

30 шампионски титли
1948–2005

ЗЛАТНИЯТ АЛБУМ

Александър Манов

ФК ЦСКА (София)

1948-2005

ЦСКА (София) е основан на 5 май 1948 г. при обединението на „Септември“ с „Чавдар“ при ЦДВ (Централен дом на войската) под наименованието „Септември при ЦДВ“ (1948-1949), ЦДВ (1949), Отбор на Народната войска (ОНВ) през 1950 г., ЦДНВ (Централен дом на Народната войска - 1951), ЦДНА (Централен дом на Народната армия - 1952), ОСГ (Отбор на Столичния гарнизон - 1953) само за футболен клуб, отново ЦДНА (1954-1964), ЦСКА „Червено знаме“ (от 1964 г. след обединението с ДФС „Червено знаме“), ЦСКА „Септемврийско знаме“ (след обединението с ДФС „Септемврий“. През 1985 г. на основата на едноименното ДФС се образува футболен клуб ЦСКА „Септемврийско знаме“, който започва да се развива самостоятелно. На 17 юни същата година той е пременуван на ФК „Средец“, а от 1986 г. на ЦФКА (Централен футболен клуб на армията). На 15 септември 1989 г. възстановява своето популярно не само в България, но и по света име – ЦСКА (София).

Забележка: Множеството преименувания на ФК ЦСКА се дължат на многостотин реорганизации в България.

★ От своето основаване исклучително участва в „А“ група (сега „А“ републиканска футболна група) – 57 сезона с 1 603 мача. Победи – 966, равенства – 370, загуби – 267. Голова разлика 3385-1470.

★ 30 пъти шампион на България. Няма друг футболен клуб на Стари континент, който за 57 години да е завоювал 30 златни отличия (за книгата на Гинес), както това направи ФК ЦСКА. Само след четири месеца от учредяването на клуба неговите футболисти стават шампиони на страната: 9 септември 1948 г. И след това: 1951, 1952, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962 (девет последователни години, рекорд за България). Титлите продължават: 1966, 1969, 1971, 1972, 1973, 1975, 1976, 1980, 1981, 1982, 1983, 1987, 1989, 1990, 1992, 1997, 2003, 2005 г.

FC CSKA (Sofia)

1948-2005

On 5th May 1948 SC „Septemvri“ and CDV (Central Military Residence) joined together and founded CSKA (Central Sports Club of the Army) Sofia, which was called „Septemvri“ at CDV for the period 1948 to 1949. From 1949 until 15th September 1989, the Club went through many different changes of name, due to the many different reorganisations of the structure of Sports within Bulgaria.

In 1985 the Club then merged with DFS September (Association for Physical culture and Sport) and its name changed to CSKA „Septemvriisko Zname“ (September Flag) based on the same named DFS, at which time FC CSKA „Septemvriisko Zname“ is founded and operated independently as a Football Club, with no other Sports attached to it. In the same year, on 17th June 1985 the Football Club is again renamed, this time to FC Sredec.

In 1986 the Football Club is renamed for penultimate time to CFKA (Central Football Club of the Army). On 15th September 1989 the Club would recover its popular na-me not only in Bulgaria, but worldwide to FC CSKA (Sofia).

Below are a number of facts about the most successful Football Club in Bulgarian history:

★ From its founding, until present day, FC CSKA has only competed in the top Division within the Bulgarian Football League, now called Premier Football League – 57 seasons, 1603 matches played, resulting in 966 wins, 370 draws and 267 losses. 3385 Goals scored with only 1470 goals conceded.

★ 30 times Champion of Bulgaria. There is no other Football Club in Europe which has won 30 titles within 57 years. As a result of this FC CSKA is listed in the Guinness Book of Records. Four months after the Club was founded, it became Champion for the first time, on 9th September 1948. After the Club won its initial Championship, it conquered 9 titles in a row during the years 1951, 1952, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962. To this date this is a record for Bulgaria. The Club continued its dominance of Bulgarian Football by winning titles in the following years: 1966, 1969, 1971, 1972, 1973, 1975, 1976, 1980, 1981, 1982, 1983, 1987, 1989, 1990, 1992, 1997, 2003, 2005.

1948

1952

1963

1969

1985

1987

1989

2005

★ 22 пъти носител на Купата на България (отначало като Купа на Съветската армия).

★ Два пъти полуфиналист в турнира за Купата на европейските шампиони: 1966/67 – отстъпил на „Интер“ (Милано) в третия матч (1:1, 1:1 и 0:1); 1981/82 – елиминиран от „Байерн“ (Мюнхен).

★ Полуфиналист в турнира за Купата на националните купи 1988/89 г.

★ Най-голяма победа в „А“ група: 12:0 срещу „Торпедо“ (Русе). В тази среща Петър Михайлов реализира 6 гола, което е рекорд за ЦСКА.

★ Най-много мачове в „А“ група има Борис Гаганелов – 350.

★ Иван Колев има участия в 17 сезона и е завоювал 12 шампионски титли, както и Манол Манолов. Рекорд за България.

★ С най-много голове в „А“ група Петър Жеков – 144. Той е носител на една златна и две бронзови футболни обувки в анкетата на в. „Франс футбол“.

★ Неизменен треньор в 16 сезона (1949-1964) е Крум Милев. Той е спечелил като старши треньор 11 шампионски титли и 5 купи на България. Рекорд за Европа и страната.

★ На олимпийските игри в Мелбърн'56 България спечели бронзовите медали по футбол. От общо 14 футболисти на България 11 бяха от ЦСКА.

★ На световното първенство САЩ'94 футболисти в националния отбор на България от ЦСКА бяха: Христо Стоичков (голмайстор на шампионата), Емил Костадинов, Йордан Лечков, Илиян Киряков, Трифон Иванов, Ивайло Андонов, Георги Георгиев и вратарят Димитър Попов. Старши треньор на отбора бе Димитър Пенев – футболист на ЦСКА с 329 участия в А група, треньор на ЦСКА със спечелени пет шампионски титли и като футболист пет златни медала. Димитър Пенев е обявен за треньор №1 на България за XX век.

★ В анкетата на медите в България за футболен клуб №1 за XX век е обявен ЦСКА.

★ Адрес: ПФК ЦСКА АД, София 1000, бул. „Драган Цанков“ 3.

★ Официален интернет сайт: www.cska.bg

★ The Club has also won the Bulgarian Cup 22 times.

★ The Club reached the semi-finals of European Champions Cup two times. In 1966/67 it was defeated by Inter (Milan) after three matches – 1:1, 1:1, 0:1 and in 1981/82 it was eliminated by Bayern (Munich).

★ In 1988/89 the Club reached the semi-finals of the UEFA Cup Winners Cup.

The Club holds the Bulgarian record for the biggest win in top flight Football – 12:0 versus Torpedo (Rousse).

★ In the above mentioned match versus Torpedo, CSKA Player, Petar Michalov scored 6 goals (Record for CSKA).

★ Boris Gaganelov holds the record for the most appearances for the Club – 350 Matches.

★ Ivan Kolev and Manol Manolov hold the record for the most Seasons played and Championship Titles won - 17 Seasons played and 12 Championship Titles each respectively.

★ Petar Jekov has scored the most goals in Bulgarian Top Flight Football – 144. He also won The French Football Golden Boot, and twice came runner-up.

★ During the Olympic Games in Melbourne (Australia) the Bulgarian National Team won the Bronze medal. The Team consist of 14 Players, 11 of whom are from FC CSKA.

★ At the 1994 World Cup Finals in USA, Players of FC CSKA were a major part of the National Team, these Players were: Hristo Stoichkov (Top scorer of the Tournament), Emil Kostadinov, Jordan Lechkov, Ilian Kiriakov, Trifon Ivanov, Ivailo Andonov and the Reserve Goalkeeper, Dimitar Popov.

Head Coach of the National Team was Dimitar Penev, ex-Player and ex-Head Coach of FC CSKA, Dimitar Penev played 329 matches in Top Division of the Bulgarian Football League and won The League Title 5 times. As Head Coach of FC CSKA he also won The League Title 5 times, and the last trophy of the 20th Century, the Bulgarian Cup in 1999. Dimitar Penev was voted the best Coach in Bulgaria during the 20th century.

★ FC CSKA is voted by the Media, the best Football Club in Bulgaria for the 20th Century.

★ FC CSKA has contributed more than any other Team to the Success of the Bulgarian National Team.

★ Address: Sofia 1000, 3 Dragan Tzankov blvd.

★ Official website: www.cska.bg

ИНСТИТУЦИЯТА

ФК ЦСКА

Футболният клуб ЦСКА (София – България) е всепризната институция, която за петдесет и осем години от създаването си до наши дни стана една от най-популярните на Стари континент, белязана да държи и първенството в нашата родина.

Когато на 9 септември 1948 г. многохилядната публика (рекорд) на стадион „Юнак“ бурно адмирираше новите шампиони на страната, някои черногледци смятаха, че това е случайност, че този млад футболен състав, който сътвори нещо нечувано досега – само след четиримесечно съществуване (5 май 1948 г.) успя да победи тогава най-силния футболен състав на „Левски“ (София) – двукратен първенец на България след Втората световна война – бързо ще се нараства на този успех и ще влезе в руслото на догонване в надпреварата на страната.

Футболистите с червените фланелки опровергаха всички лоши

прогнози и успяха само за няколко години да докажат, че те са тези, които в бъдеще ще диктуват футболната мода на България.

Всизвестни са успехите на този великолепен клуб не само в България, но и по целия свят. Не трябва да се забравя, че като всеки жив организъм и тази организация, която още от началните й години се титулуваше „армейският тим“, „армейците“, претърпяваше макар и рядко, редица неуспехи. Имаше посредствени класирания, незадоволително представяне на някои международни срещи и срамни резултати в няколко футболни двубоя. Но това се случва и с други велики отбори по света.

Само безпомощният човек хвърля вината срещу други, когато има победи и успехи на силния, на мощния, на доказания. Веднага след идването на така наречената демокрация много сили се хвърлиха за унищожаването на ЦСКА. Болните

твърдения, че успехите на ЦСКА се дължeli на това, че организацията е била правителствена, че е създадена да популяризира новата власт след Втората световна война, бяха един салунен мехур, който се спука моментално. ЦСКА за 58 години доказва своята безпределна обич към скъпoto и отечество Република България.

Футболният клуб има най-голям принос за националните ни успехи на олимпийски игри, на световни и европейски тървенства. А това, че за петдесет и осем години от своето съществуване досега тридесет пъти е шампион на България отново говори за силата и мощта, за организационния и спортно-технически престиж на клуба.

След претърпените неуспехи, малко преди изпращането на ХХ век и началото на новия, по вътрешни причини, създадени от всезнайковци, се намери сила в лицето на сегашния собственик на клуба Васил Божков бързо да се излекуват нанесените рани и ФК ЦСКА се превърна вече в професионален клуб, за да бъде отново леснофлангови, адмириран от милиони в нашата страна. В Европа отново се заговори за онова футболно чудо и футболен макън ЦСКА.

Професионалният клуб ЦСКА сега има сила финансова подкрепа, има много млади и талантливи фут-

болисти, наследници на велико минало и творци на преуспяваща настоящe. Има най-важното популярността и общата на милионите в България и уважението на стотици хиляди по целия свет. Има една великолепна, морално чиста и умствено можеща публика, която е ценена и уважавана навсякъде. За това величие говори и рефренът:

- Кой сега е номер едно?
- ЦСКА е номер едно!

Това е достатъчно удостоверение за силата и величието на институцията ЦСКА.

ПФК ЦСКА АД има творчески Надзорен съвет, Управителен съвет с далновидни професионалисти. Радва се на можещ футболен щаб, който се отличава с новаторство и находчивост. Сплотен футболен колектив събрал в себе си младостта, опита и мъжката чаровност.

ЦСКА издръжа блестящо труда изпит на времето – спечели тридесета шампионска титла. А в тежък момент и Държавната купа за 2006 г.

Хвала на тези, които обичат този феномен. Хвала на тези, които носят в сърцата си уважението към червения екип с неутасващата петолъчна звезда!

ВОЙНАТА БУШУВАШЕ, НО ФУТБОЛ СЕ ИГРАЕШЕ

Европа още се тресеше от ужасите на Втората световна война, в която участва и Българска армия под командването на прославения военачалник генерал Владимир Стойчев, който по-късно става и председател на Върховния комитет за физическа култура и спорт (ВКФС) при Министерския съвет с ранг на министерство. Това се случва на 1 януари 1948 г., когато ВКФС започна решителна реорганизация в областта на физическата култура и спорта, в това число и във футболните клубове.

Няколко години преди създаването на спортната централа имащи обществени организации, които на базата на тогавашния опит от 1924 г. до тези дни, бяха направили козметични опити за демократизиране на спорта в България. Но това бяха само плахи наченки.

По предложение на някои младежки и политически организации веднага след октомври 1944 г. се стигна до преименувания на редица спортивни клубове. На 3 октомври в Лом стана обединението на тогавашните „Мария Луиза“, „Цар Борис III“ и „Левски“ под наименование „Левски“ (Лом). На 5 октомври в столицата един от най-старите клубове ФК 13 се обедини с кварталия „Раковски“ под името „Раковски ФК“. Няколко дни по-късно към столичния „Левски“ се присъедини Пощенския спортен клуб

(бивш „Княз Кирил“) с абревиатура ПСК „Левски“ с председател министър на пощите, членът на Политбюро на ЦК на БКП Цола Драгайчева.

На 9 ноември в един от салоните на Военния клуб при подходяща тържественост се образува „Чавдар“. Негови основоположници са клубовете АС-23, „Шипка-Победа“ и „Спартак“ (Подуене).

Януарските дни на 1945 г. стават свидетели на още няколко обединения и преименувания. Най-старият клуб в страната „Славия“ пос под крилото си „България“ и „Бежанец“ под наименованието „Славия-45“.

Най-крупното съглашение стана на 26 март в III район на столицата, където със скандирания и българско „Ура“ известният „Ботев“, заедно с „Устрем“, „Свобода“, „Победа“ се обединяват със „Септември“, който в есенните дни на 1944-а приема „Сокол“, „Спортклуб“, „Възраждане“ и „Акоах“ под името „Септември“ (София).

Железничарският спортен клуб (ЖСК) успява на 3 април 1945 г. да приеме името „Локомотив“ (София).

Обединения се извършват в цялата страна като най-напред тази вълна залива големите градове Пловдив, Варна, Бургас, Русе, Велко Търново, които и в бъдеще ще играят важна роля за развитието на спорта по нов път в родината.

Софийският „Чавдар“ (отляво надясно): прави – Бенджамен Аструг (Бенжо), Георги Пачеджиев (Чуяна), Кирил Богданов (Картофа), Драган Георгиев, Любомир Ангелов (Старото); клекнали – Павел Василев (Шердена), Асен Петров (Лебеда), Атанас Янев (Тачето), Кирил Чипев, Иван Димчев (Бачин), Добромир Добрев (Малчо).

След създаването на „Септември“ при ЦДВ започнаха футболните битки за шампионската титла – финал. Този отбор победе хорото с побеги, за да се стигне до финалното съръвнование между „Септември“ при ЦДВ и „Левски“. На снимката, отляво надясно: Нако Чакмаков (капитан), Стефан Геренски, Манол Манолов, Михаил Михайлов, Христофор Прокопиев, Никола Божилов, Асен Рангелов, Стойне Минев, Димитър Цветков, Димитър Миланов, Кирил Бояданов.

за футбоулната 1944-45 година в борбата за Държавната купа (отстраняване в един мач) участват множество отбори и до финала стигат столичните грандове тогава „Локомотив“ и „Спартист“. Само

финалите бяха по две срещи. От мачовете на 30 септември и 7 октомври краен победител и шампион става „Локомотив“ (3:1 и 1:1).

1946-47 година в борбата за титлата се срещат „Левски“ и „Локомотив“ – 29 октомври 1:1, 2 ноември 1:0 за Левски. Това е петата титла за „Левски“ от неговото основаване дотогава.

1947-48 е годината, в която само след четири месеца от своето учредяване ЦСКА (тогава Септември при ЦДВ), успя да стане първият республикански шампион по футбол в България след много трудни, но славни перипетии.

Класирането в столицата, откъдето първите три състава продължават по системата на отстраняване, разпределени в осем двойки бе: 1. Левски, 2. Септември при ЦДВ, 3. Спартак (София).

Каква бе пътеката, която извървяха армейците до финала?

Осминафинали: Априлов (Габрово) – ЦСКА (за въдеще ще говорим и изписваме ЦСКА) 0:2 и 1:2.

Четвъртфинали: Бенковски (Видин) – ЦСКА 0:4 и 1:2.

Полуфинал: Спартак (Варна) – ЦСКА 1:2 и 1:4.

Финал: на 5 септември „Левски“ – ЦСКА 2:1, на 9 септември ЦСКА – „Левски“ 3:1. Шампион е ЦСКА!

Ето кои армейци участваха в тази сложна и труда, но славна надпревара:

По 17 срещи играха: Манол Манолов, Стойне Минев, Димитър Миланов и Никола Божилов, 16 мача имаше капитанът на тима Нако Чакмаков, 15 – Димитър Цветков, 14 – Тодор Такев, 13 – Христофор Прокопиев (Фори), 12 – Михаил Михайлов (Миле), 10 – Асен Рангелов (Мути), 9 – вратарят Спас Андреев (Паскера) и Кирил Богданов, 8 – другият вратар Стефан Геренски, 5 са участията на Георги Михайлов (Джони), 4 – Борислав Футеков (Борсата), 3 – Никола Алексиев и Гаврил Стоянов (Гацо), 2 – Стефан Божков и Христо Миланов (Рицарето), 1 – вратарят Панко Георгиев, Трендафил Станков (Тренди), Славчо Додов и Тодор Тодоров (Дурата).

Много от тези славни футболисти вече не са между нас. Живите и здравите често се събират на срещите на Клуба на ветераните-футболисти и ветераните-деятели на ЦСКА. Ако в близко бъдеще се осъществи прекрасната идея на собственика на ЦСКА АД Васил Божков за изграждане на нов модерен стадион, в проектираната голяма музейна експозиция ще намерят специално място снимки и други музейни экспонати на основателите, на тези които спечелиха първата шампионска купа.

Не може да има пета, десета, двадесета, тридесета шампионска титла, ако няма първа, ако няма основоположници, ако няма първопроходци!

1948 ПЪРВА ШАМПИОНСКА ТИТЛА

First Title

Първите шампиони с републиканската купа (от ляво на дясно), прави:
Борислав Футеков,
Стефан Божков,
Нако Чакмаков – капитан,
Мишо Манов – организатор,
Никола Алексиев,
Димитър Цветков,
Тодор Такев;
клекнали:
Манол Манолов,
Стефан Геренски,
Стойнен Минев,
Никола Божилов,
Димитър
Миланов,
Кирил Богданов.

Когато се говори за първата титла на армейците, не може да не споменем името на първия треньор на отбора Константин Николов – Замората. Един прекрасен човек, който още в началните дни на 1948 г. събра десетина начинаещи боксюри и след създаването на ЦСКА с участието в боксов шампионат, завоюва четири първи места и отборна шампионска титла. Такъв бе Замората. Винаги водеше своите възпитаници към върха.

Първата шампионска купа на ЦСКА, екипът, с който са играли и снимката на отбора победител са една от големите атракции в Музея на ЦСКА. Те предизвикват възхищения затова, че вече 58 години се съхранява този може би най-скъп дар на основоположниците към своите хиляди тогава привърженици, които сега са вече милиони. И не случайно на въпроса: Кой сега е номер едно? Милионите ентузиасти с мошен вик отговарят: ЦЕСЕКА Е НОМЕР ЕДНО! Това е едно от големите признания към тези, които поставиха железни основи, бетонирани с обичта, потта и любовта към ЦСКА – футболната институция.

Вървъзка с отпразнуването на 50-годишнината (1998) от създаването на ЦСКА, спонтанна бе идеята футболистите играли на финала срещу Левски и завоювали първото шампионско отличие за вечни времена да бъдат в идеалния отбор на футболнния клуб на ЦСКА, когато се правят допитвания по повод годишнини.

Така през май 2008 г., по повод 60-годишнината на ЦСКА ветераните футболисти, които са участвали в спечелването на първия трофей. Нако Чакмаков – капитан, Стефан Геренски, Борислав Футеков, Манол Манолов, Димитър Цветков, Стойне Минев, Никола Алексиев, Димитър Миланов, Никола Божилов, Стефан Божков, Кирил Богданов ще бъдат в идеалния отбор на шестдесетилетието. Това го заслужавате вие, ветерани, основатели!

Но да се върнем в началото... Съдията Стефан Данчев от Варна, който свири блестящо втория финален двубой, даде края на мача и това бе сигнал на голяма част от публиката да навлезе спонтанно на терена. Трябаше да изминат 15-20 минути докато се подгответи церемонията по закриването. За съжаление съставът на победените, „Левски“, не се яви на този тържествен момент, за да поздравят по спортсменски тези, които за първи, но не и за последен път стават шампиони по футбол в България и то първи носители на републиканска титла. България вече беше Република!

Солучила се оказа смяната на Тодор Такев за втория мач с Колето Божилов, който изнесе най-великолепният мяч срещу Левски във втория двубой. Нека читателите отново да дадат своето уважение към първите шампиони за 1948 г. А към тези, които ги няма вече между нас: Борислав Футеков, Никола Божилов, Никола Алексиев, Димитър Миланов и Кирил Богданов, вечна им памет. Те винаги ще бъдат в историята на ЦСКА като основателите, като първите във футболния клуб ЦСКА.

Професията ми на журналист, тясно свързан още с първите дни на ЦСКА, ми даваше възможност да бъда все по-често сред сътрезателите, техните ръководители и треньори. Пътувах много с отборите в нашата страна и в чужбина. Познавах добре всички. И те ме познаваха и уважаваха. Затова често бях канен на различни тържества. Изживявах радостта от всички завоювани купи – тридесет. Бях на първата вечеря за спе-

На 5 август 2000 г. се появи на книжния пазар историческата книга „Това е ЦСКА“ на Димитър Пенев и Александър Манов. Месец по-късно авторите се срещнаха с голяма група ветерани на ЦСКА, които в разговор единодушно изразиха много висока оценка за книгата. На снимката: след срещата с авторите.

от основоположниците на модерният футболен стил в тази красива страна, която сега през зимните подготовки приема десетки футболни отбори от цяла Европа. Отборът на „Омни“ за първи път става шампион именно под ръководството на Нако Чакмаков.

През есента на минулата година (2005) кипърска съдийска бригада ръководи футболната среща на младежките отбори между България и Португалия. Ден преди срещата арбитрите на футболната надпревара бяха гости на Музей на спортивната слава на ЦСКА. Един от кипърските съдии ме попита дали познавам Нако Чакмаков и къде е той сега. Обясни, че

Нако е бил треньор на неговия баща и чичо. И сега, когато става въпрос за треньори те винаги са спомнявали с добро името на Чакмаков като един от прекрасните възпитатели и човек с много добродетели. Показах им купата на нашите шампиони от 1948 г., за завоюването на която

изключителен дяд има той, а така също и снимката, където като капитан държи в обятията си високоотличие заедно с целия състав. Гостите снимаха тези фрагменти и обещаха, че ще покажат фотосите на своите близки, които познават Чакмаков.

След завършване на треньорската си кариера, капитанът на шампионите е на работа в една външнотърговска централа, която по-късно го изпраща на служба в Австралия, а след три години в страната на изгряващото слънце – Япония. Нако се отличава със своята голяма работоспособност и професионализъм. Колкото и чудно да е за някои, той има завършило висше икономическо образование. Знае добре гръцки и английски, ползва японски език.

Сега е един от най-уважаваните ветерани на ЦСКА. Чакмаков се радва на добро здраве и чака с нетърпение оня паметен ден, когато по най-тържествен начин през август 2006 г. ще честваме неговата 85-годишнина. Сигурно на това тържество ще ни изпее много песни, защото той бе един от силните и лирични певци на тогавашния отбор на войската.

челване на най-високо звание през 1948 г. Ресторантът на къпалината „Чайка“ в III столичен район, която граничише с пожарната команда на квартала, стана свидетел на една невиждана спортина среща с много песни. Трапеза на корем. Надливане с бира. Нощно къпане в открития басейн. Гореща музика с участие то на трите най-известни цигански оркести в столицата стана причина хиляди да дойдат и поздравят победителите. Викаше се „ура“ и пак отново песни, за-
качки и пожелания за трайни и нови успехи. За съжаление този ресторант и тази къпалия вече не съществуват. Преди десетина години тя изчезна от строителните документи на общината и сега е разширение на пътя към „Люлин“.

Победите се празнуваха и в ресторант за старши офицери, и във Военния клуб, на стадион „Българска армия“, в ресторантите „България“, „Хемус“, в тогавашния стол на Централния съвет на ДОСО, но най-запомнящи си остават бурните ноши в „Биац“ и „Елдорадо“ в Горубляне, с чаровния собственик, певец, в костите си цесекар Радко Божилов, който е свидетел на много от радостните страници в историята на ЦСКА. Последният фонтан на победата – тридесетата купа, бе в ресторант „Сръбска скара“.

ПЪРВИЯТ КАПИТАН

Нако Чакнаков (капитан на отбора) е роден в столицата и като всеки младок още в ранните си години подгонва топката по ливадите на III столичен район. Оценяват играта на Нако като полезна и той нализа свое то място при батковците. Талантът и амбицията, общта към футболната игра и самодисциплината дават нов тласък на Нако, който по-късно е сред титулярите на „Ботев“ (Сф). Трендафил Станков (Трендо) – състезател на „Ботев“ и „Септември“ и стълб на националния отбор, така характеризира Нако:

– Той имаше безспорни качества на лидер и истински футболист. Неговият творчески поглед по време на игра, талантът да улича съгравачите си в нападателен стил и стремлението за успех отлиничаваха почерка на отбора, в който той играеше. И не случайно капитанската лента най-добре съществува на неговата лява ръка. Малко са футболистите (за всички времена) в българския футбол, които могат да се похвалят с ре-

„Септември“ при ЦДВ на 9 септември 1948 г. завоюва първата републиканска шампионска титла. Купата, връчена от генерал-лейт. Владимир Стойчев – председател на ВКФС, е в ръцете на капитана Нако Чакнаков.

шителни голове в последните минути, които Нако реализира. Това се дължи на точния му юх, кога и откъде да изпрати неспасаемо топката във вратата на съперника. Това бе потвърдено и в 88-та минута на втората среща (финал) между единадесеторкиите на „Септември“ при ЦДВ (Централен Дом на войската) на 9 септември 1948 г., когато, до този момент от двете срещи резултатът бе равен 2:2. За да прекрати всякакви предвиждания за трето съ-

перничество, капитанът помага отговорността и използва да нанесе шампионския гол. Шампионски, защото с 4:3 от двата мача (1:2 и 3:1) най-младият състав в България вече посеще и титлата – първенец.

Нако Чакнаков е първият българин, извикан в Кипър за старши-тренър на популярния тим „Омония“. Неговата много полезна дейност за утвърждаване творчество в играта и мощността на състезателите станаха причина той да бъде един

1951

II ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Second Title

Прави, отляво надясно: Стефан Божков – капитан, Петър Михайлов, Ангел Миланов, Георги Цветков, Нако Чакмаков, Панайот Панайотов, Манол Манолов, Димитър Миланов, Михаил Янков; кълкнали: Стефан Стефанов, Георги Кекеманов, Георги Насев, Стефан Геренски, Гочо Русев, Ганчо Василев, Георги Енишайнов, Гаврил Стоянов, Кирил Ракаров. В някои мачове играха Иван Колев и Петко Пеев. Треньор Крум Милев.

**Великият Човек,
приятен и винаги
чаровен,
Заслужил майстор
на спорта и
Заслужил треньор
Крум Милев**

2. А РФГ, 1951/ A RFG, 1951

	W	D	L	GD	Pts
1. CONV (Sofia)	18	1	3	62:7	37
2. Spartak (Sofia)	14	8	0	27:7	36
3. Dinamo (Sofia)	9	8	5	37:16	26
4. Akademik (Sofia)	10	6	6	40:33	26
5. Spartak (Varna)	10	5	7	40:27	25
6. Cherveno zname (Sofia)	6	11	5	26:21	23
7. Lokomotiv (Plovdiv)	7	9	6	21:20	23
8. Stroitel (Sofia)	8	6	8	25:24	22
9. Torpedo (Permit)	9	2	11	37:36	20
10. DNV (Plovdiv)	6	5	11	26:32	17
11. Torpedo (Pleven)	1	3	18	16:59	5
12. Torpedo (Ruse)	0	4	18	8:83	4

Само за две години от създаването на военната спортна организация в столицата (1948-1950) станаха много организационни изменения в структурата и управлението на ЦСКА. Отпадна името „Септември“ при ЦДВ. Възприето бе само за футболния отбор наименование да бъде временно „Народна войска“. В средата на 1949 г. за старши треньор бе назначен известният в близкото минало централен нападател на ЖСК (София) и капитан на националния тим, голмайсторът на страната Крум Милев. Той и Стоян Орманджиев завършиха в Москва треньорска школа. Много от футболистите на ЦСКА завоювали първата шампионска титла бяха преминали в новосъздавания тим на Военновъздушните сили (BBC), а други в отбори от провинцията или в София. Затова се получи и един малък срив в сравнение с 1948 г., годината на първия успех на армейския отбор.

В изиграните 22 срещи новите шампиони, които отнеха отново титлата на „Динамо“ (София), фактически съставът на „Левски“, постигнаха 18 победи, едно равенство и 3 загуби с рекордната голова разлика 62:7. Русенският „Торпедо“ бе победен с 12:0 (всичко още рекорд за България). Нападателят на шампионите Петър Михайлов реализира в този мач шест гола, което и досега няма повторение в историята на армейците. Голмайстор на страната стана бомбардирът Димитър Миланов с 14 точки попадения. До последната среща на първенството имаше голямо съревнование между Миланов и

Михайлов, който отстъпи на Миланов с един мяч по-малко и с един гол също по-малко. Амбицията на Стефан Т. Стефанов бе похвална и не случайно покъсно намери място в националния тим на България. Създадено бе много силно ядро, косто разчиташе не само на добрата си физическа издръжливост, но и на умението да демонстрира модерен и нападателен футбол. В тима имаше двама футболисти, които бяха играли в чужбина и по-точно в Чехословакия - Стефан Божков и Ганчо Василев. Те също допринесоха за утвърждаването на армейците като лидери в родния футбол.

През октомври миналата (2005 г.) чествахме 85 години на инж. Ганчо Василев. Този прекрасен футболист и човек и сега често може да видите на традиционните срещи във вторник на ветераните. Интересен разказвач е той. Ганчо имаше възможността да бъде на мач в Прага срещу тима на „Славия“, включен в официалната делегация на ЦСКА. Този израз на уважение към него, от страна на ръководството на ЦСКА, силно го впечатли и когато се завърна нашироко разказваше, както за злополучната игра на тима ни, така и за спомените от неговото пребиваване в Прага преди близо шестдесет години.

Петър Михайлов, рекордьорът на отбора от основаването до наши дни, игра като титулар от 1951 до 1958 г. Той дойде от Перник и още в първите му дни на стадион „Народна войска“ (сегашния стадион „Българска армия“) намери място сред титуларите. Неговото майсторство да наказва съперника с точ-

ни попадения се хареса на публиката и винаги получаваше много похвали от нея и медиите. Само в А група с отбора на ЦСКА е записал 108 участия с 44 гола и пет шампионски титли. Със сполучливи мачове в националния ни тим и срещу силни съперници от чужбина. Носител е и на златен медал от I лятна спартакиада на Дружеските армии в Лайпциг през 1958 г. Въпреки няколкото разговори с него от страна на ръководството на ЦСКА и Министерството на войната Пешко Михайлов бе категоричен, че ще се завърне в родния си град.

Първата шампионска титла през 1948 г. е една от главните причини не само военнослужещи от Столичния гарнизон и страната да се вкопчват все по-силно в стройната войнска снага, но и редица студенти от различните софийски вузове, които приеха някак си спонтанно младия тим на ЦСКА като тим на свое-то поколение, мисли и победни цели.

В хубавите дни, когато тренировки те се организираха и провеждаха на стадион „Народна войска“ (сегашния комплекс „Българска армия“ в Борисовата градина, тогава Парка на свободата) няколко групи от студенти съчетаваха полезното – колегиални събеседвания и учение на уроците си - и възможността да гледат тренировките на любимия тим и да бъдат съпричастни, с това което учат и възприемат младите и талантливи възпитаници на Крум Милев. Един от студентските лидери в спортсменската подкрепа на ЦСКА бе и Атанас Гинев. Знаеха го всички „кибици“, които наблюдаваха всекидневно тренировките.

Студентът Наско бе една колоритна личност. Познаваше в детайли възможностите и всички отличителни черти на всеки футболист на ЦСКА от представителния отбор. Групата около него, която се множеше като гъби след дъжд, вярваща в студентските му знания и познанията в областта на футбола. Той бе чаровник и всестранно развита личност. Не случайно бе отличник в Софийския университет в областта на финансите, а по-късно и в правните науки. Така, както прогресирала футболният тим на ЦСКА, такава геометрична прогресия имаше и в учението на Атанас Гинев. Не се посрами и в своята област, където растеше всяка година. Външната търговия и тимът на ЦСКА бяха спътниците му в живота. Стигна до пост на заместник-министр на външната търговия и вестоносец в Европа на хубавите победи на ЦСКА. Сега Атанас Гинев е уважаван търговски лидер на Стария континент, но никога не забравя онази обич, която завинаги го свързва с ЦСКА.

И аз като стотици симпатизанти, обичащи ЦСКА, съм пътувал като журналист за различните мачове с участието на червения отбор и винаги съм изпитвал дълбокото уважение към непосилния труд на тези, които на футболния терен се раздаваха докрай и доставяха удоволствие на хиляди и милиони.

Успехът на ЦСКА стана причина ръководството на Министерството на войната да отдели повече внимание към този тим, който носеше спортивната слава на нашата армия. Председател на клуба стана началникът на Генералния шаб,

Георги Цветков
през петдесетте
години играе повече
от сто мача в
шампионския тим
на армейците.

Михаил Янков –
един от запомнящите
се нападатели, които
в първите години
търпеливо
изграждаха основите
на големия клуб.

Ганчо Василев –
силен футболист,
инженер по професия,
които и сега се радва
на добро здраве.

Димитър Миланов, първият голмайстор на Бъгария след Втората световна война. Футболистът, който бе образец на скромност и всеотдайност.

ГОЛМАЙСТОРЪТ

Винаги, когато се заговори или тише за един от най-силните футболисти на ЦСКА, дясното крило Димитър Миланов, спонтанно ми се е искало да се изправя на крака и да помисля за минутка за светския образ на Митето. Той блестеше на всеки мяч. Направи неизяддана неща в историята на българския футбол. Бе неслънчев титулляр на националния тим, завоюва бронзово отличие на олимпийски игри в Австралия...

Димитър Миланов бе сред тези, които завоюваха 10 шампионски титли с ЦСКА и шест пъти е носител на Държавната купа. С ЦСКА бе от основаването до 1960 г. и има 208 мача със 117 гола. Винаги е бил посочван в символичните отбори на ЦСКА със тънко единодущие.

Той е автор на онази знаменита победа на тима над Унгария. На 7 ноември 1948 г., когато на стадион „Юнак“ при рекорден брой зрители за онова време, в мач за Балканско средноевропейско първенство, футболистите на България победиха националния тим на Унгария с 1:0 след великолепна задна ножица на Митето Миланов. Години наред се говореше за този гол, за тази победа, за този Димитър Миланов.

Но за съжаление времето леко, но много сигурно потъмнява подвигите на великите българи. Така е и към Митето, така е и към други великолепни български футболисти. Такъв състезател като Димитър Миланов се ражда веднъж на сто години!

генерал-лейтенант Иван Кинов, а новият министър на отбраната генерал Панчевски все по-често идваше на официалните мачове на армейския тим.

От отбора вече бе пловдивчанинът Георги Кекеманов. От общо 22 мача той бе безогрешен на вратата в 14. Отлично се представи и другият вратар на тима Стефан Геренски. Тяхната игра е една от причините армейците да инкасират само 7 гола в цялото първенство.

За втори път след 1948 г. съставът на ЦДНВ стана шампион.Ще се запомни много сърдечната среща на тима с ръководството на Министерство на войната. На повечето футболисти бе присвоено по-високо военско звание. В канцеларията на ЦДНВ, която се помещаваша в една от сградите на Дома срещу тогавашното Съветско посолство на улици „Московска“ и „Раковски“, бяха изложени много фотоси от мачовете на отбора през годината. На видно място бе поставена и спечелената купа.

Няколко международни срещи в чужбина и гостувания на редица тимове от Стария континент в нашата страна дадоха възможност да се отворят широко прозорците към по-эффективния и по-атрактивен футбол. Силите и възможностите на този вече популярен футболен отбор крепиха.

1952

III ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Third Title

ЧЕРНОГРДОВСКИ ПЛАНЧОВ - ЧЕЛОВЕДКОВ
Стефан Бояков - хаджак Георги Кекелеванов

Стефан Геренски, Панайот Пинзилов, Никола Манолов,
Карали Чакаров, Георги Башенов, Георги Цветков

Атанас Чапков, Георги Столюм, Андер Миланов, Веселин Миханов,
Никола Димитров, Степан Стеранов, Крум Янев, Йоаш Конев, Димитър Миланов

**Още съвсем
млад Великият
Стефан
Божков имаше
богато спорто-
технически
арсенал и
неповторимо
маисторство
в играта.**

3. А РФГ, 1952/ A RFG, 1952

	W	D	L	GD	Pts
1. CDNA (Sofia)	13	7	2	38:12	33
2. Spartak (Sofia)	9	8	5	30:13	26
3. Lokomotiv (Sofia)	11	3	8	30:22	25
4. Spartak (Pleven)	8	8	6	19:21	24
5. Dinamo (Sofia)	8	6	8	22:16	22
6. Lokomotiv (Plovdiv)	9	4	9	24:26	22
7. VMS (Varna)	8	6	8	22:32	22
8. Udarnik (Sofia)	8	5	9	29:22	21
9. DNA (Plovdiv)	9	1	12	17:25	19
10. Minyor (Pernik)	7	4	11	26:34	18
11. Akademik (Sofia)	6	6	10	19:32	18
12. Spartak (Varna)	4	6	12	16:37	14

Tова бе един състав, който поведе отбора по пътеката на победите. А спорто-техническото ръководство, и по-точно Крум Милев, замисли едно убедително, но много силно подмладяване на тима и търсene на равностойни футболисти за всеки пост. Това бе мечтата на Чичето (Крум Милев), мечта, която безрезервно е подкрепяна през цялото съществуване на ЦСКА от страна на ръководителите, деятели и привърженици. И вие сами ще се убедите от по-нататъшния път на армейските футболисти, които от този момент подгответа изходната площадка, за да се стигне до бъдещите феноменални резултати. Не искам да ги повтарям или да ги втълнявам на читателя. Нека той сам се убеди.

Все по-често и в тренировки, и в редица мачове играеха почти винаги едни и същи футболисти. Със своите прояви те доказаваха, че се мисли творчески и се подгответа една трайна основа за бъдещ европейски отбор. Този тим взе най-хубавото от техничния импулс и маниер на игра на прословутия унгарски футбол, който по това време бе страшилище за всеки съперник.

Много рационално се внедряващо в играта на футболистите от ЦСКА физическата издръжливост на всеки играч и на тима като цяло. Дълги години една от отличителните черти на шампионите в сравнение с другите български тимове бе именно скоростната физическа издръжливост и смяна на темповете на игра. Истина е, че преди тимът да навлезе в

най-добрата си форма, при подготовката се проливава много пот.

Отбора пристигнаха няколко нови футболисти. Един от тях бе защитникът Кирил Ракаров от Павликени, по-късно една от легендите на армейския и националния тим. Той завърши Восината академия „Г. С. Раковски“ със специалност военен инженер. Такава бе политиката на футболния клуб – състезателите му да имат най-малко средно образование. Много от тях по време на футболната си кариера или след това завършиха висши образования, предимно Висшия институт за физическа култура и спорт (ВИФ), сега Национална спортна академия.

Капитанската лента вече се носеше от Стефан Божков. Нако Чакмаков с достойнство напусна тима, който изведе през 1948 година на най-високото стъпало на футболната йерархия – шампиони. Стефан Божков бе в силата си не само като лидер в отбора, но и като първи помощник на Крум Милев. Много неща от въпросите за битовите подобрения, за създаване на една приятна и ползотворна атмосфера в отбора и за спортивното усъвършенстване, бяха приоритет в капитанското задължение на Стевето. Така го наричаха сънграчите му и неговите най-близки хора.

През цялата 1952 година силният състав на „Спартак“ от София вървеше по петите на шампионите. Това добре го съзнаваха носителите на титлата и не даваха никаква възможност на достойния сънграч да мине един гърди напред.

За първи път
Стефан Стефанов
игра с национания
екип на 2 октомври
1949 г. във Варшава
(Полша-България 3:2)

НЕУКРОТИМИЯТ

Една друга футболна личност в тези години бе Стефан Стефанов. Той пристигна във футболния строй на ЦСКА още в края на 1948 г., когато радостта от завоюването на първата титла не бе загълхнала. Неговата особеност в играта – нестандартен, с виждане и никъм нападателния стил на игра, бъргаз и колективност, се покрави не само на Крум Милев. А само след еднадве години бе любимец на хилядите.

Стефчо, както го наречаха всички, бе треньор.

В първата среща двубоят завърши на равнино 1:1, но във втората, макар и скромно футболистите на ЦСКА победиха с 1:0. Това отдалечи претендентите на спартаковци и шампионите завършиха с подчертаваща преднина пред кандидат-първенците със седем точки аванс. Нападението и отбраната на ЦСКА бяха обивени за най-добри (38-12 и 33 точки), 13 победи, 7 равенства и 2 загуби – едината от „Локомотив“ (Пд) с 1:2, а преди това с победа над пловдивчани с 5:1 и от „Миньор“ (Пк) с 1:2, а в първия двубой равенство – 2:2. Третият състав в класирането „Локомотив“ (Сф) бе на осем точки от първенца, а „Левски“, който зае петото място бе на 11 точки от носителите на златните медали.

Пълен сбор от участия 22 имаше капитанът на тима Стефан Божков. Той реализира и осем гола. Димитър Миланов бе със същия актив от голове, но с един мач по-малко. Панайот Панайотов, Георги Цветков и Манол Манолов също имаха по 21 участия. Те и още няколко души като Иван Колев, Георги Енишев, Стефан Т. Стефанов бяха постоянните титуляри и това даваше приятен облик на сплотен колектив.

Зрителите вече познаваха по играча всеки състезател и не се питаха, кой е този, кой е онзи, защото все още по фланелките на състезателите нямаше номера, да не говорим за изписване на имена. Такива бяха спомените от онези славни времена на възход, без падение, на търсene на най-националното във футболната игра на армейците. Разбира се, в тази надпревара заслуга имаха и

Стефан
Божков

ВОДАЧЪТ

Роден на 20 септември 1923. Халф и нападател. Играе в „Спортсист“ (София) – 1937 до 1946; „Кладно“ (Чехословакия) – от 1947 до 1948; ЦСКА – 1948 до 1959. С ЦСКА е десет пъти шампион – 1948, 51, 52, 54, 55, 56, 57, 58, 59 и 60. Три пъти се окичва с Купата на Съветската армия – 1951, 54 и 55. С 202 мача и 45 гола в А група. Има две висши образования – Висши медицински институт и Висши институт по физкултура, специалност футбол. В националния отбор има 53 мача (41 пъти е негов капитан) и 4 гола. С бронзов олимпийски медал от Мелбурн '56.

Ръководи националния отбор в 34 мача от 1967 до 1970 г. Под негово ръководство България е четвъртфиналист на европейското първенство през 1966 г. и на пето място в неофициалното класиране. Участва и на световното първенство през 1970 г. Началник на футбола в ЦСКА от 1971 до 1974 г. Тренор на ЦСКА през 1983 г., когато печели купата. Един от първите заслужили майстори на спорта. Заслужил тренор и заслужил деятел на физкултурата. На втора място в анкетата за тренор на България за XX век.

Стефан Божков не само е отличен футболист, но и отличен в ученето. Завърши блестящо Медицинския факултет в София, а по-късно и задочно образование във Висшия институт за физкултура и спорт (ВИФ). Преминал през футболната жара на квартал „Хаджи Дилитър“ в София, той от първите дни на обединението и създаването на ЦСКА, бе в члените редици и като футболист, и като ръководител, и като тренор.

Стефан Божков се поздравява с капитана на „Динамо“ (Букурещ) преди да започне дългия и славен поход на „червените“ в европейските клубни турнири.

Патриот и то заразителен. Участва във Втората световна война в състава на Първа българска армия по свое желание. Той смело застава в редиците на българското воинство като офицер и се завръща с орден за храброст.

Почти няма обожател на футболната игра в нашата страна, който да не си спомня за русокосия българин – умът, духът и атомният двигател на „Спортсист“, ЦСКА и националния им тим. Доктор Стефан Божков е единственият от футболистите на онзи славен отбор на ЦСКА, който след завършване на футболната си кариера стана помощник-тренор, тренор, началник на футбола и началник на ЦСКА, най-мощната спортна организация в България.

1954

IV ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Fourth Title

Офицерската униформа прилягаше топкова добре на армейците, колкото и футболният екип. Четвъртата шампионска титла не ги накара да забравят, че освен футболисти са и офицери от Българската народна армия.

Един от най-активните на зеления терен Стефан Стефанов бе активен и в командирските занятия, които се провеждаха периодично.

Иван
Колев

4. А РФГ, 1954/ A RFG, 1954

	W	D	L	GD	Pts
1. CDNA (Sofia)	20	5	1	76:14	45
2. Udarnik (Sofia)	17	4	5	67:24	38
3. Lokomotiv (Sofia)	15	6	5	56:25	36
4. Zavod 12 (Sofia)	9	11	6	26:24	29
5. Dinamo (Sofia)	9	10	7	39:26	28
6. Lokomotiv (Plovdiv)	8	9	9	33:32	25
7. VMS (Varna)	9	7	10	27:29	25
8. Minyor (Pernik)	9	6	11	32:36	24
9. Spartak (Plovdiv)	9	6	11	29:34	24
10. Spartak (Varna)	7	9	10	34:42	23
11. Spartak (Pleven)	6	11	9	17:25	23
12. Ch. zname (Kyustendil)	7	6	13	19:50	20
13. Torpedo (Pleven)	5	5	16	13:51	15
14. Udarnik (Stara Zagora)	2	5	19	13:69	9

И тази година за четвърти път бойкият футболен колектив на ЦСКА приемаше поздравленията на многобройните си симпатизанти и верни членове (тогава имаше и организирани членове на ЦСКА с членски книжки, с платен членски внос и с едно благовождение пред четирите букви ЦСКА). Постави се начало и при успехите за Купата на Съветската армия, начало на издигане футболния авторитет на България и ЦСКА.

Поставиха се основи на къща-небостъргач, къща в която за петдесет и осем години има блестящи тридесет етажа – просторни, пленяващи и силно впечатляващи. Затова през тази година виждате футболистите в офицерски дрехи, Шампионската купа в ръцете на капитана Панайот Панайотов, а знамето в популярен вратар Христо Андонов.

В своята книга един от най-популярните футболисти на ЦСКА и националния ни тим Иван Колев отбелязва:

„За мен 1954-а е годината на полагането на победния гранитен камък. От тази година тръгнаха онези девет последователни успехи на възхода. От тази година тръгна и незабелязаната за никой трайна и новаторска идея в нашата игра, дело на Крум Милев, който много умело се възползваше от опита на унгарския футбол, а също и на някои елементи от съветския футбол, който се славеше с изключителна физическа подготовка.“

През тази година имахме участия в девет клубни международни срещи със сравнително силни и популярни европейски отбори.

В Лозана победихме „Лозана спорт“ с 6:2. Мачът предизвика голям интерес с разнообразната и сила игра от наша страна, където традиционните реализатори на тима – Божков, Янев, Стефанов, аз (два) и Ракаров от фаул показахме, че обичаме и утвърждаваме в играта си нападателния стил. С тима на „Книжни“ от Унгария се затруднихме, но все пак победихме с 2:1. С „Хонвед“ от Будапеща – много висока резултантност 3:3, „Танкист“ от Прага също така ни затрудни с равенството 1:1. Пак равенство в Белград срещу „Цървена звезда“ 2:2. В Тирана с един от най-популярните отбори на столицата „Луфтеатари“ постигнахме изразителна победа – 4:0. След два дни, пак в Тирана, с шампиона на Албания „Партизани“ записахме равенство 2:2.

Тази година националният ни отбор имаше две срещи. Първата, на 8 август на стадиона на Полската армия във Варшава, Полша – България завърши 2:2. В нашия А отбор бях включен девет души от ЦСКА – К. Ракаров, М. Манолов, Ст. Божков (капитан), Г. Стоянов, Д. Миланов, Ст. Стефанов, П. Панайотов, Ив. Колев и Кр. Янев. Головете реализирахме аз и Димитър Миланов.

Втората, на 24 октомври на националния стадион „Васил Левски“, победихме единадесеторката на ГДР с 3:1. Отново осем души от ЦСКА. Автори на головете за България – Иван Колев (два) и Крум Янев.

Във вътрешното първенство сложихме началото на продължително атакуване на шампионската титла. И не

сгрешихме. От 26 мача в есенния и пролетния сезон имахме 20 победи, пет равенства и една загуба. Респектираща бе и головата разлика – 76-14. Загубихме само от „Спартак“ (Пд) и то с 0:2. Тошко Диев от домакините бе неудържим. За съжаление, и пие в нападението, и колегите от отбраната, подценхме този мач, а и ранното ни възкачване на шампионския престол като че ли остави лош отпечатък на мобилизацията ни. Тази година реализираните от нас 76 гола поставиха рекорд. Крум Янев бе нашият голмайстор с 16 гола, следван от Митко Миланов – 14, и аз с 12. Отлични изяви имаше и нашият вратар Стефан Геренски, който допусна само 9 гола.“

В тази паметна година (1954) в разширения състав бяха включени следните футболисти (по реда на участия): Кирил Ракаров (с 25 мача от възможни 26 и 2 гола), Димитър Миланов (24 и 14 гола), Стефан Божков (24 и 7 гола), Иван Колев (23 и 12 гола), Панайот Панайотов (23 и 9 гола), Крум Янев (22 и 16 гола), Манол Манолов (22 и 1 гол), Гаврил Стоянов (20 и 2 гола), Стефан Стефанов (19 и 3 гола), Стефан Геренски (19 участия), Георги Енишайнов (18 участия), Петър Михайлов (17 и 7 гола), Атанас Цанов (17 и 3 гола), Георги Цветков (11 участия), Христо Андонов (7 участия), Михаил Янков (6 участия), Пейчо Пеев (1 участие).

От тази година до 1964 г. почти няма промени в основния състав. Идваха в отбора главно войници, които бяха така да се каже резерв, а някои от тях вземаха участие главно в мачовете за

Купата на Съветската армия, в някои приятелски срещи, било то в чужбина или в България. Укрепващо приятелството. Изпълняваше се нетгласната заповед, която бе написана на излизане от портала във всяко поделение, но ние я бяхме префразирали от „Дотук по военни въпроси“ в „Дотук по футболни въпроси“.

Годината бе и с едно своеобразно откритие. Крум Янев, който винаги се е отличавал с великолепно футболно разбиране между него и Иван Колев, започна да реализира голове и с глава. Той бе един от малкото български футболисти, който водеше точката и то безпогрешно по самата тъчлиния, което въбесяваше назачите му.

ЦСКА отново постави рекорд. В една футболна година никаква загуба от софийски тим и нито една загуба като домакин. На вратата вече пазеше и Христо Андонов (Итко), а Георги Кекеманов се завърна в Пловдив. По-късно след прекратяването на футболната си кариера Кекеманов бе назначен за военен командант на Пловдив, неговия роден град. Обичан и уважаван, той бе и мой приятел. С удоволствие като журналист от вестник „Народна армия“, централният ежедневник на Министерството на народната отбрана, прекарвах с Кекеманов приятни вечери в раздумки за футбола и футболното приятелство. За съжаление и той не е между живите.

РИБАТА

Стефан Геренски се славеше с прозвището Рибата, защото неговите „мятания“ (футболен жаргон за вратарите), наподобяваха мятанията на рибите. Геренски е незаменим приятел, с чувство за хумор, находчив в разговорите.

Той бе от тези, за които народът казва:

Право куме в очите.
Не търпеше неправдите.
Изключително трудолюбив.
Беднотията го е накарала
от малък да изкарва хляба с много пот.

Неговото остроумие и сърдечно впечатляваща памет за много от футболните срещи, както на армейския отбор, така и на тима на нацията, ни правеха сърдечно впечатление.

Той е един от постоянно присъстващи на ежедневчиците вторници, когато в кокетния клуб на стадион „Българска армия“ се събират ветерани-футболисти и ветерани-деятели да се поразговорят и да си припомнят славните дни.

Това е една прекрасна инициатива, която се осъществи в края на ХХ век – 1998 г. Учреден бе Клуб на ветераните-футболисти и ветераните-деятели, регистриран в Софийския градски съд. Той е единствен в нашата страна, съгласно изискванията на закона.

След смъртта на змс Иван Колев за председател на клуба единодуши бе избран змс Димитър Пенев – треньор №1 на България за ХХ век.

Блестящият централен защитник на ЦСКА и националния отбор Манол Манолов бе известен с прословутата си борбеност и самоотверженост.

НЕСЛОМИМИЯТ

Манол Манолов е роден на 5.08.1925 г. в София. Играе в ЦСКА от 1948 до 1962 г. Шампион през 1948, 51, 52, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62. Заедно с Иван Колев държат абсолютния рекорд за България. Четири пъти носител на Купата на Съветската армия – 1951, 54, 55, 61. Има 17 мача за КЕШ, където е четвъртфиналист през 1957. В националния отбор има 57 мача между 1950 и 1961, участник на три олимпийски игри – 1952, 1956 (бронзов медал) и 1960. Старши треньор на ЦСКА, с който е шампион през 1971, 72, 73, 75. Носител на Купата на Съветската армия – 1972, 73, 75.

Безколомисен, невероятен футболист, безкрайно обичащ ЦСКА и винаги изправен като дъб, без да се страхува от началици и „приятели“. Такъв е Манол Манолов (Симолията) – емблематичен образ и стълб в 58-годишния живот на футболния клуб ЦСКА, на който той е един от основателите. Забил жалона на победния път, винаги с най-прекрасни, най-ведри мисли за възхода на любилия отбор, на който посвети младостта и общично си, през целия си път той доказваше, че търсят с червени фланелки, търсят на новото в българския футбол не може да бъде прекършен, да бъде поставен на колене. Така и прекрасният Манол Манолов не може да бъде сломен физически и духом.

Ярък представител на футбола в III столичен район, Симолията е един от първите радетели за обединението на Септември с ЦДВ. Той вдигна високо знамето към завоюването на първата репуб-

лианска шампионска титла и не от кой да е отбор, а от ЦСКА.

Изключителен дял за единството на отбора в началните години, когато много футболисти от III район напуснаха ЦСКА, а на тяхно място идвалащи малки таланти, има упътнат и пълен с неизчертана енергия Манол Манолов.

Какво бе най-характерно и в живота, и във футболното пространство на Симолията. Той има прекрасно селейство – великолепна съпруга и две деца – син и дъщеря. Непреклонен и правдив характер. Винаги с висок дух и с бодрост като истински воин. Полковник от резерва.

1955

В ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Fifth Title

Големият отбор вече се оформяше – отдясно наляво: Стефан Божков, Георги Найденов, Панайот Панайотов, Манол Манолов, Кирил Ракаров, Георги Димитров, Георги Енишев, Гаврил Стоянов, Крум Янев, Иван Колев, Димитър Миланов. В мачовете от първенството взеха участие и Петър Михайлолов, Стефан Т. Стефанов, Иван Георгиев, Георги Цветков, Христо Андонов.

C

Армейците излизат за игра с победно настроение.

5. А РФГ, 1955 / A RFG, 1955

	W	D	L	GD	Pts
1. CDNA (Sofia)	14	9	3	38:16	37
2. Udarnik (Sofia)	14	3	9	34:20	31
3. Spartak (Varna)	8	12	6	26:25	28
4. Minyor (Permik)	11	5	10	29:24	27
5. Dinamo (Sofia)	10	7	9	33:30	27
6. Spartak (Plovdiv)	11	5	10	25:25	27
7. Lokomotiv (Sofia)	9	9	8	33:34	27
8. VVS (Sofia)	7	12	7	34:28	26
9. Spartak (Pleven)	9	8	9	31:30	26
10. DNA (Plovdiv)	9	8	9	27:31	26
11. Zavod 12 (Sofia)	9	7	10	26:27	25
12. VMS (Varna)	10	5	11	26:28	25
13. Lokomotiv (Plovdiv)	6	6	14	18:29	18
14. Ch. zname (Pavilkeni)	5	4	17	12:45	14

По традиция и тази година зимната подготовка продължи месец и бе в един от най-хубавите зимни курорти у нас Боровец. Обичайно се отсядаше в 15 и 16 вила. Преходи, изкачване на връх Мусала, игри с топка. Това ежедневие не тормозеше изпитаните вече бойци, започто знаеха, че ги чакат мачове на доказаване, мачове на истината срещу сериозни и амбициозни съперници.

Миналата 1954 г. може да се каже, че макар и негласно, постави много сериозни и задължаващи задачи за по-нататъшното утвърждаване на отбора, за неговата подготовка, за играта му и накрая за резултатите. Никой обаче не бе поставил искането: непременно, на сто процента, постиженията от 1954 година – шампионска титла и Купа на Съветската армия – отново да бъдат повторени. Но целенасочената подготовка и резултатите от контролните срещи даваха основание за големи надежди, които футболистите превърнаха в истински дела.

В тази надпревара участваха 14 отбора, шест от които столични. Четири бяха военният отбори в А група. Най-интересното бе, че за първи път в историята на българския футбол, във висшата лига, ако можем така да определим А групата, се появи един добре подгответен заводски отбор. Съставът на Завод 12, който през миналата година зас почетното четвърто място бе истинска изненада. Всички очакваха, че и през този футболен сезон той ще продължи да се доказва, но очакванията не се сбъднаха.

Нападателите на червените и сега

се отличиха с най-много реализирани голове от всички други тимове – 38, и с най-малко допуснати – 16. Преднината бе 6 точки от втория класиран съ „Ударник“ („Славия“), осем точки от бронзовите медалисти – футболистите на „Спартак“ (София) и дванадесет от един от претендентите по-често да се нарежда в почетната тройка – „Левски“. Учредена бе надпревара за спортсменство в А РПГ и пръв нейн носител стана ЦДНА.

Този сезон показва, че възможностите на старши треньора Крум Милев все повече и повече се развиват в положителна насока. Той имаше качества и на треньор, и на възпитател, и на добър приятел. Всичко това му даде възможност да бъде и помощник треньор на националния тим. Съвсем естествено. В представителния отбор на България преобладаваха съществените на ЦСКА. Говореше се вече и за участие в турнира на УЕФА. От Варна към екипа на софийските военни бе привлечен Георги Димитров (Червения).

В отбора вече играеше един млад и талантлив вратар, който дълго време щеше да защитава и честта на българския национален отбор. За съжаление Георги Найденов, обичаният от всички Жоро, недолго почина в Сирия като треньор на Военния клуб в Дамаск. Георги Найденов още в първата си година в ЦДНА записа 21 участия и направо окupира вратарския пост. Жоро бе олицетворение на скромност, всеотдайност, спортсменство и любов към клуба.

Впечатляващата игра на „червените“ бе причина все по-често мачовете на

стадион „Народна армия“ да се изпълчват директно и по Радио София. Изгряха няколко ярки футболни радиокоментатори – Боби Симеонов, Любен Попов, а по-късно и Митко Чуков. Техните емоционални репортажи даваха възможност и на тези, които не бяха на стадиона, да бъдат съпричастни с успехите на ЦДНА.

През тази година най-нашумелият мач бе между България и Чехословакия. На 13 ноември 1955 г. на националния стадион „Васил Левски“, който бе изпълнен до краен предел въпреки студенния есенен ден, със своята мощна игра ние победихме с 3:0 вече популярния в Европа тим на Чехословакия. От състава на армейците в този мач взеха участие вратарят Христо Андонов, К. Ракаров, М. Манолов, Ст. Божков (капитан), Г. Димитров, П. Панаивотов, Ив. Колев, Кр. Янев. Два от трите гола в полза на България бяха реализирани от Иван Колев и Стефан Божков.

Такъв брой футболисти от ЦСКА участваха и в мача с Великобритания (аматюри), завършил при 2:0 за България. Освен горните футболисти от армейския тим игра и Стефан Стефанов. Двата гола бяха реализирани от Стефан Стефанов и Крум Янев. Тази среща бе и квалификация за XVI олимпийски игри в Мелбърн.

Бивътършното ни първенство отново бяхме фаворити. За втори последователен път и общо пети станахме шампиони, а също за втори последователен път Купата на Съветската армия бе в ръцете на капитана на нашия тим Стефан Божков.

През петдесетте години преди мач на стадион „Народна армия“ често се хвърляше топката от самолет. Хилядната публика се разбъркаваше...

БУНТАРЯТ

Спират се на играча на прославения наши футболист и по-късно треньор, функционер и ръководител в българския футбол, заслужил майстор на спорта, 11 пъти шампион на България с ЦСКА и пет пъти носител на държавната купа – Гаврил Стоянов.

Той бе една колоритна личност, бун-

Гаврил Стоянов

тар, радетел за правдата, не се страхуваше от никого. Право куме в очи! Обичаше медийните изяви, в които не се притесняваше да казва истината. Завиждаха му, че бе близък на прекрасния Иван Славков. Гацо му бе личен съветник. Славков не събърка с този избор, защото Гаврил Стоянов му остана верен до последния си дъх.

От 1953 до 1958 г. бе неизменен титуляр в националния тим. Бронзов медалист от олимийските игри в Австралия със 168 мача в А РФГ с фланелката на ЦСКА. През тази година в състава на шампионите той изигра 25 срещи и реализира един гол.

В съзнанието на всички, които познаваха Гацо, той бе един от най-добрите наши полузащитници и заедно със Стефан Божков бяха еталон на професионален и техническият футбол. И той вече не е сред нас. Вечна му памет.

Иван Колев бе неудържим и в двата победни мача (3:1, 3:0) през 1955 г. срещу бечния съперник „Левски“.

1956

VI ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Sixth Title

Отново познати лица и фигури – отляво наляво: Стефан Божков, Георги Найденов, Панайот Панайотов, Манол Манолов, Кирил Ракаров, Георги Димитров (Червения), Георги Енишевнов, Гаврил Стоянов, Крум Янев, Иван Колев, Димитър Миланов. За титлата помогнаха и Стефан Стефанов, Петър Михайлов, Георги Цветков, Христо Андонов, Петър Алексиев.

Гацо Столнов бе упорит в единоборствата и силен в играта с глава.

6. А РФГ, 1956/ A RFG, 1956

	W	D	L	GD	Pts
1. CDNA (Sofia)	11	9	2	46:25	31
2. Dinamo (Sofia)	8	10	4	30:24	26
3. SKNA (Plovdiv)	9	7	6	27:20	25
4. Udamik (Sofia)	8	7	7	37:31	23
5. Minyor (Pernik)	8	6	8	40:34	22
6. Spartak (Plovdiv)	7	7	8	28:29	21
7. Lokomotiv (Sofia)	5	11	6	20:22	21
8. Spartak (Pleven)	6	9	7	19:26	21
9. Spartak (Sofia)	5	9	8	25:30	19
10. Spartak (Varna)	5	9	8	22:28	19
11. Zavod 12 (Sofia)	5	9	8	20:29	19
12. Torpedo (Ruse)	2	13	7	16:32	17

Tолкова много радости, толкова много вълнения! Трудно е да се забрави тази историческа футболна 1956 година. Не затова, че ЦСКА бе за шести път първенец на страната, не затова, че единадесеторката все повече и повече дава облик на стегнат и типичен европейски тим, а затова, че още в първото си участие като шампиони в турнира на УЕФА ухудихме света. Европа заговори за някаква нова футболна сила. Отбор, който на осминафинал в първия двубой срази, просто развенча „Динамо“ (Букурещ), многократният шампион на Румъния с 8:1.

Този катастрофален за северните ни съседи резултат издигна българския футболен авторитет на високо равнище. Тези, които имаха възможност да намерят място на трибуните на стадион „В. Левски“, може би още си спомнят неоглътната радост, възторга, признателността към армейските футболисти. Много неща се изписаха в българските и чуждестранните медии, много суперлативи се изрекоха и то на точен адрес.

Няколко месеца по-късно олимпийският тим на България зае третото място и завоюва бронзовото отличие на един много силен и стойностен футболен турнир. Само малкият шанс ни отдалечи от златното отличие. Десет от общо 11 футболисти на терена бяха от ЦСКА. Това не остана незабелязано от някои чуждестранни специалисти. Няколко месеца след завършване на олимпийската надпревара, в Лозана се състоя разширено съвещание на футболни дея-

тели и треньори от Европа на тема: „Българският опит за комплектуването на представителен тим от един и същ състав (с не по-малко от 11 състезатели)“. Докладчици бяха двамата треньори на олимпийските ни медалисти Стоян Орманджиев и Крум Милев. Не знам дали нашият опит от олимпиадата в Мелбъри е допринесъл, но по-късно в редица африкански и азиатски първенства той бе използван. С отбори, подбрани от един-два тима се получиха много добри резултати. Така бе и в редица европейски и световни изпитания.

Българският национален отбор винаги е завоювал успехи само тогава, когато в единадесеторката му има най-малко шест-седем души от един отбор, от една силав. Всяка друга приумица или опити са носели разгром и смяна на спротно-техническото ръководство.

Едни от най-престижните изяви например на силния тогава състав на Съветския съюз са били, когато на кормилото на тази мощна футболна машина стоеше Валерий Лобановски (роден на 6 януари 1939, починал на 13 май 2002). Той бе трети треньор на един от най-титулуваните футболни клубове „Динамо“ от Киев. Като старши треньор на „Сборная“ през 1975-76 г. с 90 на сто футболисти на „Динамо“ (Киев) бе завоювана Суперкупата на Европа.

Лобановски на няколко пъти гостува в България в мачове на „Динамо“ (Киев) срещу ЦСКА и други отбори. Бяхме добри приятели и при всяко наше виждане разговорите се въртяха около футбола, около журналистиката. Като

ЦДНА – „ДИНАМО“

тренор на „Сборная“ много пъти бе коментатор на Централната московска телевизия на редица клубни футболни мачове. Това бе неговата мечта. Той искаше след пенсионирането си да затвърди своята любов към журналистиката. За съжаление това не се събъдна.

В тазгодишния шампионат участваха 12 отбора – шест от столицата и още толкова от провинцията. Само двама нови футболисти влязоха в разширения състав на червените – Петър Алексиев и Коце Сотиров. Армейците спечелиха 11 двубоя, постигнаха 9 равенства и загубиха само в две срещи. Впрочем ето и статистика на участниците през тази година и техния принос: Георги Енишайнов – 22 мача, Стефан Божков – 19 мача и 7 гола, Димитър Миланов – 18 (11), Кирил Ракаров – 18, Гаврил Стоянов – 18, Крум Янев – 17 (6), Георги Димитров (Червения) – 17 (2), Иван Колев – 16 (5), Панайот Панайотов – 15 (6), Манол Манолов – 14, Стефан Стефанов – 13 (3), Георги Найденов – 13, Петър Михайлов – 12 (4), Георги Цветков – 11 (1), Христо Андонов – 9, Петър Алексиев – 9, Коце Сотиров – 1 (1).

Жоро Найденов, вече и титулярен вратар на националния ни отбор, бе станал любимец не само на армейската публика, но и на всички, които идваха на стадион „Васил Левски“ да го наблюдават като верен страж на представителния ни отбор. За човек и спортсмен като него не може да не отделим няколко думи.

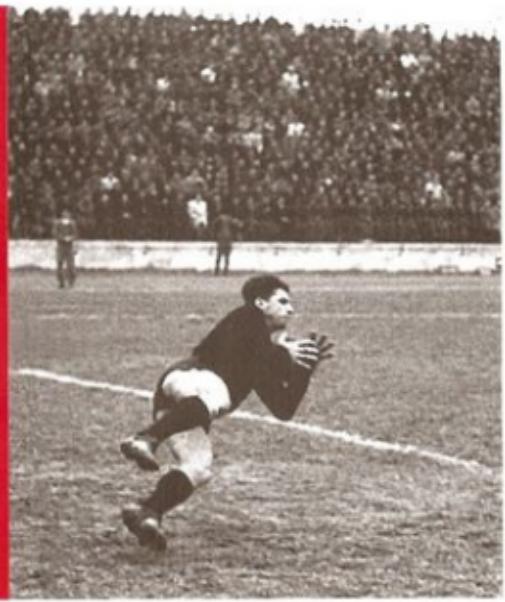
ВРАТАРЯТ НА РЕПУБЛИКАТА

Каква е визитната картичка на този незабравим футболист и Човек?

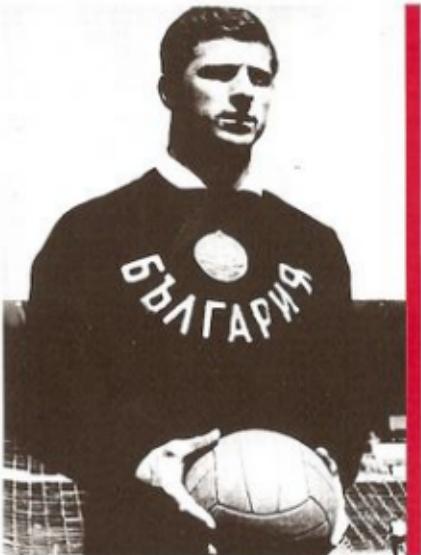
Георги Найденов е роден на 22. 12. 1931 г. в София, починал на 31. 05. 1970 г. в Дамаск (Сирия). Вратар. Играе в „Червено знаме“ (Сф) през 1950, в „Спартак“ (Сф) от 1951 до 1954 и от 1965 до 1967, а в ЦСКА от 1955 до 1965 със 176 мача. Шампион на България за 1955, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62. Носител на Купата на Съветската армия 1955, 61, 65. Има 21 мача за Купата на европейските шампиони. 51 участия в национания отбор, където дебютира на 20 ноември 1955 г. срещу ГДР 0:1 в Берлин. Последен мач на 16 юни 1966 г. срещу Португалия 0:3 на световното първенство. Участник на финалите на планетата в Чили'62 и Англия'66, както и на олимийските игри през 1956 г. в Мелбърн (бронзов медал). Футболист №1 на България за 1961. Шампион на I лятона спартакиада на дружеските армии – 1958 в Лайпциг. Включван във всички идеални юбилейни отбори на ЦСКА и в идеалния тим на България – „Спортсист на тридесетилетието“.

Едно много изразително заглавие имаше във в. „Народен спорт“ (II ноември 1962 г.) – „Човек от желязо, душа от кристал“. При допитването за „Футболен отбор на тридесетилетието“ от 11 състезатели в класацията влязаха б двама от ЦСКА: Георги Найденов, Манол Манолов, Дианциър Пенев, Стефан Божков, Дианциър Якимов и Иван Колев.

Вратарският пост в един отбор е какъв-речи най-важният, защото той е

Акробатичните плонжове на Жоро Найденов възпламеняваха трибуните на „Армията“.

като поста на сапьора. Един път се грехши. За тези 58 години от първите дни на ЦСКА футболният клуб почти винаги е имал много силни в майсторство и дух вратари. Началото постави Стефан Геренски, прелина през Георги Найденов, Стоян Йорданов, Йордан Филипов, Георги Велинов, Илия Вълов и още десетки други, за които и сега си спомня с уважение и признателност публиката на ЦСКА.

За съжаление в последните пет-шест години изявите на някои от вратарите на ЦСКА са по-посредствени. Но там, където е текло, пак ще тече.

1957

VII ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Seventh Title

Една от първите исторически снимки на ЦСКА. **Клекнали:** Иван Колев, Петър Алексиев, Георги Димитров-Червения, Димитър Миланов, Стефан Stefanov, Гаврил Стоянов, Петър Михайлов; **прави:** Георги Найденов, Борис Трънков (треньор), Георги Цветков (Буч), Стефан Божков (капитан), Крум Милев (старши треньор), Георги Енишевинов, Манол Манолов, Кирил Ракаров, Панайот Панайотов, Христо Андонов. На снимката липсва Крум Янев.

Снеят не смущаваше нито „червените“ майстори, нито берните им привърженици.

7. А РФГ, 1957 / A RFG, 1957

	W	D	L	GD	Pts
1. СДНА (София)	15	4	3	53:16	34
2. Lokomotiv (Sofia)	16	1	5	33:19	33
3. Levski (Sofia)	12	6	4	46:21	30
4. Spartak (Pleven)	8	8	6	28:28	24
5. Minyor (Pernik)	8	6	8	30:26	22
6. Slavia (Sofia)	7	6	9	38:39	20
7. Spartak (Plovdiv)	7	5	10	33:41	19
8. Botev (Plovdiv)	6	7	9	22:33	19
9. Botev (Varna)	5	8	9	19:24	18
10. Spartak (Varma)	6	6	10	23:31	18
11. Spartak (Sofia)	4	8	10	22:35	16
12. Marek (Dupnitsa)	2	7	13	20:54	11

Снимката на отбора от предната страница е направена на 4 септември 1957 г. преди футболната среща от 1/16 финал за Купата на европейските шампиони между ЦСКА и „Вашинг“ (Будапеща) и е най-тиражираният фотос на клубен футболен отбор от А РФГ и се ползва с изключителна популярност. В този матч армейците победиха с 2:1 (две гола на Димитър Миланов).

В първенството участваха 12 състава, но във футболното пространство вече се бе настанила думата вторенство, когато ставаше въпрос за това кой ще бъде новият шампион. Всички почти единодушно сочеха силния и хомогенен състав на армейците. И те не се лъжеха.

Затова голямата надпревара бе за сребърните медали, за вторенството. Нападателите на червения тим имаха 53 реализирани гола, докато представителите на софийския „Локомотив“ – 33, а посилите на бронзовото отличие „Левски“ – 46. Отново наред с другите отличия ЦСКА имаше най-результативно нападение и най-добра отбрана. Бяха допуснати само 16 гола.

Крум Милев се опираше главно на 16 души, които използвава в различни двубои. Той не грешеше. Някои песнисти по отношение бъдещето на тима считаха, че в близко време този знаменит състав ще остане и тогава? Но той пък за беля не оставяше. Затова в своето десетгодишно съществуване малко бяха футболистите, които преминаваха през ЦСКА. За общо удовлетворение селекцията на ЦСКА винаги бе точна. Ид-

ването на някои войници попълваше известни празноти (при болест, наказание), но това не беше традиция.

Второто ни участие в турнира за Купата на европейските шампиони бе една от причините в тима на ЦДНА да бъдат включени двама нови футболисти. Това бяха перничанинът Павел Владимиров и петричанинът Никола Ковачев. И двамата още в първите мачове показаха, че имат място в отбора. Годината ще се запомни и с това, че редица отбори въннаха традиционните си имена: „Динамо“ (Сф) пак стана „Левски“, „Ударник“ (Сф) – „Славия“, СКНА (Пд) – „Ботев“. Армейските футболисти пак играха много силно и допуснаха само три загуби – от „Славия“, „Миньор“ (Пк) и „Спартак“ (Пд).

В този нелек футболен маратон пример на всеотдайност и голяма физическа мощ даваше помощник-капитан (или вторият капитан) Манол Манолов (бате Симо), който според мен и всички познавачи на футбола в България бе един от най-добрите централни защитници. А след това като треньор в ЦСКА и в други отбори се ползваше с името на веш в този футболен занаят.

Иска ми се да не разделям от страниците двамата великолепни футболисти и приятели Стефан Божков и Манол Манолов. Заедно тръгнаха по трънливия друм на треньорското поприще. През футболната 1964-65 г. старши треньор на ЦСКА бе съветският специалист Григорий Пинайчев. Негови помощници бяха именно Божков и Манолов.

Димитър Миланов атакува в типичния си устремен стил.

СТРАТЕГЪТ

Панайот Панайотов (Гацо) е един от най-запомнящите се футболисти със своята прекрасна игра, с голямото си футболно майсторство и с изключителен принос в националния тим и ЦСКА.

Израства в прословутия футболн квартал „Хаджи Димитър“. В края на 1949 г. облича червената фланелка. Постоянен титулар и много пъти капитан на националния тим и на ЦСКА. Носител на бронзов олимпийски медал от Мелбурн '1956. От 1951 до 1960 г. изиграва 45 официални матча с триколорния екип. В А група се състезава само в ЦСКА до 1964 г. След това е треньор в любимиия клуб. Почина 1996 г.

Той е третият футболист в България, който има 11 шампионски титли – 1951, 1952, девет последователни години 1954-62 г. Четири пъти е носител на

Държавната купа – 1951, 54, 55 и 1961 г.

Заслужил майстор на спорта от 1963 г. Подполковник от българската армия. Отличен организатор в играта с хълди поклонщици. Притежаващ изключително чувство за хумор. Има 21 мача и 7 гола за КЕШ. В последните години, преди да почине почти всеки ден бягне на раздялка в Музей на спортната слава. Прекрасен човек. С феноменална памет и голяма всеотдайност към ЦСКА.

Крум Янев вкарващ с глава.

ЖОНГЛЬОРЪТ ПО ТЪЧА

В историята на българския футбол името на двамата бележити играчи на ЦСКА и националния тим Крум Янев и Иван Колев са свързани като шамски близнаки. Става въпрос за почти безгрешния и така синхронизиран футболен дует, превърнат в рефрен „Колев на Янев, Янев на Колев и гол...“ или „Янев на Колев, Колев на Янев и гол...“ Дует, който остана в историята с прекрасните си иззви и която години наред радваше любителите на футбола.

Крум Янев е роден в Пловдив на 5 януари 1929 г. Той е от първите футболисти от този град пристигнал в ЦСКА (играе при армейците от 1950 до 1960 г.). В тези десет години израстна като един от най-добрите нападатели особено в лявата зона. Неговата бързина и изключителна техника го нареджат сред представителите на новото във футбола и затова често е титулуван в държавния тим (1952-1959), където има 31 участия с 4 гола.

За първи път облича националната фланелка на 17 юли 1952 г. в Котка (Финландия) в мач от предварителния кръг на XV олимпийски игри между отборите на СССР и България 0:0. Носител е на бронзов олимпийски медал от Мелбурн - Австралия (1956). Последният му мач с триколорния екип е пак срещу СССР, този път в Москва на 27 юни 1959 г., в квалификационен мач за XVII олимпийски игри в Рим. Равенство 1:1. За България реализира Димитър Миланов.

В ЦСКА за 10 години в А РДГ изигра 157 мача, реализирал е 50 гола, девет

пъти шампион, три пъти носител на купата. Заслужил майстор на спорта. Сега е от най-редовните посетители на мачовете на ЦСКА не само в София, но и в страната. Активен участник в учредяване на фенклубове на ЦСКА.

1958

VIII ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Eight Title

Голям отбор, големи футболисти! Едно десетилетие те бяха непобедими – отляво надясно: Димитър Миланов, Иван Колев, Крум Янев, Гаврил Стоянов, Никола Ковачев, Георги Димитров-Червения, Кирил Ракаров, Манол Манолов, Панайот Панайотов, Георги Найденов, Стефан Божков, треньорът Крум Милев. През тази година принос имаха и Петър Алексиев, Богомил Мартинов, Георги Енишайнов, Стефан Стефанов и Христо Андонов.

Футболният отбор на Българската народна армия (ЦСКА) със златните медали от първата лята спартакиада на СКДА - 1958 г.

8. А РФГ, сезон 1958/ A RFG, season 1958

	W	D	L	GD	Pts
1. ЦДНА (София)	7	4	0	19:9	18
2. Левски (София)	6	2	3	18:9	14
3. Спартак (Плевен)	5	4	2	12:9	14
4. Локомотив (София)	4	4	3	17:17	12
5. Славия (София)	5	1	5	23:17	11
6. Спартак (Пловдив)	3	5	3	18:16	11
7. Миньор (Перник)	5	1	5	20:19	11
8. Спартак (Варна)	4	2	5	19:18	10
9. Ботев (Пловдив)	3	3	5	14:18	9
10. Ботев (Стара Загора)	3	2	6	13:19	8
11. Дунав (Русе)	2	4	5	11:19	8
12. Ботев (Варна)	3	0	8	8:22	6

Изминали са само десет години от създаването на футболния отбор на ЦДНА, а вече бяха спечелени осем шампионски титли. Футболната мода в нашата страна се диктува от армейските състезатели. В същото време Българската федерация по футбол не се уморяваше да прави реорганизации. Отборите продължаваха да сменят свояте имена като ръкавици. Тий като бе решено ритъмът на първенството да бъде върнат на есен-пролет, бяха изиграни само по един мач, за да се определи първенецът на страната.

В тази десетгодишница от раждането на армейския тим се отбелзява, че успехите са значителни – осем шампионски титли и три завоевания на Купата на Съветската армия (1951, 1954, 1955), а от 1954 до 1958 г. футболистите с червени екиви в пет последователни футболни сезона са неизменни шампиони – нещо, което е своеобразен рекорд за България.

Шестнадесет бяха футболистите, които в тази футболна година изиграха блестящи мачове. Те даваха ново уверение пред зрителите, че отборът на ЦСКА е най-силният, най-динамичният, с физически здрави и технични състезатели. Седем бяха победите, четири равенства и никаква загуба с общ сбор от 18 точки. Голова разлика 19:9. Сребърни призьори станаха футболистите на „Левски“ с четири точки по-малко от шампиона. Те имаха 6 победи, 2 равенства и 3 загуби. Разликата от четири точки при 11 мача и при положение, че за

победа се получаваха две точки, а при равенство една, бе чувствителна. Бронзовият медалист, съставът на „Спартак“ (Плевен), със същите точки на „Левски“, но с по-лоша голова разлика, се нареди на третото място. Това е най-големият успех за плевенчани от създаването им до наши дни.

Укрепващо възприятието модел на игра – нападателно. С пълен брой мачове 11 бяха Иван Колев с два гола, Георги Найденов, Манол Манолов, Никола Ковачев с един гол и Панайот Панайотов с четири гола. Голмайсторът Димитър Миланов от 9 мача бе реализирал 6 гола, Крум Янев от 8 срещи – 5 гола.

Нарастналата популярност на шампионите в редица европейски страни стана причина да бъдат поканени на приятелска среща с холандския национален тим. На 2 април 1958 г. в Амстердам при изключителен интерес ЦДНА извоюва първата си победа над национален тим с 2:1. Отличната игра на всички армейци и особено на голмайстора Георги Димитров-Червения (6 и 34 минути) възпламенява публиката, която след края на срещата чакаше пред автобуса на нашия тим за автографи. Ръководството на домакините благодари за показаната игра и за голямото спортстменство на българските футболисти и увери, че следващата година отново ще ни очакват в Холандия.

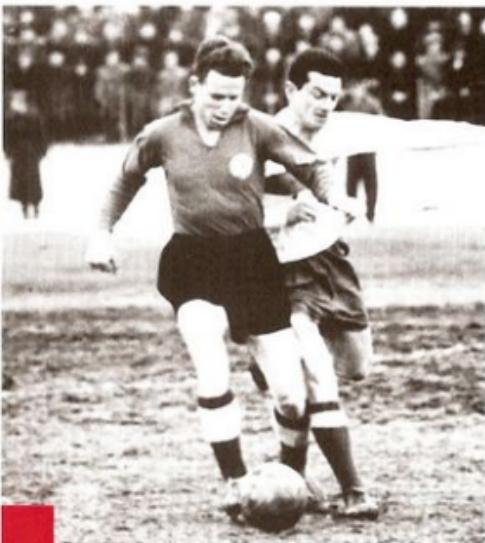
А в късната есен бе незабравимата епопея срещу „Атлетико“ (Мадрид) в три части, която и до днес се помни като една от най-големите спортивни неправди...

На снимката са най-активните през тази година. Те играха във Всичките 11 дубоя и са главните „биновници“ за спечелването на титлата. Отляво на дясно: Георги Найденов, Иван Колев, Панайот Панайотов, Никола Ковачев, Манол Манолов.

Още миг и ще започне „Еполеята на онеправданиите“ – третият мач срещу „Атлетико“ в Женева.

Варненецът Георги Димитров (Червения) уверено водеше армейското нападение през петдесетте години.

ПРЕКРАСЕН ЧОВЕК, ВЕЛИК ФУТБОЛИСТ

Георги Димитров (Червения) от първите си изяви с червената фланелка през 1955 г до последния си мач в ЦСКА през 1959 г доказва, че е един от най-силните и разумни нападатели, не само преди това в „Черно море“ (Варна), в ЦСКА, но и в държавния ни тим.

За първи път с националната фланелка влиза като резерва на Панайот Панайотов в последните петнадесет минути от квалификационната среща за V световно пръврекурсорство в Швейцария срещу много силна състава на Чехословакия. На стадион „Васил Левски“ загубихме с 1:2. Независимо от пълното ни превъзходство горчилката от загубата остана. В състава на националния ни тим играха армейците: Стефан Геренски, Кирил Радков, Манол Манолов, Стефан Божков – капитан и автор на гола от дузпа, Гаврил Стоянов, Крум Янев и Иван Колев.

След този мач Георги Димитров е бил винаги типулар в следващите двубои на представителния ни тим. Последният мач с триколорната фланелка той изигра на 21 декември 1958 г в немския град Аугсбург срещу състава на ФРГ. Загубихме с 3:0 от четвъртфиналите в света.

Изключително скромен, загина при самолетна катастрофа на път за Полша. По това време той бе помощник-тренер на националния ни тим. С ЦСКА има пет шампионски титли и Купа на Съветската армия, златен медал от първата лята спартакиада през 1958 г в Лайпциг. Номиниран е сред петдесет и петте на петдесетилетието на ЦСКА.

Със състава на армейците има 89 мача в шампионата с 32 гола. Носител е на бронзов олимийски медал от игрите в Монреал'1956. Футболист №1 за всички времена на „Черно море“. От 1953 до 1958 г в националния отбор с 30 мача. Офицер от Военноморския флот с чин капитан I ранг. Прекрасен човек, великолепен футболист, спортсмен. Така го помнят неговите сънграчи от Варна и футболистите на ЦСКА. Затова го богохвърят поклонниците му и до ден-днесен.

1959

IX ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Ninth Title

Снимка на най-великия отбор, „златната селекция“, тима на ХХ век на ЦСКА. Отдясно наляво: Стефан Божков – капитан на тима, Георги Найденов, Панайот Панайотов, Манол Манолов, Кирил Ракаров, Георги Димитров-Червения, Никола Ковачев, Гаврил Стоянов, Крум Янев, Иван Колев, Димитър Миланов. В мачовете играха и Богомил Мартинов, Петър Алексиев, Панталей Димитров, Антон Кръстев, Христо Андонов, Никола Цанев, Георги Енишев, Димитър Василев, Стефан Т. Стефанов, Александър Костов.

Колко много живя Жоро Найденов, а колко много направи за ЦСКА и България, и какви спомени остави за десетилетия напред.

9. А РФГ, 1958-59 / А RFG, 1958/59

	W	D	L	GD	Pts
1. CDNA (Sofia)	13	6	3	37:16	32
2. Slavia (Sofia)	10	7	5	29:17	27
3. Levski (Sofia)	10	4	8	27:15	24
4. Spartak (Plovdiv)	8	8	6	33:29	24
5. Lokomotiv (Sofia)	10	3	9	33:28	23
6. Dunav (Ruse)	8	6	8	25:27	22
7. Spartak (Pleven)	8	6	8	24:30	22
8. Botev (Plovdiv)	8	6	8	28:41	22
9. Spartak (Varna)	6	9	7	21:24	21
10. Minyor (Permik)	7	4	11	27:32	18
11. Beroe (Stara Zagora)	7	4	11	21:25	18
12. Chernomore (Varna)	3	5	14	15:36	11

В мой кабинет на стадион „Българска армия“ на лично място е оригиналната снимка на този велик отбор. Тя е и най-тиражираната фотография на тези незабравими футболисти. Когато се говори за тази единадесеторка, винаги бих я публикувал с голямо удоволствие, независимо, че се повтаря. Тези единадесет заслужават това, както го заслужават всички, които са били не само шампиони с ЦСКА, носители на Купата на Съветската армия и Купата на България, но и онези, които макар и малко са допринесли искрено и чисто за славата на този футболен клуб, клуб-магия, клуб на неотмираща слава.

От този шампионат (1958-1959 г.) навлязохме в нормалното, както във всички европейски страни, провеждане на надпреварата в цикъл есен-пролет.

Футболистите на ненадминатия тим в тези двадесет и два мача спечелиха 13 победи, направиха 6 равенства и допуснаха само 3 загуби. Те бяха отборът с най-добро нападение и най-добра защита. Лауреатите завоюваха 32 точки. На пет точки останаха славистите, а левскиарите – на осем. Една отлична визитна картичка на армейците е едно респектиращо разстояние от другите.

Ето коя играха и колко гола отбелязаха през този победен сезон: Иван Колев – 21 (7 гола), Кирил Ракаров – 21 (3), Никола Ковачев – 20 (2), Панайотов – 19 (7), Богомил Мартинов – 18 (1), Манол Манолов – 18, Крум Янев – 17 (3), Георги Найденов – 16, Георги Димитров – 15 (4), Петър Алексиев – 13 (2),

Стеван Божков – 10 (1), Димитър Миланов – 9 (1), Панталей Димитров – 7, Антон Кръстев – 6 (2), Христо Андонов – 6, Никола Цанев – 6, Георги Енищайнов – 5, Гаврил Стоянов – 5, Димитър Василев – 4, Стефан Т. Стефанов – 3, Александър Костов – 2, Владимир Стойнов, Сашо Върбанов, Фидан Николов, Емил Емилов, Кирил Харизанов и Панайот Чолапов – по един мач.

Подобаващо се представихме и на европейските терени. За Купата на европейските шампиони по жребий се падна на осминафинала да делим мегдан с футболното „страшилище“ на Стария континент испанския „Атлетико“ (Мадрид). Изиграхме три мача – на 4 ноември 1958 г. на стадион „Бернабеу“ пред 80 000 зрители загубихме 1:2, с гол на Г. Димитров-Червения. В София на 26 ноември завоювахме триумфална победа с 1:0. Голмайстор – П. Панайотов (64). В третия мач, на неутрален терен в Швейцария на стадион „Сервет“ в Женева изпълнил докрай, загубихме с 3:1 при изключително подкупио съдийство. За ЦСКА гола отбеляза Кр. Янев (18).

През тази година за армейците отличник бе Иван Колев. Той игра във всичките мачове и реализира 7 гола. Канеха го постоянно, както и повечето други футболисти от ЦСКА, в националния им тим. Каквото и да се пише и говори за този все още ненадминат нападател на ЦСКА, винаги ще бъде недостатъчно. С най-прецисна игра, с най-голямо футболно дълголетие, пълен с непрекъсваша енергия той имаше уважението на милионите симпатизанти на ЦСКА и други

клубове, които го обожаваха и боготвореха. Обичаше младостта и беше винаги готов да й помага, да я насочва по верния път не само във футболната игра, но и в бурното житейско море.

Всички, които го познавахме горчиво съжаляваме, че си отиде така жизнен, така ентузиазиран. В неговата автобиографична книга „Футболисти и приятели във времето“ той ни е разказал почти всичко. В последното интервю, което направих с него той ми каза: „Не мога да отделя футбола от себе си. Без него нямаше да зная какво да правя с енергията, с мислите и с чувствата си. От футбола получавам всичко...“

В „Моето верую“ Ването Колев разсъждава: „Търся думи извън думите, за да определя най-точно величието и непреходността на футболния клуб ЦСКА“ и завършва: „И не случайно милионите в България и чужбина мълвят

ЦСКА – ВИНАГИ И СЕГА!

Това с моето верую!“

В един разговор с председателя на Централния фенклуб на ЦСКА Дучето ми каза: „Бате Сашо, често чета и препрочитам веруято на бате Ването Колев. То е изумително. Според мен всеки, който уважава ЦСКА е длъжен да го прочете много пъти, докато го научи напузът...“

Нямам коментар.

Стадион „Ноу Камп“, 120 000 зрители, снимка за спомен с великите футболисти на Барселона. С белия екип са играчите на софийския ЦСКА.

ЕВРОПА ПЪРВО НАУЧИ ЗА НЕГО

Той бе другата звезда от дуата Колев-Янев, един от най-ярките и запомнящи се футболисти не само на ЦСКА, но и на футболна България. Всеки, който е прочел неговата автобиографична книга "Футболисти и приятели във времето" отлично се е запознал с жизнения му и футболнен път. А неговият жизнен път е изцяло свързан с футбола. Може да се каже, че той посвети целия си живот на играта, която обожават милиони. До последно гореше с нея и не изпускаше нито един мяч на любимиия отбор.

Ще отбележа само някои факти, които много силно говорят за популярността не само в България, но и в чужбина. Той е тръвият български футболист, който на официален мач от турнирите на УЕФА реализира три гола (1956 г. ЦСКА - Динамо Букурещ 8:1).

Същата година е класиран девети в анкетата на в. „Франс футбол“ за най-добрите футболисти в Европа. Това настъпва е голямо признание за футболното му маисторство и за класата му като футболист изобщо. Титулар е в квалификациите на четири световни първенства и на финалите в Чили (1962) и Англия (1966). Състезава се на олимийските игри в Хелзинки (1952), Мелбурн (1956), където е бронзов медалист, и Рим 1960.

Иван Колев започва своята футболна кариера през 1946 г. и приключва състезателните си изяви през 1968 г. В ЦСКА играе 17 сезона и една година в АФД "Сливен". В тези 22 години на зеления терен в страната и чужбина има 968 мача

С топка в краката си
Иван Колев караше всяка
защита да трепери...

с 411 попадения. Ако се добавят и срещите му като ветеран (86 и 48 гола) то неговата равносметка нараства на 1054 срещи и 459 гола. На тези цифри може да завидят и най-големите футболисти. Заслужил маистор на спорта и футболист №1 на България за 1962 г. Внезапно почина на 1 юли 2005 г., четири ляста преди да навърши 75 г.

1960

Х ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Tenth Title

Десетата юбилейна титла вече е факт. Шампионите – клекнали: Никола Николов, Никола Цанев, Панайотов, Иван Колев, Антон Кръстев; прави: Крум Милев – старши треньор, Георги Найденов, Манол Манолов – капитан, Гаврил Стоянов, Кирил Ракаров, Панталей Димитров, Стоян Кошев. Златни медалисти са и Димитър Миланов, Крум Янев, Петър Алексиев, д-р Стефан Божков, Христо Андонов, Богомил Мартинов, Петър Александров.

Гацо Панайотов умело водеше и направляваше нападението на атакиците.

10. А РФГ, 1959-60/ A RFG, 1959/60

	W	D	L	GD	Pts
1. CDNA (Sofia)	12	8	2	42:18	32
2. Levski (Sofia)	11	6	5	32:22	28
3. Lokomotiv (Sofia)	7	9	6	31:22	23
4. Slavia (Sofia)	7	9	6	30:28	23
5. Septemvri (Sofia)	7	8	7	34:31	22
6. Minyor (Pernik)	8	6	8	27:25	22
7. Botev (Plovdiv)	8	5	9	30:31	21
8. Dunav (Ruse)	7	6	9	29:34	20
9. Spartak (Plovdiv)	4	12	6	21:28	20
10. Spartak (Varna)	6	8	8	27:38	20
11. Spartak (Sofia)	5	9	8	21:29	19
12. Spartak (Pleven)	3	8	11	14:32	14

От първия официален шампионат в България (1924 г.) досега (1960 г.) няма случай роден футболен тим да е завоювал десет шампионски титли, десет пъти в негова чест да е издиган българският трибагренник. ЦСКА е отборът, който само за 12 години десет пъти се изкачи на най-високия футболен връх.

Доколкото знам по инициатива на Панайотов след награждаването на тима на стадион „В. Левски“ в офицерския ресторант на Централния дом на народната армия се състои много сърдечна среща, на която присъства и министърът на отбраната генерал-лейтенант Добри Джурков и други генерали. Тук бяха и съпругите и приятелките на шампионите. Няколко дни по-късно Гацо Панайотов ми се обади в редакцията на в. „Народна армия“, за да ме покажи на приятелски разговор в ресторант „Дивите петли“, който се намираше на ул. „Граф Игнатиев“ и ул. „Иван Шишман“ (до църквата „Св. Седмочисленници“, сега магазин за дрехи и кафе). В този ресторант много често се срещаха някои от футболистите на ЦСКА и патриарха на леката и забавна музика Йосиф Цанков. Йожи бе бивш баскетболист на АС-23, а след учредяването на ЦСКА и голям привърженик на отбора.

Та на думата. Пристигнах в ресторанта, когато вече приказките бяха на по-висок тон. Още с влизането почувствах приятната обстановка и бързо навлязах в духа на компанията. Много приказки, много интересни случаи се раз-

казваха. Йожи пожела на всички да се продължи водачеството и да се завоюват десет последователни шампионски титли, а Крум Милев винаги да бъде със звучен и верен камертон.

Гацо Панайотов бе отличник през тази футболна година. Той изигра 22 мача от 22 възможни. Винаги блестищ, винаги с отлично чувство за колективна игра. Изключителен спортмен. Елегантен в живота. Високо самочувствие с пълно покритие. Той бе най-снажният, най-атлетичният футболист в България. Винаги с приятели, винаги поддържащ високия темперамент на отбора и на всяка компания, където често беше канен. А колко много обичаше родината и ЦСКА! Когато някои журналисти в своите писания се опитваха да го сравняват с най-първите в Европа, Гацо винаги се мръщеше и казваше: – Сравнявайте ме с Гацо Панайотов!

От основаването на ЦДНА до този момент десетина-дванадесет футболисти бяха неизменно в състава на отбора. В някои започна да се чувства умора и апатия към футбола. Това налагаше спортно-техническото ръководство много сериозно да се замисли за постепенно обновяване на основния състав. Сполучливо се вля в ритъма на единадесеторката Никола Цанев, а след него – Пантелей Димитров и Антон Кръстев. Мислеше се и за привличането на някои млади таланти от детско-юношеска футболнна школа.

1960-а бе и последната състезателна година за един изключителен футболист – доктор Стефан Божков. Той иззвървя

път от първата шампионска титла до десетата, като остави ярка диря във футболната история на клуба и на България. По-късно стана помощник треньор, старши-треньор на националния тим, старши-треньор на ЦСКА и началник на клуба. Неговият принос е толкова голям, че никога няма да помъркне.

Тази година на два пъти в големия салон на ЦДНА на булевард „Руски“ се състояха много сърдечни срещи на привържениците с многократните шампиони. На тези срещи Крум Милев подсказа, че в близките една-две години в състава ще настъпят сериозни промени. Някои от ветераните вече отправяха поглед изъвън зеления терен. Истината е една – нито един от футболистите на ЦДВ, ЦДНВ, ЦДНА, ЦСКА не остана на улициата. Всеки един от тях намери най-верният път в живота. Стотици са тези, които преминаха през мощната армейски строй. И сега те винаги са желани и добре посрещани в червения клуб и за тях се говори с уважение и почит.

На тазгодишния турнир за КЕШ още на 1/16-финала ни се падна изключително класният и силен отбор на „Барселона“. На 3 септември 1959 г. ЦСКА – „Барселона“ 2:2. Головете за нашия тим реализираха К. Ракаров в 16 и Ив. Колев в 80 мин.

Името на ЦСКА вече беше толкова много нашумяло, че за ответния мач в каталонската столица стадион „Ноу Камп“ се пушкаше по щевовете – 120 000 зрители. Няма друг български отбор, който да е играл пред толкова зрители. Този рекорд се дължи на ЦСКА. Тежка

загуба с 2:6. Голове за напищите отбелязаха Д. Миланов и Б. Мартинов. За домакините двама футболисти реализираха по три гола – Кубала и Еваристо.

Когато обмислях тази книга се бях зарекъл да насоча вниманието си само към нашите вътрешни съревнования, но сърцето ми подсказа, че не мога да не отбележа срещите с толкова знаменити отбори. Не можеш да пишеш без трепет за мачове с „Барселона“, „Атлетико“, „Ювентус“, „Партизан“ (Белград), „Интер“ (Милано), „Челси“, „Бенфика“ и още десетки други, с които ЦСКА е заставил високото си реноме на футболен клуб с традиции и реномето на собствените си футболисти, повече от които играеха в националния отбор на България.

В юбилейната година спечелихме еще призовете за най-результатив нападение и за най-добра отбрана.

Никола Цанев внесе
свежи идеи и много им-
провизация в играта на
армейските футболисти.

1961

XI ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Eleventh Title

Започва втората десетка титли.

От ляво на право – кълкнали – Иван Ранков, Никола Цанев, Панайот Панайотов, Димитър Якимов, Иван Колев, прави – Георги Найденов, Кирил Ракаров, Никола Ковачев, Панталей Димитров, Стоян Кошев, Манол Манолов – капитан.

Своя принос в това първенство имаха и Васил Романов, Борис Гаганелов, Петър Алексиев, Антон Кръстев, Христо Андонов, Георги Златков, Петър Петров.

11. А РФГ, 1960-61 / A RFG, 1960/61

	W	D	L	GD	Pts
1. CDNA (Sofia)	18	4	4	56:17	40
2. Levski (Sofia)	10	10	6	45:33	30
3. Botev (Plovdiv)	10	9	7	50:41	29
4. Minyor (Pernik)	9	10	7	36:39	28
5. Marek (Dupnitsa)	9	9	8	33:45	27
6. Lokomotiv (Sofia)	9	8	9	33:29	26
7. Spartak (Varna)	11	4	11	29:37	26
8. Dunav (Ruse)	10	5	11	38:46	25
9. Spartak (Plovdiv)	7	10	9	39:37	24
10. Beroe (Stara Zagora)	7	10	9	30:38	24
11. Slavia (Sofia)	8	7	11	33:37	23
12. Chernomore (Varna)	8	7	11	33:37	23
13. Spartak (Sofia)	8	6	12	39:35	22
14. Septemvri (Sofia)	5	7	14	33:56	17

Васил Романов в типичния си устремен стил заедно с Иван Колев.

Началото на шестдесетте години на XX век започна малко неочаквано по отношение селекцията на армейския тим. Свалиха фланелките такива големи футболисти като дългогодишният капитан д-р Стефан Божков, голмайстора и любимеца на трибуните Димитър Янаков. Нямаше го вече и Гаврил Стоянов, изпитан боец с непоколебим дух. С напускането на Крум Янев, един истински мислител и творец във футболната игра, се разби tandemът Колев-Янев, за който се носеха легенди не само у нас, но и в чужбина. Те бяха сред най-големите любимици на армейските западнянковци.

Едни закачиха футболните обувки на пирона и останаха на работа в ЦСКА, други отидоха да играят в други отбори. Така е в живота, вечност няма. Само вечен ще остане ЦСКА!

Крум Милев независимо от всичко направи отлична селекция и успя на местата на напусналите да наложи много млади и талантливи футболисти, които в тази година показаха, че доверието, което им бе гласувано не бе напразно.

Мощната нападателна игра на армейците отново подсказа, че шампионът още след втория-третия кръг вече е известен и ще бъде с ярко изразен червен цвет. Оформи се едно много силно ядро от изпитани футболисти и млади таланти. В редиците на отбора вече бяха талантливите младежи Димитър Якимов, Иван Ранков, Васил Романов, Борис Гаганелов, вратарят Петър Петров.

Тазгодишният шампионат отвори широко вратите за голмайсторски изявии. Иван Колев отново бе отличник. Изигра пълните 26 срещи и реализира 18 гола. Новодошлият футболен талант Димитър Якимов в своите 23 мача вкара 9 гола и стана съвършън партньор на Иван Колев. Не се почувства отсъствието на Крум Янев. Панайот Панайотов, както винаги, бе голям боец и инициатор на десетки нападения, които завършваха с прекрасни голове за армейците.

Всички стадиони, на които играеха футболистите на ЦСКА се изпълваха до краен предел и спортсменските скандирания бяха импулс за първенците. В тези години стотиците покани от трудови колективи, земеделски стопанства,

военни поделения, студентски и ученически заведения за гостуване или приятелски разговори с армейските футболисти почти винаги бяха удовлетворявани. Подаряваха се футболни топки, екипи, сувенири на ЦСКА, автографи и пр. Тази близост сплотяваше още повече футболисти и привърженици.

В това отношение и сега има продължение на традициите, особено що се отнася до по-голямата близост между представителния тим, шампион за 2004-2005 г. Изключителен дял за тази кристалночиста и съвсем дружеска връзка има ръководството на Националния фенклуб на ЦСКА и разбира се инейният ръководител Дучето. Имал съм възможността да присъствам на учредяването и посещението на редица такива клубове в страната, където проличава уважението и единството във фенклубовете.

През тази година не трябва да се забравя срещата на 12 октомври. Тогава се игра мячът-реванш от 1/16-финалите за Купата на европейските шампиони с многократни първенец на Италия „Ювентус“, в който Никола Ковачев стана герой на двубоя. Победихме „Старата госпожа“ с 4:1 (в Торино 2:0 за „Ювентус“). Първите два гола в София бяха реализирани по блестящ начин от Туата, автори на другите два бяха П. Панайотов и Н. Цанев.

Да победиш „Ювентус“ с такъв разгромяващ резултат и с такива футболисти като вратаря Романо, Бурели, Червато, Сарти, Коломбо, Леочини, Николе, Бониперти, Чарлз, Сивори, Стиванело е не само геройство, но и доказа-

телство за изключителната сила и мощ на футболистите на ЦСКА.

Много силен и здрав физически бе полузащитникът Стоян Кошев. Играеше с похвално усърдие. Изпълнителен, и най-важното при тази сълна конкуренция в полузащитната линия, той успяваше да играе в годините, когато бе в ЦСКА, в 75 процента от срещите. Пример е точно тази футболна година. Кошев изигра 22 мача и реализира 1 гол. Независимо от силовата му игра, той не нарушаваше футболните правила.

Старши треньорът Крум Милев имаше особено благосклонно отношение към Стоян, който чувстваше това и се отпращаше с отлична игра. В ЦСКА пристигна от Перник и от 1959 до 1963 г. изигра 63 срещи със 7 гола. Много похвали получи за отличното си представяне в реванша срещу „Ювентус“. В равния мач на 13 ноември 1960 г., пак в реванш, този път срещу „Малмъо“ (1:1), също се представи блестящо. Видяхме го и на 1/16-финал на 19 септември 1962 г. в София при победата на ЦСКА над „Партизан“ (Белград) с 2:1. Вторият гол за ЦСКА стана с асистенция на Кошев. Той центрира точно и Ването Колев отбелязя победния гол.

Спирал се малко по-подробно върху играта на позабравения Стоян Кошев, защото често пъти ние журналистите се увличаме и даваме повече приоритет на звездите без да се замисляме, че има и други „пчелички“, чийто труд допринася твърде много за добрата игра на отбора и за победите.

БОХЕМЪТ

Във футболния кошер на ЦСКА имаше и други медоносни пчелички. Една от тях бе Пантелей Димитров.

За съжаление той си отиде млад. Прекрасен приятел, високо интелигентен във футболната игра и живота. Боях и много сърдечен. Лейката играше шест години в ЦСКА от 1958 до 1964 г. като участва в 128 мача. Четири пъти

страната и два пъти носител на Купата на Съветската армия. Невероятен полузащитник.

В последните години преди смъртта си често идваше на стадион „Българска армия“. Разговорите се въртяха все около стари спомени и случаи. Приятен и забавен събеседник, изключително прям и откровен. И сега, когато говорим за миналото на ЦСКА, от устата ни често се чува неговото име.

Никола Ковачев играеше еднакво силно и на бътревшното, и на международното футболно поле.

ДУШАТА НА ОТБОРА

В тези години не можем да не споменем и човекът, който бе душата на отбора на мачовете не само в България, но и в чужбина. Това е Никола Ковачев с пръкор Туата. Отбелоязвам, че пръкорът му не е Тулата, а Туата. Като малък е бил много палав и майка му често пъти го е търсила по игрищата и отдалече е викала къде е. А Колю Ковачев е отговарял по детски – туа (тука), туа (тука) съм, мамо...

Прекрасен певец, верен другар. Боядис в добрия смисъл на думата. Уважаван, много комуникативен и затова се ползва с голямо уважение и като бивши футболист, и като треньор не само в България, но и в чужбина. Един от синовете му Красимир също бе футболист в ЦСКА (1983-84), а след това и в други отбори в А група. Треньор в Кипър, треньор на една от младежките гарнитури в националния ни тим.

Никола Ковачев дойде в ЦСКА от „Ботев“ (Пд), където отбиваше военния си дълг. В Пловдив игра две години (1955-56) и от 1957 до 1966 г. беше в ЦСКА. Веднага след това става помощник-треньор на един от най-великите български треньори Стоян Орманджиев. Ко-

вачев е заместник-председател на Клуба на ветераните на ЦСКА. В червения клуб има 174 мача и 21 гола, в националния тим – 46 срещи с 11 гола. Да ни е жив и здрав Никола Ковачев!

1962 XII ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Twelfth Title

Шампионите винаги бяха елегантни: седнали: Иван Ранков, Никола Цанев, Димитър Якимов, Панайот Панайотов, Иван Колев, инж. Васил Романов, Антон Кръстев, Богомил Мартинов; прави - Крум Милев (старши треньор), Георги Найденов, Петър Алексиев, инж. Кирил Ракаров, Манол Манолов (капитан), Стоян Кошев, Никола Ковачев, Панталей Димитров, Христо Андонов (Йтко), Петър Петров, д-р Стефан Божков (треньор).

Съветският специалист Григорий Пинайчев и неговият помощник г-р Стефан Божков поеха отбора след дългата шампионска серия на Крум Милев.

12. А РФГ, 1961-62 / А RFG, 1961-62

	W	D	L	GD	Pts
1. CDNA (Sofia)	18	5	3	60:25	41
2. Spartak (Plovdiv)	13	9	4	55:35	35
3. Levski (Sofia)	12	6	8	46:37	30
4. Botev (Plovdiv)	8	11	7	43:38	27
5. Slavia (Sofia)	10	7	9	45:40	27
6. Cherno more (Varna)	9	9	8	29:30	27
7. Lokomotiv (Sofia)	8	10	8	39:39	26
8. Spartak (Pleven)	11	4	11	33:40	26
9. Beroe (Stara Zagora)	10	5	11	30:40	25
10. Dunav (Ruse)	8	8	10	40:40	24
11. Spartak (Varna)	7	9	10	33:31	23
12. Lokomotiv (Plovdiv)	7	7	12	24:35	21
13. Minyor (Pernik)	4	10	12	18:39	18
14. Marek (Dupsitsa)	5	4	17	24:50	14

Чудо на чудесата! Футболистите на ЦСКА от 1954 до 1962 г. регистрираха нещо, което не е ставало в България и според мосто скромно мнение няма да стане и в близките поне двадесетина години. Девет последователни пъти шампиони, а така наречения „вечен съперник“ Левски се е класирал за този период от време така: вицешампион четири пъти (1956, 58, 60 и 61), три пъти на трето място (1957, 59, 62), два пъти на пето място (1954, 55).

Снимката на предната страница е направена пред официалната трибуна на стадион „Народна армия“ (отсъстват само Борис Гаганелов и новодошлият Борис Станков) на 1 октомври, два дни преди заминаването за Белград. Там бе реваншият от 1/16-финал за Купата на европейските шампиони с „Партизан“ (Белград). В първата среща в София победихме с 2:1. Головете реализираха Иван Ранков (14) и Иван Колев в (19). За гостите Ковачевич в 35 от дузна.

Отборът на „Партизан“ се славеше със своята нападателна игра и много голема скоростна физическа издръжливост, а наред с тези качества и с майсторство то на своите именити футболисти.

След голямата сензация през 1960 г., когато новото футболно чудо в Европа ЦСКА победи с разгромяващ резултат „Ювентус“ 4:1, на 3 октомври в Белград армейците избухнаха като динамит и пометоха, направо разгромиха, с 4:1 и „Партизан“ на стадион ЮНА пред 40 000 зрители. В редиците на домакините фигурираха девет души от отбора на

„плувите“ (националния тим). Съставът им: Шопкич, Юсуфи, Йованович, Михайлович, Вукалич, Васович, Чебинац, Ковачевич, Банич, Галич, Виславски.

ЦСКА: Г. Найденов, Б. Гаганелов, К. Ракаров, Н. Ковачев, Б. Станков, П. Димитров, Ив. Ранков, Д. Якимов, Н. Цанев, П. Панайотов, Ив. Колев. Голмайстори: 0:1 Цанев (23), 0:2 Якимов (48), 1:2 Галич (70), 1:3 Ковачев (80-дузпа), 1:4 Панайотов (90).

От паметния мач са изминали близо 44 години. За съжаление от този великолепен тим между нас не са старши треньорът Крум Милев, славният вратар Жоро Найденов, Панталей Димитров, великолепният Никола Цанев, бомбардьорът Панайотов Панайотов и Иван Колев. Вечна им памет.

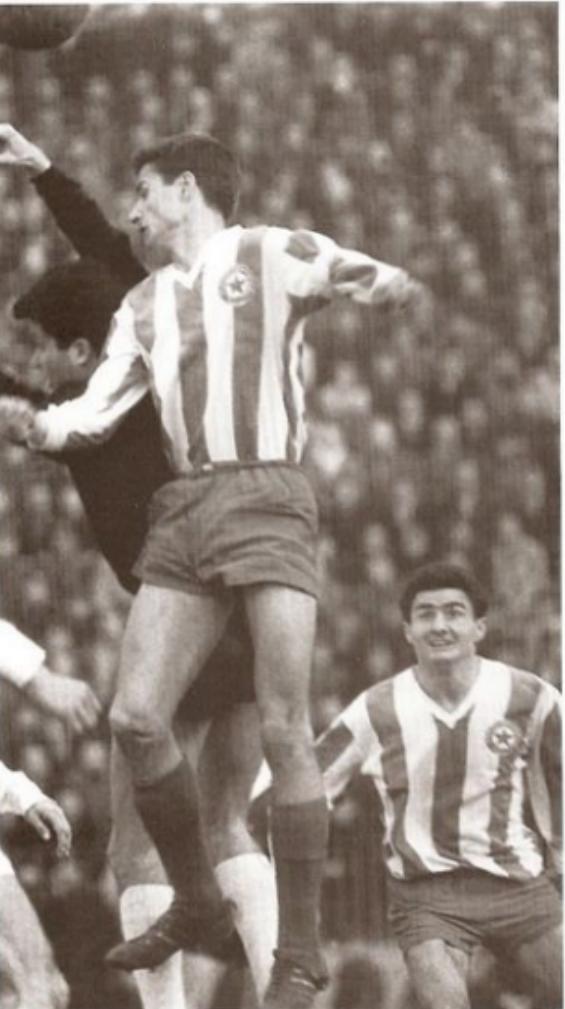
Искам да разкажа на по-младите и на тези, които не са имали възможността да видят на живо този мач колко силно впечатление е оставила в моето съзнание великолепната победа. В началото на срещата по традиция силен натиск от страна на домакините. Галич се възползва от нашето смущение и след като осстана сам пред Найденов отправи топката към опразнената врата, но там вече бе Ракаров и с шлагат изби топката в корнер. След като на терена се получи равновесие Иван Колев тръгна сам. Излязга двама от футболистите на „Партизан“ и подаде на Цанев, който откри 0:1. От този момент домакините преминаха в тотален натиск. Ние успяхме да запазим спокойствие и отбивахме успешно всяка атака. В тези тежки минути Жоро Найденов изуми публиката с ве-

николепната си игра. След почивката Митата Якимов изтъга много елегантно Васович, после Йованович и от близо 15-20 метра направи безпомощен Шошнич. Домакините намалиха чрез Галич и всичко бе дотук...

Съдията Зайпел от Австрия сподели специално за в. „Народна армия“, чийто пратеник бях аз, че „българите ме удовлетвориха с прекрасната си технична игра. Смаяха ме с правилната тактическа постройка, която им даде успеха“. А треньорът на домакините Бобек каза: „Както винаги, така и сега, ЦСКА остави отлични впечатления. Техните футболисти ни превишаваха по всички показатели и опровергаха теорията, че домакинството е половин победа.“

Бях вътрешен план с разумната си игра, с внасянето на някои нови тактически прийоми, със силната подготовка, с интелигентната селекция на Крум Милев отново бяхме шампиони. Но това, за което също тогавашните футболисти заслужават голяма признателност, е тяхното постоянно настояване при срещи с министъра на отбраната, неговите заместници, генерали от Военния съвет на министерството, за сериозен ремонт на стадиона, за подобряване условията за подготовка и отдых и най-вече за висококачествен дренаж на игралното поле.

В тези години учебно-тренировъчната дейност се разгръща на „Народна армия“ пред погледите на стотици и хиляди. Някои по-възрастни футболисти, които сега са ветерани често изказват своето възмущение, че сега на някои от двубоите има твърде малко зрители, а

НАХОДЧИВИЯТ

Иван Ранков пристигна в ЦСКА с помощта и препоръките на Иван Колев. И не сгреши старши-тренърът Крум Милев, който още в началните месеци, когато Ранков стъпи на стадион „Народна армия“ му гласува доверие в титуларния състав.

Той игра пет години с червена-та фланелка от 1960 до 65 г. и се представи много добре във всичките си 116 срещи. Реализира 23 гола. Първият му официален мач с фланелката на ЦСКА в турнира за Купата на европейските шампиони бе на 12 октомври 1960 г., когато ЦСКА разгроми „Ювентус“ с 4:1. Не и без помощта на Иван Ранков, който игра така сило, че след това бе извикан и в националния тим.

Тоги бърз и находчив нападател има и 8 мача в олимпийския тим на България. За Купата на европейските шампиони той бе един от силните единици в тима на ЦСКА в София срещу „Дукла“ (Прага) 4:4 като реализира първия гол в 32-та минута. Така стана и в Прага на 13 септември 1961 г. в ответната надпревара, когато Ранков откри за гостите в края на първото полувреме.

Ще се запомни голямото приятелство на Ранков с Иван Колев до последните дни на Ването. В редица срещи бе и достоен партньор на Димитър Якимов (двамата на снимката) и често обираше общините на зрителите.

ИМПРОВИЗАТОРЪТ

Той е единственият футболист в нашата страна, който играеше еднакво добре и хокей на лед, и футбол. Като войник постъпи в спортната рота при ЦСКА и по собствено желание остана да играе в тила, който му бе най-много на сърцето.

Може би и неговият брат Димитър Цанев, който е един от най-добрите теоретици във футболното съдействие в страната и автор на няколко книги с такава тематика – съдейството в България и по света, изиграва голяма роля за оформянето на Цането в ЦСКА. С Никола Цанев, както и с повечето от футболистите бях и съм добър приятел. Това го чувствам и сега, когато много често се срещам с тези прекрасни футболисти, легенди в България.

Богата е футболната биография на Цането. В ЦСКА идва през 1958 г. и играе до 1969 г. Роден е на 11 декември 1938 г. Шампион само в ЦСКА е шест пъти (1959, 60, 61, 62, 66 и 1969 г.). Голмайстор на България през 1964 г. с 26 гола. Носител на Държавната купа през 1961, 65 и 1969 г. Полуфиналист за КЕШ. Автор на гол срещу „Интер“ (Милано) на стадион „В. Левски“, когато срещата завърши наравно 1:1. Има 243 мача в АРФГ и 119 гола. Осем пъти облича националния екип. Европейски юношески шампион през 1959 г.

Незабравим фантазор във футболната игра. С топката бе на ти и това му доставяше голямо удоволствие. Незабрав-

вал човек, приятел и с големо чувство за хумор. Дълги години бе функционер във ФК ЦСКА. Тренъор на Ловеч, Шумен и Петрич. С множество почитатели в цяла България. Почина след кратко боледуване без нито един ден да се оплаче от своята неизлечима болест. Той никога няма да бъде забравен.

на техните тренировки присъствието на най-верните привърженици е било в пъти повече. Да, така беше, но тогава имаше имена. Не искам отново да ги споменавам, но те събраха публиката и се раздаваха докрай. Сега често пъти след края на мача няколко играчи излизат от терена със сухи екиви все едно, че са били на ревю...

Крум Милев утвърждаваше един променен състав с много нови и перспективни младежи. Ето футболистите, които играха през този сезон с многото успехи. Отличник бе отново Иван Колев с 26 мача (от 26 възможни) и 18 гола. Със същия актив играни мачове бе Панайот Панайотов, или както го наричаха галъвно Гацо Панайотов, но с осем точки попадания. Никола Ковачев имаше 24 мача и 2 гола, Димитър Якимов – 23 и 9 гола. Никола Цанев – 23 мача и 9 гола, Георги Найденов – 23, Стоян Кошев – 22 и един гол, Панталей Димитров – 22, Манол Манолов – 21, Иван Ранков – 19, Кирил Ракаров – 17, Васил Романов – 12 и един гол, Борис Гаганелов – 11, Петър Алексиев – 10, Антон Кръстев – 7 мача и два гола, Христо Андонов – 6 мача, Георги Златков – 7 мача, и Петър Петров с 4.

1966 XIII ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Thirteenth Title

Публикува се за първи път. Клекнали: Никола Ковачев (тренер), Стоян Йорданов, Евден Каменов, Аспарух Никодимов, Борис Станков, Иван Колев, Димитър Якимов, Борис Гаганелов, Янко Кирилов, Йордан Филипов; прави: Атанас Атанасов (рехабилитатор), Стоян Орманджиев (ст. тренер), Стоян Стоянов, полк. Мишо Микулаш (началник на ЦСКА), Христо Маринчев, Кирил Райков, Димитър Пенев, Недялко Донски (председател на БФС), Борис Петрунов (администратор), Васил Романов, генерал Добри Джурков (министър на отбраната), Никола Цанев (капитан), д-р Кирил Досков, ген. Здравко Георгиев (зам.-министр на отбраната), Иван Василев, ген. Стою Стоев (зам.-министр на отбраната и председател на ЦСКА), Тотю Белчев (гл. редактор на „Вечерни новини“).

Капитанът Никола Цанев получава шампионската купа за 1966 г. от ръцете на председателя на БФФ Недялко Донски.

13. А РФГ, 1965-66/ A RFG, 1965-66

	W	D	L	GD	Pts
1. CSKA	17	8	5	53:30	42
2. Levski (Sofia)	15	11	4	59:31	41
3. Slavia (Sofia)	16	7	7	38:25	39
4. Spartak (Sofia)	14	8	8	45:30	36
5. Lokomotiv (Plovdiv)	12	7	11	36:33	31
6. Beroe (Stara Zagora)	10	10	10	41:41	30
7. Dunav (Ruse)	12	6	12	29:40	30
8. Lokomotiv (Sofia)	10	9	11	46:35	29
9. Spartak (Plovdiv)	9	10	11	28:42	28
10. Botev (Plovdiv)	9	9	12	41:39	27
11. Chernomore (Varna)	8	11	11	30:35	27
12. Marek (Dobritsa)	9	9	12	39:51	27
13. Botev (Vratsa)	9	7	14	30:41	25
14. Botev (Burgas)	8	9	13	34:48	25
15. Spartak (Varna)	6	10	14	32:48	22
16. Spartak (Pleven)	6	9	15	30:42	21

Футболисти, та футболисти! Някои от старата гвардия, а други от новото попълнение. Най-после свежа струя. Застоят е преодолян. Намериха се силни хора и в Министерството на отбраната, и във футболната секция на клуба, за да вземат радикални мерки. Нов треньор. Треньор с най-много ръководства в националния тим, сериозен, високо ерудиран и най-важното – с големи практически и теоретически знания. С авторитет в УЕФА и ФИФА. Стоян Орманджиев! Когато бе създадена Европейската футболна центра УЕФА, той от името на България подписа учредителния протокол в качеството си на държавен треньор и член на ръководството на Българския футболен съюз.

Стоян Орманджиев успява само за няколко месеца след като поема отбора на ЦСКА да го извади от умората, подтиснатостта, апатията от четвъртото място, което зае предишния сезон. Успява да моделира състав, който отново да громи своите сънеринци, да демонстрира постоянна висока скоростна издръжливост и майсторство, което често се равнява с това на най-популярните футболни състави от Стария континент. Ето това искаше тогава и сега ръководството на клуба и многобройната и вярна публика на армейския тим.

Не може в продължение на много години да си шампион и тогава, когато всички очакват традицията да продължи без прекъсване и сътресения, лошото се случи. Трети в класирането през 1962-63,

единадесети (!!!) през 1963-64, четвърти през 1964-65... Вярно е, че през изминалата година станахме носители на Купата на Съветската армия, но това не бяха възможностите на прекрасните футболисти на ЦСКА.

През новия футболен маратон забележителни бяха игрите и победите на червения състав от София. Още в първите официални срещи на шампионата 1965-66 г. армейският състав се очертава като настойчив претендент за титлата. Опитът на такива известни футболисти като Борис Гаганолов, Иван Колев, Стоян Йорданов, Даната Филипов и по-младите Димитър Пенев, Аспарух Никодимов, Борис Станков, Иван Зафиров, Васко Романов си казва думата.

Стоян Орманджиев пробващо, утвърждаваше и попълваше съвсем точно футболния пъзел на тима. В този шампионат играха футболисти като Иван Василев и Никола Цанев по 30 мача от 30 възможни срещи. Любимците на публиката отново постигнаха много и много успехи. Безспорният съперник на ЦСКА за титлата бе съставът на „Левски“. Той бе победен с 3:0 и 1:0. Спечелихме шампионската титла макар и само с една точка пред втория „Левски“ и 3 точки пред бронзовите медалисти, футболистите на „Славия“. Съставът на „Спартак“ (Пд) се отърва само с 6:0. По четири гола инкасираха единадесеторките на „Черно море“ и „Ботев“ (Вр).

След награждаването със знамето на Министерския съвет за шампионското отличие, купата на първенец, златните медали, най-добра отбрана, най-добър

вратар и др., председателят на ЦСКА генерал-лейтенант Стою Стоев даде вечеря на шампионите и техните близки. Генералът беше много интересна личност. Обичаше ЦСКА и футболния клуб до такава степен, че често пъти стигаше до фанатизъм в добрия смисъл на думата.

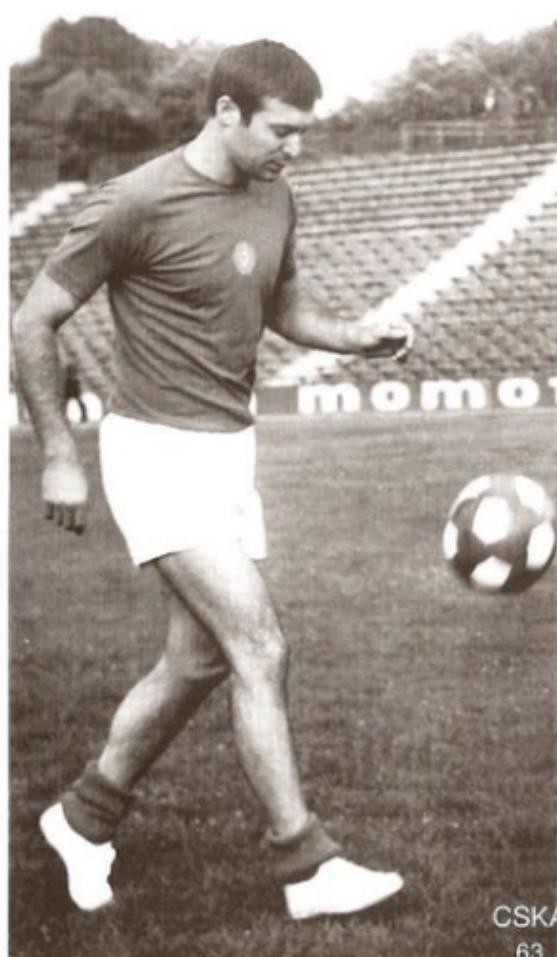
Тази вечер толкова песни се изпяха, че не помни друг път на подобно тържество да е било като на тази шампионска среща. А какви певци в отбора имаше и винаги е имало! Присъствието на Добри Джуров (това е единственият случай, в който уважаваният от всички министър на от branата се е снимал с футболен отбор на ЦСКА), разбира се, повдига самоочувствието на всички.

Спомням си и думите на капитана на тима Никола Цанев, който характеризира новия повей в клуба като ново щастие на млади хора. Да, ЦСКА е бил винаги с младежка енергия, с младежки устрем, с младежко дръзновение, което го е крепяло и крепи и сега.

На международното поле участвахме в турнира на носителите на националните купи. Силно представяне. На 1/16-финалите отстражахме тима на ирландския „Лимерик“. Като гости победихме с 2:1 с голове на Н. Цанев и Ев. Каменов. В нашата столица постигнахме нов успех с 2:0. Голмайстори – Ив. Колев и Каменов. На осминафинал срещяхме в Дортмунд германския „Борусия“ – 0:3. А в София за малко не стоприхме отново чудо – 4:2 за нас. Това може би е най-големият мач на инж. Васко Романов, който постигна хеттрик срещу такъв авторитетен съперник (пър-

вия и третия гол отбелзя с глава). Въпреки че гостите поведоха, армейците не се смутиха и доведоха резултата до 4:2. При 5:2 щеше да се стигне до трети мач, тъй като головете на чужд терен не се удвояваха. Така беше през тези години. Остана моралното удовлетворение от успеха срещу бъдещия победител в турнира, който на финала в Глазгоу пресодоля „Ливърпул“ с 2:1 след продължение.

Универсален футболист бе Васко Романов. Само вратар не е играл в тима на ЦСКА. Неговите точни пасове и най-важното стремлението му към реализирането на голове увлечаше и другите негови съиграчи. Когато играеше в предни позиции, добре си партнираше с Иван Колев. И двамата бяха бързи и леко преодоляваха съперниците си. В ЦСКА игра от 1960 до 1967 г. Има 117 мача само в А група. Завърши минно инженерство и различни курсове за треньор. Бе в Научния център на ЦСКА, треньор в Тунис. На работа в БФС, а сега (от 2005 г.) е секретар на Клуба на ветераните футболисти и ветераните деятели. Знае френски и руски. С голямо чувство за хумор, а футболната общественост в страната още го помни добре.

Първи стъпки на староза-
ворец Петър Жеков на ста-
дион „Народна армия“, които
след него изведоха до голмай-
сторските лабри на Европа.

МАГЬОСНИКЪТ

Роден е на 12 август 1941 г. в онзи Трети столичен район, за който се говорят легенди за футболисти, започнали с парцалената топка и стигнали до националните гарнитури. Такъв е и Митата.

Играе в „Септември“ (Сф) от 1955 до 1960, в ЦСКА от 1960 до 1972 г. Седем пъти шампион – 1960, 61, 62, 66, 69, 71, 72. Пет пъти носител на Държавната купа. Голмайстор на България за 1971 г. с реализирани 25 гола. Има 308 мача в АРФГ и 151 гола. Полуфиналист за Купата на европейските шампиони през 1967 г. Има 24 мача и 6 гола за КЕШ.

В националния отбор на България има 60 мача и 8 гола, дебютира на 6 декември 1959 г. срещу Дания. Последен мач на 11 юни в Леон (Мексико) на световното първенство през 1970 г. Участник е на световните финали в Чили'62, Англия'66 и Мексико'70. Европейски юношески шампион през 1959 г. Футболната си кариера продължава като треньор в Кувейт, а от дълги години е селекционер в детско-юношеската футболна школа на ЦСКА.

Най-запалените привърженици не сгрешиха като му дадоха прякор Магьосника. Да, действително, той бе магьосник с футболната топка. Обичаша да филтрира с публиката, която непрекъснато го аплодираше, а със своите умения и майсторство го опияняваше и изпълваше с възторг. България не познава такъв виртуоз, Паганини във футбола.

Това е Митата Якимов. За съжаление на 29 години завистливици, и по-точно завистлив човек, му прекършиха крилата и той вече не можеше да лети, защото насила бе изведен от ЦСКА в годината, ко-

Да преодолее един или повече защитници за Димитър Якимов не би никакв проблем.

гато стана и голмайстор на България. За тази дълбока рана той не иска да говори и до днес. Не иска тя да кърви, защото обич ЦСКА с цялото си сърце и никога няма да позволи наякот да омърси това велико име. Но болката е неизлечима. Много журналисти се опитват от години да разговарят с него по този въпрос, но Митата е непреклонен.

Наскоро от дума на дума пак стигнахме до тази сага, хей така неусетно. Помолих го да разговаряме по-общично, но той бе категоричен и ми каза:

– Бате Сашо, ако някой ден решва да разтворя тази „рана“, пред теб ще се изплача. Уважавам те много, но засега сало това ще ти кажа...

1969

XIV ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Fourteenth Title

Шампиони и носители на Купата на Съветската армия! Такова дублиране бе нещо естествено за армейските футболисти. Седнали (от ляво на дясно): Цветан Атанасов, Никола Цанев, Димитър Марашлиев, Петър Жеков, Аспарух Никодимов, Димитър Якимов, Георги Денев, Христо Маринчев, Кирил Станков; пращи: Стоян Йорданов, Борис Станков, Манол Манолов (старши треньор), Иван Зафиров, Димитър Пенев (капитан), Николай Радлев, Борис Гаганелов, Никола Ковачев (треньор), Руси Пенчев, Йордан Филипов. Отсъства старши треньорът Стоян Орманджиев.

Христо Маринчев бе железен защитник и добър помощник на нападателите.

14. А РФГ, 1968-69 / А RFG, 1968-69

	W	D	L	GD	Pts
1. CSKA Sept. zname	22	3	5	74:38	47
2. Levski-Spartak (Sofia)	17	6	7	59:33	40
3. Lokomotiv (Plovdiv)	16	7	7	53:40	39
4. Cherno more (Varna)	13	12	5	44:27	38
5. ZhSK-Slavia (Sofia)	15	7	8	54:33	37
6. Trakia (Plovdiv)	11	6	13	51:48	28
7. Chernomorets (Burgas)	10	8	12	51:56	28
8. Botev (Vratsa)	10	7	13	48:51	27
9. Spartak (Pleven)	12	3	15	44:52	27
10. Krakra (Pernik)	10	7	13	42:53	27
11. Akademik (Sofia)	8	10	12	32:35	26
12. Beroe (Stara Zagora)	10	6	14	36:45	26
13. Dunav (Ruse)	10	5	15	36:48	25
14. Marek (Dupnitsa)	9	7	14	34:46	25
15. Dobrudzha (Dobrich)	8	8	14	32:44	24

Бъв футболната 1966-67 в надпреварата за Купата на европейските шампиони ЦСКА достигна до полуфинал – най-голям и престижен успех за всички времена досега в историята на българския футбол.

ЦСКА започна от 1/32-финалите. Елиминира последователно „Слиема Уондърърс“ (Малта) 1:2 и 4:0 в София. „Олимпиакос“ (Атина) 3:1 и 0:1 в Атина, „Турник“ (Забже) 4:0 и в Полша 0:3. На четвъртфинал „Линфийлд“ (Северна Ирландия) – ЦСКА 2:2 и в София 1:0. Така ЦСКА се на полуфинал.

Жребият бе немилостив за нас и ни изпрати в устата на лъва – „Интер“. Двукратният европейски и световен клубен шампион бе име, което може да смрази кръвта на всеки съперник не само в Европа, но и в света. Начело на този супертим беше „магьосникът“ Хеленю Херера, а съставът му бе създаване от играчи като Суарес, Мацола, Факети, Жаир, Корсо...

19 април 1967 г., „Интер“ (Милано) – ЦСКА 1:1. За българския тим реализира капитантът на отбора Н. Цанев (66 мин.), а за италиянците Факети в 45 мин. В нашата столица на 26 април също равенство 1:1, с гол на Радлев (в 78 мин.), който от редик бе произведен в старшина от министъра на отбраната генерал Добри Джуров. Оттогава в спортивната общественост прякор му остана „старшина Радлев“. За гостите гол отбелязва Факети в 62 мин. На (условен) неутрален терен в третия мащ (3 май), който се игра в италианския град Болония,

загубихме с 0:1, не без помошта на съдията Дийнст от Швейцария.

Даже и в наши дни не отшумяват спомените и разговорите за трите мача между ЦСКА и „Интер“. Не всички са убедени, че малките страни в надпреварата с шампионите на страните-гиганти могат да се промъкнат и да мерят сили в оазис фаза, когато медалите са съвсем близо. Аз бях свидетел на трите мача.

В първата среща в Милано отношението на италианските ръководители беше съвсем хладно. След 1:1 вечерта в ресторант-казино „Милано“ им станахме много мили и приятни. Те знаеха, че ще ни гостуват в София и се надяваха, че ще бъдем гостоприемни домакини към тях и към техните привърженици. Резултатът 1:1 в Милано много ги смущи и разговорът се водеше главно за това, дали ще могат да тренират не един, а два дни на стадион „В. Левски“.

Футболна Европа бе занемяла от удивление след сензационното равенство 1:1. Стадион „Сан Сиро“ – 75 000 души, бе изпълен до краен предел. След последния съдийски сигнал на Влахоянис, австриец от гърци произход, се изрази само за десетина минути. Спокойно, тихо и чинно зрителите напускаха стадиона, но погледите им бяха отправени към светлинното табло „Интер“ – ЦСКА 1:1. Италианските медии дадоха много въярна информация и хвалебствията за нашите футболисти не слизаха от страниците. Най-популярният спортен вестник в Италия „Газета дело спорт“ отбелязва: „Играчите на ЦСКА притежават всички технически и физически възмож-

ности да играят и по-качествен футбол.” „Куриер е спорт”: „Удивителният български отбор успя да провали плановете на „Интер“ така, както само Реал (Мадрид) с могъл.” Валкареджи, треньор на адзурите: „Българите показаха, че имат тим в истински смисъл на думата. Те бяха много силни и когато станаха десет, съкани се умножиха.”

Зашо останахме десет на терена? В 32-та минута Кирил Райков фаулира Суарес, който започна да се превива на земята и съдията Влахоянис го изгони. Как стана нашият гол? В 66-та минута Якимов премина един, двама, трима, но бе спрян с нарушение. Цанев изпълни свободен удар, топката се отбие от стена-та и той отново я изпрати към вратата. Сарти не можа да я види добре и – 1:1.

През сезона 1968-69 футболистите на ЦСКА станаха за XIV път шампиони. Тогава в А група участваха 18 отбора. В тези 29 мача армейците завоюваха 22 победи, три равенства и претърпяха пет загуби. Между тях е и тази от „Левски“ с 2:7. Въпреки катастрофалния резултат тази футболна година съставът на „Левски“ не взе нито една престижна награда. ЦСКА стана шампион със седем точки повече от достойният съперник. Във втория мач между двата съперника футболистите на ЦСКА победиха „Левски“ с 3:1. Петър Жеков стана голмайстор.

Петър Жеков показва, че действи-телно е най-добрият снайперист у нас и че не напразно всички от отбора всячески му помагаха, за да стане голмайстор на Стария континент и да получи злат-та обувка на „Франс футбол“. Той ста-

на първият българин с най-високото стрелково отличие в Европа. По-късно Жеката завоюва и две бронзови обувки. Петър игра много резултатно във всички 29 мача и реализира 36 гола, които му донесоха стрелковата слава на континента. По 28 мача имаха Аспарух Никодимов, Димитър Марашлиев, Димитър Пенев и Кирил Станков. Една футболна ос, която под ръководството на Стоян Орманџиев работеше безотказно.

София, 26 април 1967 г. „Интер“ и ЦСКА излизат на стадион „В. Левски“ в ребанша. Третият от гостите е прославеният Факети. Българският тим се води от капитана Никола Цанев.

националния тим има 51 мача, в които 28 пъти е носил капитанската лента. Силното му място на терена бе централен защитник или ляв краен защитник. Бяха прекрасна двойка с Димитър Пенев, с когото са баджанаци.

Участва в две световни първенства през 1966 и 1970 г. Заслужил майстор на спорта. Полковник от резерва. Завършил е ВИФ със специалност футбол. Бил е треньор на много млади таланти, между които Димитър Бербатов, Стилян Петров, Мартин Петров и др.

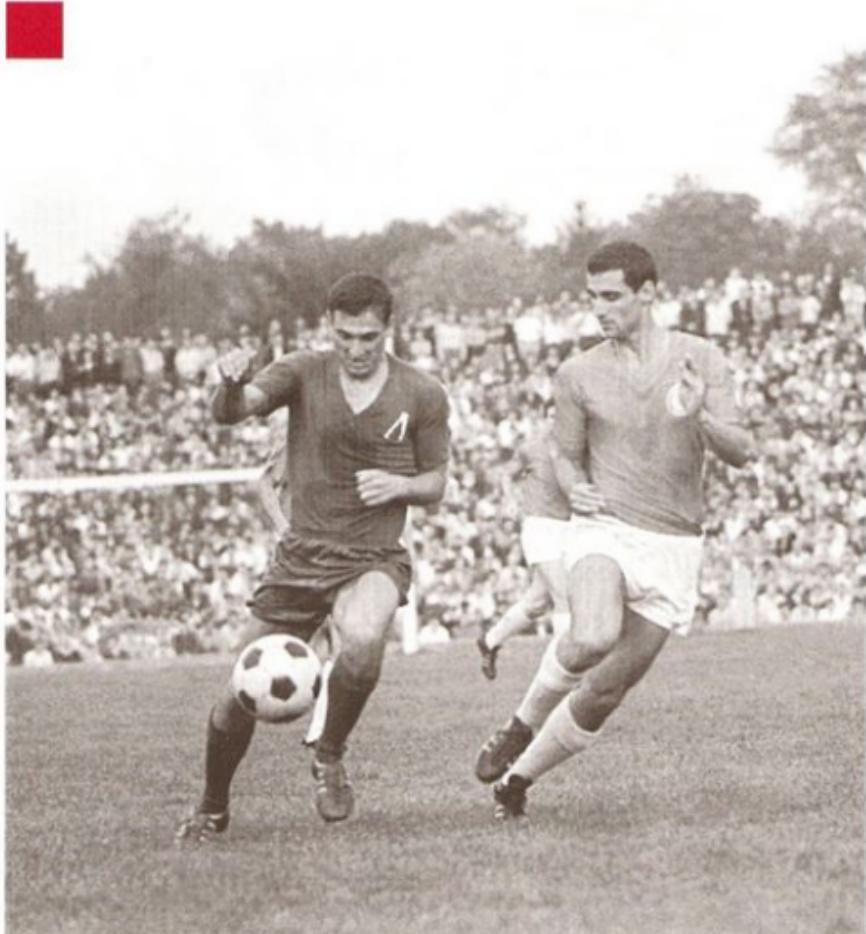
Сега е треньор на един от члените армейски отбори. С тима на ЦСКА игра 14 години. И сега от време на време ще го видите като бранител в състава на ветераните на ЦСКА.

Борис Гаганелов има професионално разбиране за футболната игра и винаги е бил коректен в живота. Такива са и неговите възпитаници.

РЕКОРДОРЪТ

Малко са футболните от провинцията, които още със стъпването си на стадиона-светец „Народна армия“ са били включени веднага като шапулиари. Тази „привилегия“ понесе на своя мощен гръб и Борис Гаганелов.

Той игра в А група само с екипа на ЦСКА. Забележете, Борето има 350 мача в А група (рекорд за ЦСКА) и 30 мача за КЕШ (български рекорд). Седем пъти шампион, шест пъти носител на купата. Дългогодишен капитан на червените. С

Единоборствата между големия талант на „Левски“ Георги Соколов и Борис Гаганелов винаги носеха белезите на висшето футболно майсторство.

1971

XV ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Fifteenth Title

Миналогодишните сребърни медали не задоволиха новия старши треньор Манол Манолов и през тази футболна надпревара отново шампиони. Победителите, седнали (от ляво на дясно): Цветан Атанасов, Кирил Станков, Иван Тишански, Петър Жеков, Пламен Янков, Димитър Якимов, Георги Денев, Димитър Марашиев; пради: Манол Манолов (старши треньор), Божил Колев, Илия Чалев, Йордан Филипов, Иван Зафиров, Димитър Пенев (капитан), Стоян Йорданов, Аспарух Никодимов, Борис Гаганелов, Никола Ковачев (треньор).

На братарска раздумка – Йордан Филипов, Итко Андонов, Стоян Йорданов.

15. А РФГ, 1970-71/ A RFG, 1970-71

	W	D	L	GD	Pts
1. CSKA Sept. znamе	21	6	3	74:21	48
2. Levski-Spartak (Sofia)	21	6	3	59:22	48
3. Botev (Vratsa)	17	4	9	51:31	38
4. Lokomotiv (Plovdiv)	14	7	9	55:42	35
5. Trakia (Plovdiv)	13	6	11	53:50	32
6. ZhSK-Slavia (Sofia)	12	7	11	53:41	31
7. Chernomore (Varna)	11	6	13	37:42	28
8. Chardafon (Gabrovo)	11	6	13	42:52	28
9. Spartak (Pleven)	10	7	13	46:47	27
10. Marek (Dupnitsa)	9	9	12	37:41	27
11. Dunav (Ruse)	10	7	13	32:45	27
12. Etar (Veliko Tarnovo)	10	7	13	33:49	27
13. Laskov (Yambol)	8	9	13	26:47	25
14. Akademik (Sofia)	6	11	13	33:41	23
15. Chernomorets (Burgas)	6	7	17	33:66	19
16. Maritsa (Plovdiv)	4	9	17	28:55	17

Футболният клуб ЦСКА се славеше не само със своите безспорни успехи в България и чужбина, но и с един характерен белег. Ценеше много своите спортично-технически кадри. От 1948 до 1969 г. на треньорския мостик (или за 21 години) бяха първият треньор Константин Николов-Замората (1948). Крум Милев от 1949 до 1963-64 г., Григорий Пинайчев (рускак, 1964-65), Стоян Орманджиев от октомври 1965 до октомври 1969 г. и от същия месец на 1969 до 1974 г. Манол Манолов.

Може би съвсем малко са футболните клубове с толкова стабилно и продължително треньорско присъствие, както ЦСКА. Затова и резултатите бяха красноречиви и убедителни. За тази стабилност безспорен е приносът на Министерството на от branата и от момента, когато от 1956 г. министър стана генерал Добри Джуров. Неговите указания за млади, високо образовани и популярни ръководители в армейския спорт се изпълняваха точно, защото всъщност това бе заповед.

Не искам да се задъбочавам защо бе сменил един от най-високообразованите наши футболни треньори Стоян Орманджиев. Но обществена тайна е, че тя не е станала случайно. Сериозен дял има една част (макар и малка) от футболистите, от бивши футболисти с претенции за неговия пост и не без знание на тогавашния началник на клуба полк. Мишо Микулаш, няколко генерали, които ръководеха футболната секция и пр. Идванието на заслужилия майстор

на спорта, един от основателите на футболния клуб Манол Манолов, отдал целия си състезателен живот за идеите на армейския футболен отбор, с течение на времето се оказа много полезно. Той успя да създаде една по-близка комуникация между себе си и футболистите.

И сега Манол Манолов (Симулията), независимо от времето, все още има много голяма популярност във футболното пространство и общественост. Той е синоним на силен мъж, волеви, безкомпромисен и най-важното безпределно обичащ ЦСКА. Както казаха никой, че „има не едно, а десет тупящи сърца“.

Нашето приятелство е отколешно. Познаваме се добре от времето, когато беше футболист, когато беше треньор не само у нас, но и в чужбина. В онези тежки дни, когато го изключиха от спорта и движение у нас. Познавам го добре и сега в тази достолепна възраст. Бях поласкан преди година, когато по телефона ми каза: Манов, искам и те моля, ти да ми организираш честването на осемдесетгодишнината. Така и стана. Три живота да живее, все за футбол ще мисли, все за ЦСКА ще разговаря.

Много оздравително бе представянето на ЦСКА през този футболен сезон. Отново шампионска титла – петнадесета за армейския клуб и първа за Манол Манолов като старши треньор. Симулията утвърждаваше традицията в разширения състав да няма повече от 20-22 футболисти. Тогава, както и сега, срещите бяха тридесет. Седем-осем футболисти почти на вски мяч бяха титуляри. Познаваха ги даже и да не им съобщаваха

имената по радиоуребдата. Само при болест или слаба игра се налагаха една-две смени. Самите футболисти знаеха, че един път седнеш ли на пейката като резерва, трудно се става от нея.

В тази надпревара само трима футболисти изиграха пълни 90 мача: Аспарух Никодимов в тях отбелязя 12 гола, Георги Денев - 6, а Димитър Пенев - 2. Димитър Яков имаше мяч по-малко, но въпреки това успя да запише цели 24 попадения. Иван Зафиров - 29 (1), Димитър Марашлиев - 28 (4), Цветан Атанасов - 28 (6), Петър Жеков - 27 (15), Божил Колев - 24 (1), Борис Гаганелов - 22, Стоян Йорданов - 21, Кирил Станков - 15, Йордан Филипов - 14, Пламен Яиков - 13, Владимир Данчев - 9, Иван Тишански - 8, Борис Станков - 5, Илия Чалев - 2, Петър Топчев - 2.

В крайното класиране с „Левски“ се получи равенство в точките - 48 на 48, но отличната голова разлика 74-21 (на „сините“ 59-22), е причината да бъдем шампиони и с най-добро нападение, и най-добра защита. Врачанският „Ботев“ зae третото място, все още изключително постижение за този град, в който имаше много футбол и много зрители, верни и емоционални. В ЦСКА са играли много врачани. Първият бe Евден Каменов, прекрасен нападател и великолепен приятел. Жалко и за него, че много млад напусна този свят.

По традиция не мина незабелязано и армейското участие на международното поле. На турнира в Палма де Майорка след отлична победа на финала над ФК „Кюли“ (Германия) с 2:0 купата, ко-

ято има внушителни размери и по височина и по тежина, сега краси Музея на спортната слава на ЦСКА.

На 16 септември 1970 г. на 1/16-финал за Купата на европейските шампиони постигнахме рекордна победа над „Хака Валкеакоски“ (Финландия) с 9:0. За ЦСКА реализаторите бяха Д. Яков (3), А. Никодимов (2), П. Жеков (2), Марашлиев (1) и един автогол. Като гости нова победа с 2:1. За ЦСКА голове на Цв. Атанасов и Д. Яков.

На осминалите се срещнахме с един от най-популярните отбори в родината на футбола - „Челси“ от Лондон. Този състав потвърди големата си класа и доказа, че е типичен представител на английския футбол. Имаше какво да научим от тях. Загубихме в София с 0:1. На 4 ноември в Лондон на стадион „Стамфорд Бридж“ пред 55 000 зрители отново загуба пак с 1:0. Домакините се бяха постарали и ни предоставиха всичко най-хубаво за срещата. Бях изненадан от големото внимание отделено в тяхната брошура за срещата, в която информираха за историята на ЦСКА и други любопитни факти.

Двубоите между Димитър Пенев и Георги Аспарухов ще останат незабравими като връх на футболното изкуство.

Петър Жеков бележеше и на Италия...

ЗЛАТНИЯТ

Двадесет и четири годишни стъпи на армейското светилище. И винаги мобилизираи, винаги с нагласа за победа. Почти нямаше слаби мачове за него, даже когато бе контузен. Доктор Гевренов бдеше за всички футболисти, лекуваши ги, но за Петър Жеков, поради многообразните травми, които му нанасяха съперниците, отеляше изключително внимание. Кариерата си завърши през 1975 г. В ЦСКА реализира 144 гола (рекорд за клуба). Има 332 мача и 253 гола (абсолютен рекорд за А група). Пет пъти е шампион на България и четири пъти носител на Купата, само с ЦСКА. Голмайстор на България през 1967 – 21 гола, 1968 – 31, 1969 – 36, с което стана носител на „Златната обувка“, 1970 – 31 (бронзова обувка), 1972 – 27, 1973 – 29 (бронзова обувка). В турнира за КЕШ игра 13 мача и е отбелаязъ 7 гола.

Според класацията на Международната федерация по футболна история и статистика, той е под №97 в първата стотина на голмайсторите в света. С националния отбор има 44 мача и е реализирал 25 гола. Играе на финалите в две световни първенства през 1966 и 1970 г. Носител е на сребърен олимпийски медал от Мексико'68 година.

Включен е в световния отбор на Страна континент за прощалния мач на най-великия вратар на ХХ век Лев Яшин (СССР) през 1971 г. и реализира гол. Малко са футболистите като него с невероятенюх за гола, с изключително силен удар. Стрели към вратата от всяко положение. Реализирал е голове почти от половината на игралното поле.

Завършил е ВИФ, специалност футбол. Бил е треньор на ЦСКА заедно с Димитър Пенев, селекционер в детскояюношеската спортна школа. Треньор на няколко тима от провинцията. Сега е главен селекционер на тима на „Вихрен“ (Сандански), който миналата година направи бум в А група, разбира се с помощта и умението на Петър Жеков. Трудно ще се забравят истовите прекрасни голове и игра, и изключителният му принос за прославата на ЦСКА и България на футболното поле.

1972 XVI ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Sixteenth Title

Най-напред Купата на Съветската армия, а след това и шампионската титла. Тази снимка е след награждаването с Купата на Съветската армия.
Клекнали: Пламен Янков, Борислав Средков, Тодор Симов, Кирил Станков, Христо Запрянов (реабилитатор), Георги Денев, Петър Жеков, Димитър Пенев (капитан), д-р Димитър Гевренов (лекар на отбора), Борис Гаганелов; пради: Цветан Атанасов, Дражо Стоянов, Аспарух Никодимов, Иван Зафиров, Манол Манолов (старши треньор), д-р Стефан Божков (зам.-началник на ЦСКА и началник на футбола в клуба), полк. Гивия Орджоникидзе (военно аташе на СССР в България), Никола Ковачев (треньор), Божил Колев, Димитър Марашлиев, Стоян Йорданов.

Цветан Атанасов плаше всяка защита.

16. А РФГ, 1971-72 / А RFG, 1971-72

	W	D	L	GD	Pts
1. CSKA Sept. zname	26	6	2	95:28	58
2. Levski-Spartak	22	6	6	68:26	50
3. Beroe (Stara Zagora)	18	6	10	61:46	42
4. Slavia (Sofia)	15	9	10	50:43	39
5. Lokomotiv (Sofia)	13	12	9	47:34	38
6. Trakia (Plovdiv)	14	7	13	54:47	35
7. Botev (Vratsa)	13	5	16	62:64	31
8. Cherno more (Varna)	13	5	16	53:60	31
9. Dunav (Ruse)	12	7	15	38:50	31
10. Lokomotiv (Plovdiv)	7	16	11	32:44	30
11. Akademik (Sofia)	11	7	16	37:45	29
12. Etar (Veliko Tarnovo)	11	7	16	39:54	29
13. Spartak (Pleven)	11	7	16	40:61	29
14. Chernomorets (Burgas)	11	8	15	47:49	28
15. ZhSK-Spartak (Varna)	10	8	16	45:50	28
16. N. Laskov (Yambol)	11	6	17	35:50	28
17. Marek (Dupnitsa)	10	6	18	31:65	26
18. Chardafon (Gabrovo)	10	8	16	34:52	22

Едно друго удовлетворение, което се коментираше с уважение и признателност към наставника на тима Манол Манолов бе, че без колебание и с пълна убеденост в разширенния състав включи пет-шест млади и талантливи футболисти от детскo-юношеската школа. Всеки един със своите достойнства, с уважението и привързаността към клуба.

Борислав Средков, типичен немски играч. С много висок спортен морал, със завидна физическа издръжливост, с много познания във футболната игра. Той черпеше информация от редица спортни германски издания, защото този език му бе като материя. Завърши немската гимназия с пълно отличие. Безпроблемно влезе в Софийския университет – немска филология. И когато другите му колеги се занимаваха с някои притяни забавления, Борето Средков учеше старательно за предстоящите изпити.

Такива бях и Тончо Симов, Пламен Яиков, Иван Зафиров, Кирчо Станков, Цветан Атанасов и др. Гордост е, когато имаш великолепни юноши, които лудееха от радост след всяка победа, след всеки успешен двубой и ронеха мъжки сълзи след загуба или посрещтвеност. Това за съжаление сега го няма. Загуби се младежката романтика. Линеен голямата идея на футболната игра – радост, спортсменство, приятелски дух и най-вече вечна любов към ЦСКА.

В А група този сезон участваха 18 отбора с една богата палитра на тимове от различни футболнi региони в страната. Пет бяха представителите от столи-

цата и тринадесет от провинцията. В борбата за медали авторитетно се намесиха и старозагорските футболисти. Отборът на „Берое“ се окичи с бронзовите отличия, нещо което стана за първи път в историята на този състав. ЦСКА имаше променлив успех срещу старозагорци. Победи ги с 4:0 и загуби с 0:2.

В тези 34 мача „червените“ изработиха 26 победи, шест бяха равенства и само две загуби. Головата разлика 95-28 с 58 точки. С осем повече от иносилите на сребърните медали – футболистите на „Левски“. Това бе една от най-результативните футболни години в 24-годишното съществуване на армейската формация. Доказателства „Ботев“ (Br) загуби с 1:8, „Славия“ с 0:6, с по 1:6 си заминаха „Спартак“ от Плевен и „Марек“, с по 1:5 представителите на Ямбол и Габрово. Петър Жеков пак беше на върха при голмайсторите с 27 попадения.

Единадесеторката на шампионите имаше едно постоянно участие. Отличник бе Борис Гагаилов с пълен сбор от участия – 34. По 33 мача имаха Жеков, Аспарух Никодимов, който реализира и седем гола, Димитър Пенев (1 гол). Кирил Станков и Иван Зафиров – 32 участия, Димитър Марашлиев – 30 (12 гола), Георги Денев – 29 (15), Божил Колев – 29 (10), Цветан Атанасов – 28 (7), Пламен Яиков – 20 (1), Борислав Средков – 19 (5), Тотко Дремсизов – 17 (5), Стоил Трънков – 15 (2), Димитър Якимов – 9 (2), Тодор Симов – 5 мача и 1 гол. На вратата се сменяха Йордан Филипов и Стоян Йорданов, тъй като треньорите не можаха да решат кой е по-стабилен.

Това бе отбор с изключителен синхрон между треньор и футболисти, футболисти и публика и най-качественото – бяха истински спортсмени.

Гостуванията в провинцията за мачовете в А група бяха великолепни празници. Стадионите препълнени. Посрещането като на истински приятели. Коректни двубои. След срещите автобусът на ЦСКА трудно си пробиваше път, за да посеме към София. Червените връзки на децата придобиваха някакъв фееричен пламък. А толкова много градински цветя – червени, бели, ухаха в автобуса на свежест и на нещо неповторимо.

Спомням си тази година и мача в Бургас, и победата ни с 2:1. На връщане автобусът на ЦСКА бе спрян в Чирпан от стотици хора, които скандираха името на футболистите, искаха да видят всички. Непринудено посрещане. Имаше тави с баници и баклави, бълклици с вино и ракии, топъл домашен хляб. Администраторът на отбора Борето Петрунов ми прошепна: ако знаех, че ще има толкова благинки нямаше да купувам някакви си сандвичи, които така ще си и останат в автобуса...

Такива приятни неща се случваха много често. Всеки един от посрещащите си имаше свой любимец. По-младите се радваха на своите връстници, които вече играеха в тима. Разбира се, център на вниманието бяха Пената, Жеката, Паро Никодимов, Зафето, Борето Гаганелов, Гошо Денев, Марата и всички, всички...

След завръщането от Варна (2:1 над „Черно море“), ини спряха в Разград. Бяха изминали четири години от двубои-

те с „Интер“. Още се говореше за тези прословутни срещи. Двама братя изработили от гипс еднометрова фигура на футболист в игра с екипа на ЦСКА – червена фланелка, бели гащета и червени чорапи. Това трогна капитана на отбора Димитър Пенев и той подари своите две спорти фланелки на братята...

Участието ни в борбата за Купата на европейските шампиони не бе много сполучливо. На 1/16-финал на 15 септември 1971 г. на стадион „Народна армия“ надиграхме „Партизан“ (Тирана) с 3:0. През цялото време имахме тотален натиск. Трудно се разбиваше бетонът, но все пак се намери верният път от голмайсторите Цв. Атанасов (20), Никодимов (44-дузпа) и Марашиев (65).

Ответният мач бе на стадион „Кемал Страфа“ при рекорден брой зрители – 30 000. Завърши пак с победа на ЦСКА с гол отново на Цв. Атанасов.

На осминалайните в столицата на Португалия Лисабон на стадион „Лупи“ (с най-силното електрическо осветление по това време в Европа) загубихме с минималното 2:1. Срещу прочутия съперник (с легендарната черна перла Еузебио) армейците играха като равен с равен. Нещо повече – през първото полувреме имахме известен превес, а над всички изпъкна Пенев с навременните си намеси. Имахме и своите шансове. Една от тях беше ударът на Никодимов от 20 метра, който португалският вратар Енрике спаси с вештина. Чак в 51-та минута след едно много точно подаване от Еузебио Родригес продължи хода на топката и 1:0. Жорже, пак със съдействието

Манол Манолов,
Димитър Пенев,
Никола Ковачев:
Великолепни
футболисти,
прекрасни треньори

ШАМПИОН КАТО ИГРАЧ, ШАМПИОН КАТО ТРЕНЬОР

В епопеята „Аякс“ Аспарух Никодимов имаше неоценен принос.

Аспарух Никодимов е роден на 21 август 1945 г. в София. Играе при юношите в „Септември“ от 1960 до 1963 г. В ЦСКА пристига заедно с Димитър Пенев и защищава футболната чест на клуба до 1975 г. Три години (до 1978) е футболист и капитан на „Славен“.

Шампион на България с ЦСКА шест пъти, пет пъти е носител на Купата на страната. Има 318 мача (296 за ЦСКА) и 58 гола в А група. Полуфиналист за КЕШ през 1982 г. Тук има 27 мача и 2 гола.

В национания отбор има 25 мача и 7 гола. Дебютира на 6 ноември 1966 г. срещу Югославия. Последният му мач с националното трико е на 19 юни 1974 г. срещу Уругвай в Хановер на световното първенство. Участва на Мундиала през 1970 г. и на олимийските игри в Мексико през 1968 г., където завоюва сребрен медал.

Тренъор на ЦСКА е на три пъти: 1979-

1982, 1990-1992 и през 2001 г. Четири пъти е шампион, веднъж носител на купата. Полуфиналист за КЕШ през 1982 г.

Участва в двето-нирането на три действащи европейски шампиони. Като футболист срещу „Аякс“ (1973) и като старши треньор срещу „Нотингам“ (1980) и „Ливърпул“ (1982).

Рано побеляха колите му, но това е белег на голямо благородство. Завършил е ВИФ. Ползва гръцки език. Двете му дъщери бяха сред най-добрите волейболистки в ЦСКА и националния тим. Полковник от резерва.

на Еузебио, покачи на 2:0. Пет минути преди края след страхотен удар на Жеков топката се ошлете в мрежата – 1:2.

На 3 ноември – реванш. ЦСКА-Бенфика 0:0. Стадион „Васил Левски“ – 60 000 зрители. Пред препълнените трибуни ЦСКА положи максимално старание да елиминира авторитетният съперник. Снайперистът Жеков обаче не игра поради контузия и това нагледно се видя в хода на мача, когато нямаше кой да напусне спуска за решителния изстрел.

„Бенфика“ игра по-силно, отколкото в първия мач и се оказа висока бариера. Еузебио веднъж улути страничния стълб и бе постоянен трън в очите на армейските бранители. Все пак имахме възможности, но вратарят Енрике се намесва успешно, а на два пъти топката бе отбивана от голлината на португалците.

Манол Манолов: „Не е лесно да се елиминира „Бенфика“, но бяхме близо до целта. Мисля, че в 80-ата минута съдията можеше да отсъди дузга в наша полза. Не използвахме достатъчно фланговете. Този мач ми приличаше много на двубоя с „Челси“. Треньорът на „Бенфика“ Хейгън: „На вски, който гостува в България на ЦСКА, му предстои тежък мач. Българите сега играха по-силно, отколкото в Лисабон. Това е опитен съперник, като всички негови играчи ми харесаха. Резултатът е реален.“

БЪЛГАРСКИ
СПОРТЕН
ТОТАЛИЗАТОР

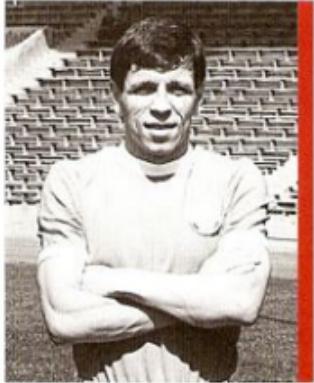
1973 XVII ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Seventeenth Title

На шампионския стадион (отляво надясно): **прави** – Манол Манолов (старши треньор), Кирил Станков, Борислав Средков, Стоил Трънков, Стоян Йорданов, Аспарух Никодимов, Дражо Стоянов, Иван Зафиров, Борис Гаганелов, Тодор Симов, Никола Ковачев (тренер); **седнали** – Цветан Атанасов, Пламен Янков, Георги Денев, Петър Жеков, Димитър Пенев (капитан), Божил Колев, Стефан Михайлов, Димитър Марашиев.

**Борислав
Средков ще се
помни дълго
от привърже-
ните
на ЦСКА
със своята
интелигентна
игра и
всемогу-
ност.**

17. А РФГ, 1972-73/ A RFG, 1972-73

	W	D	L	GD	Pts
1. CSKA Sept. zname	22	7	5	80:40	51
2. Lokomotiv (Plovdiv)	18	7	9	62:38	43
3. Slavia (Sofia)	16	11	6	55:33	43
4. Levski-Spartak	15	10	9	62:37	40
5. Akademik (Sofia)	15	8	11	61:43	38
6. Dunav (Ruse)	14	9	11	42:41	37
7. Lokomotiv (Sofia)	14	9	11	44:44	37
8. Botev (Vratsa)	13	7	14	48:55	33
9. Trakia (Plovdiv)	12	8	14	44:44	32
10. Cherno more (Varna)	12	8	14	51:54	32
11. Spartak (Pleven)	13	5	15	46:51	31
12. Chernomorets (Burgas)	12	7	15	35:44	31
13. Beroe (Stara Zagora)	12	6	16	50:47	30
14. Pernik (Pernik)	8	14	12	35:54	30
15. ZhSK-Spartak (Varna)	10	9	14	34:49	29
16. Etar (Veliko Tarnovo)	7	14	13	37:49	28
17. N. Laskov (Yambol)	9	7	17	37:55	25
18. P. Volov (Shumen)	6	6	22	25:70	18

Още по време на подготовката за новия сезон Манол Манолов напомни, че би било добре отново да се дублира успехът – шампионска титла, Купа на Съветската армия и, разбира се, подобри постижения в турнира за Купата на европейските шампиони. Във вътрешният план всичко бе изпълнено повече от перфектно, но на международното поле на осминафиналите бяхме отстранени не от кой да е отбор, а от европейския и световен футболен гигант „Аякс“. По-късно си отмъстихме.

Седемнадесетата титла с участието на 18 отбора бе тежък маратон, в който физически по-зрелият и подготвен тим намираше по-преди място в класирането. Отличните нападатели на армейците реализираха 80 гола. Не се поколебаха да побеждават до близо двуцифрови резултати. Тимът на „Лъсков“ от Ямбол бе огорчен с 8 гола, „Волов“ от Шумен със 7, „Ботев“ (Вр) с 5 и т. н.

Петър Жеков с реализираните 29 гола прибави още една бронзова обувка и му станаха цифри. Отново голмайстор на България и ЦСКА. На Петър не му омръзваше да реализира голове, ту с глава, ту с крак, ту от фалове, на няколко пъти даже и с коляно. За него разстоянието от мястото на удара му до вратаря на съперника не бяха никакъв проблем. Трудно напусна любимия „Берое“ през 1968 г. Като спортен редактор на в. „Народна армия“ трябваше първи да информирам читателите, че Петър Жеков вече е футболист на ЦСКА. Завинаги излизането на вестника с някол-

ко часа, за да бъда сигурен, че той вече е в София. И това стана. И двете страни – ЦСКА и Петър Жеков, и сега са доволни от това взаимно доверие и взаимно уважение.

Няма нищо по-хубаво, когато всичко завърши приятно и успешно. В продължение на няколко години бе подобрана сериозно спортната база. Направиха се редица новости на терените на комплекс „Червено знаме“. Търсеха се нови терени за футбол. Изцяло бе направено локално парно отопление във всички сгради на стадиона. Летните подготовки за всички футболни отбори от дено до представителния тим се организираха в спортната база в Китен.

По инициатива на столичния гарнизон и ЦСКА военнослужещите ползваха всички спортни пособия и на стадиона, и на другите обекти. Големият замисъл да се обнови изцяло стадионът в Парка на свободата (Борисовата градина), да се изгради голяма комбинирана зала за спортни игри на комплекс „Червено знаме“ се срина като пясъчна кула с настъпването на така наречената демокрация. Но това е друг въпрос...

Тази година обаче ще се запомни преди всичко с епопеята с холандския футболен Голиат „Аякс“. В първия матч загубихме в Амстердам с минималното 0:1, но чудото се случи в реванша. На 7 ноември 1973 г. двата състава бяха:

ЦСКА: Й. Филипов, Ив. Зафиров, Б. Колев, Ц. Василев, Б. Средков, Д. Пенев, Цв. Атанасов (107-Ст. Михайлов), Асп. Никодимов, П. Жеков, Г. Денев, Д. Марашлиев (106-Пл. Янков).

„АЯКС“: Стуй, Сурбиер, Хулсхоф, Бланкенбург, Крол, Хаан, Нескенс (77-Шилхер), Г. Мюрен, Рен, Мулдер (70-Ван Дорд), Кайзер.

В тази ноемврийска вечер армейците постигнаха един от най-големите успехи на българския клусен футбол – те детронираха трикратния европейски шампион „Аякс“! Отборът, който в продължение на три последователни години диктуваше футболната мода не само на Стария континент, но и на планетата и се смяташе за непобедим, рухна от своя престол на стадион „Васил Левски“. Холандският колос, който се бе превърнал почти в мит, бе развенчан в София и това бе първото крушение на европейски шампион от армейците. Години покъсно съдбата му щяха да последват английските „Нотингам“ и „Ливърпул“...

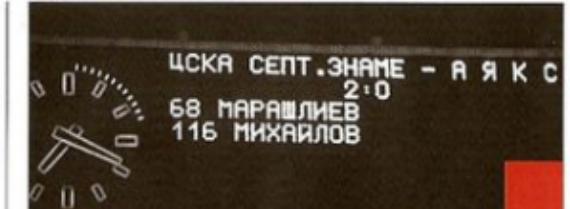
Холандците бяха надиграни и с майсторство, но най-вече с огромна мотивация и мъжество до последния съдийски сигнал. До 68-ата минута изглеждаше, че въпреки националиста на българите холандците ще удържат нулевото равенство. Те също имаха няколко възможности за гол. И тогава Денев се пребори с Кайзер и прехвърли топката на Марашлиев, който я засече с глава – 1:0. Бури от въодушевление се изви над стадиона. Стигна се до продължения и когато вече всички се настройваха за дузпи, четири минути преди края Стефан Михайлов с премерен удар матира Стуй – 2:0 за ЦСКА. „Аякс“ бе торпилиран! Това бе краят на голямия „Аякс“!

Треньорът Манол Манолов: Играхме като равни и поднесохме голям дар

на целия ни футбол. **Кнобел, треньор на „Аякс“:** ЦСКА доказва, че знае как се воюва в турнирите. Този тим направи голяма крачка напред в сравнение с мината година. Загубата ни е заслужена. Причината не е само в отсъствието на Кройф. Пожелавам на българите да отидат напред в турнира. **Димитър Пенев:** „Играхме със самочувствие и очаквахме, че ще се представим добре. Не се уплашихме от голямото име на съперника, вярвахме в победата и я спечелихме. **Божил Колев:** Такава радост не съм изпитвал никога и не знам дали някой друг път ще изпитам. **Йордан Филипов:** „Благодари на публиката, когато в един критичен за мен момент спонтанно ме подкрепи и ми въдхна кураж.“

Цяла Европа надълго и нашироко коментираше подвига на българския шампион. Унгарският „Непипорт“: Трикратният европървенец вън от игратата. В този мач не „Аякс“ загуби, а ЦСКА елиминира супертима след изключителна игра. Армейците от София нокаутираха своя съперник. В Югославия: Българският шампион изненада славния „Аякс“ с качеството и разнообразието на своята игра. Атмосферата на стадиона наподобяваше незабравими мачове в Англия или Бразилия.

В Англия: „Аякс“ рухна пред войниците на София. Могъщият „Аякс“ бе повален. Царството на холандците свърши. Холандският вестник „Фолкрайт“: Изпихме горчивата чаша до дъно. **De Telegraaf:** Хегемонията на „Аякс“ приключи на стадиона в София. **Стадио** (Болония): Краят на едно господство.

1:0 – Димитър Марашлиев...

2:0 – Стефан Михайлов!

Като непреодолима преграда срещу всеки нападател

Като треньор на ХХ Век с Иван Славков

НЕДОСТИЖИМИЯТ

Всички, които обичат футбола знаят, че съм близък приятел на Димитър Пенев. Когато Пенев стана старши треньор на националния ни тим и подсказа, че води триколърите от успех към успех, във в. „Народна армия“ се появи коментар, че Пенев като истински стратег е предвидлив и добре преценява кога да използва резерва. След това в един вестник, който сега не съществува и читателите са го забравили, подчертават, че стратегът е от Мировине. Слятаха, че ще го унижат Но Димитър Пенев, който е одухотворен и изпълнен с неизчерпаемо чувство за хумор ми каза, че е горд с родното си село Мировине, където още от малък, а и сега, помага на родителите си бай Душко и баба Ката на полето. Дано всички български синове и дъщери така да обичат родителите си и така да се грижат за тях, както Димитър Душков Пенев от Мировине.

Димитър Пенев е роден на 12 юли 1945 г. Играе в „Локомотив“ (София) до 1964 г., когато през юни месец става республикански шампион. Малко след това прелинява в ЦСКА и играе неизменно до 1977 г. Осем пъти е шампион на България (седем пъти с ЦСКА). Пет пъти е носител на националната купа. Има 29 мача за КЕШ и е полуфиналист през 1967 г. и капитан на тима. С 365 участия в А група и 25 гола. Винаги е бил в идеалните отбори на ЦСКА по различни анкети свързани с годишници. Полковник от резерва.

Има 90 мача с националния екип, където дебютира на 29 ноември 1964 г. в София срещу тима на СССР (0:0). Последен мач в държавния тим в Токио с Япон-

ния на 1 февруари 1976 (0:3). Участва във финалите на три световни първенства – 1966, 70 и 74. Включен е в идеалния отбор на тридесетилетието. Два пъти футболист №1 на България. Найдобраният стопер на страната за всички времена. Като старши треньор и треньор на ЦСКА е с най-големи успехи във вътрешния шампионат и на международното поле. Като наставник на националния ни тим класира България в САЩ-94 на четвърто място и бронзови медали. Цяла България ликува.

Като национален треньор на България ръководи тима в 55 дубоя, от които 23 победи, 15 равенства, 17 загуби, 82-62 е головата разлика. Класира ни и на финалиите на европейско първенство. Това са фактите, а те говорят сами за един изключително амбициозен и талантлив треньор. Той е единственият български футболист (жив), на чието име е кръстен стадион. Сега тук играят и се състезават десетки деца от футболната школа „Димитър Пенев“. През 1994 г. след успеха в САЩ група спортисти деятели и общественици предложиха на Министерството на отбраната Димитър Пенев да бъде произведен в бригаден генерал, но... глас в пустиня. И това е ново доказателство за отрицателното отношение на това министерство към успехите на страната и ЦСКА.

1975

XVIII ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Eighteenth Title

Четвърта титла за треньора Манолов – клекнали: Цветан Атанасов, Георги Денев, Димитър Пенев (капитан), Цоньо Василев, Стефан Михайлов, Пламен Янков, Божил Колев, Иван Методиев, Кеворк Тахмисян; прави: Манол Манолов (старши треньор), Йордан Филипов, Стоян Йорданов, Аспарух Никодимов, Иван Зафиров, Димитър Марашиев, Йордан Христов, Стефко Величков, инж. Кирил Ракаров (треньор).

Божил Колев се извиси в двубоите с „Аякс”.

18. А РФГ, 1974-75 / A RFG, 1974-75

	W	D	L	GD	Pts
1. CSKA	15	9	6	52:32	39
2. Levski-Spartak	15	8	7	54:30	38
3. Slavia (Sofia)	15	6	9	56:35	36
4. Dunav (Ruse)	15	5	10	41:28	35
5. Akademik (Sofia)	14	7	9	39:33	35
6. Lokomotiv (Plovdiv)	12	9	9	49:44	33
7. Lokomotiv (Sofia)	12	7	11	53:43	31
8. Siliven (Sliven)	10	10	10	42:45	30
9. Spartak (Pleven)	9	10	11	34:45	28
10. Trakia (Plovdiv)	12	4	14	41:55	28
11. Botev (Vratsa)	9	9	12	46:49	27
12. Pirin (Blagoevgrad)	11	5	14	31:42	27
13. Minyor (Pernik)	11	4	15	36:45	26
14. Chernomore (Varna)	9	8	13	28:43	26
15. Etar (Veliko Tarnovo)	8	5	17	43:56	21
16. Yantra (Gabrovo)	7	6	17	30:50	20

В сравнение с първенството от 1972-73 г., когато отборите бяха 18, през следващата година и по-нататък „майсторската група“, както вече медните я определяха, стана с 16 отбора.

Една точка бе тази, която даде преднина на армейските футболисти. Те имаха в своя краен сбор 39 точки, а основният съперник „Левски“ – 38. Головата разлика бе 52-32, а при вторите 54-30. Бронзовите медали завоюваха опитните футболисти на „Славия“.

Отново по неписана традиция основният състав се представи прекрасно не само във вътрешното първенство, но и на международния фронт като стори нещо, което фокусира вниманието на футболна Европа. Но за това по-нататък.

Божил Колев игра много силно. Като полузащитник той реализира 12 гола от 28 мача. Толкова срещи имаше и прекрасният Стефчо Михайлов от Кюстендил, който за съжаление не намери сили да се преобри с тъгата по родния край и се завърна без да може да блесне още много пъти с екипа на ЦСКА. На едно честване в Радомир имах възможността продължително да беседвам с този, който с точно то си попадне елиминира „Аякс“.

Стефчо бе приет в отбора на ЦСКА много топло и сърдечно. А и той бе един добродушен, но физически слаб и добре подгответен футболист. Играеше отлично с глава, а и ударите му към вратата на съперника внасяха смут сред отбраната. Червеният екип облече през

футболната 1972-73 г. Отлично представяне. Така беше и през следващия футболен сезон. Така и в тази (1975) историческа за клуба и Михайлов година. Малко са състезателите, които за няколко години имат в актива си 79 мача и то не в какъв да е отбор, а в ЦСКА.

В Радомир го запитах защо прибирзано си тръгна. Обиден ли беше? Той със своята прямota ми каза: – Не, бате Сашо. Много съм щастлив, че играх в ЦСКА. Той и сега ми е в сърцето. Много съжалявам, но тъгата по мой дом и моите родители не ми даваше мира и съжалявам, че не можах да преодолея това дърпане към родната ми къща.

Шампионският състав през сезона бе: Божил Колев – 28 изиграни срещи и 12 отблизани гола, Стефан Михайлов – 28 (9), Димитър Пенев – 28 (2), Пламен Янков – 24, Цонко Василев – 24, Георги Денев – 23 (10), Стефко Величков – 22 (1), Димитър Марашилиев – 21 (7), Аспарух Никодимов – 21 (2), Иван Зафиров – 20, Борислав Средков – 19 (1), Кирил Станков – 19, Йордан Филипов – 18, Кеворк Тахмисян – 15 (1), Стоян Йорданов – 15, Цветан Атанасов – 14 (1), Йордан Христов – 12 (1), Ангел Славов – 9, Иван Методиев – 6, Петър Жеков – 5 (3), Кирил Любомиров – 5, Тодор Симов – 3, Стоил Трънков – 3.

Въпреки четвъртата си титла в последните пет години Манол Манолов бе сменен внезапно без предварителни разговори, без мнението на футболната секция, без да се вземат под внимание неговите заслуги в историята на клуба – основател, футболист от висока класа,

треньор с подчертан творчески почерк и много успехи. Дали загубите в провинцията, дали някой разчистваше стари сметки с прекрасния мъж, футболист и човек, не се разбра. Май имаше и човешка злоба към неговите успехи.

Хубавото бе това, че заместникът дойде не от някъде си, непознат. Той бе спортен функционер, бе от средите на ЦСКА. Един от първите, който заработи за създаването и укрепването на детското юношеска футболна школа. Бе успешен треньор на АФД „Сливни“, който се класира на осмо място в първенството, но бе на втора позиция сред съставите от провинцията. Серги Йоцов, той е новият треньор. И той успя.

Същата есен армейският отбор отново имаше авторитетно участие в турнира на европейските шампиони. Пак трябваше да играе срещу именития италиански първенец „Ювентус“ и пак то победи на софийски терен.

ЦСКА: И. Филипов, Ив. Зафиров, Анг. Рангелов, П. Василев, Б. Колев, Д. Пенев,

Б. Средков (46-Марашиев), Пл. Марков, Ив. Прийтъров, Г. Денев, Цв. Йончев.

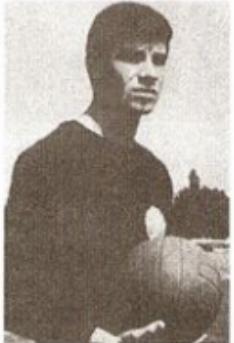
„Ювентус“: Дзоф, Тардели, Джентиле, Фурино, Морини, Ширез, Кукуредж, Каузю, Анастази (80-Алтафини), Гори, Бетега.

„Старата госпожа“ още помнише трагедията си от 1960 г. и затова не си правеше илюзии. Треньорът Парола сподели преди изваждето на тима в София: „Отиваме за равен като 1:1 би било идеално.“ И той бе съвсем близо до прогнозата си. След мача каза: „Заслужавахме да победим, а загубихме. Мъчно ми е, но ще се постараем да преодолеем бариерата у дома в Торино.“

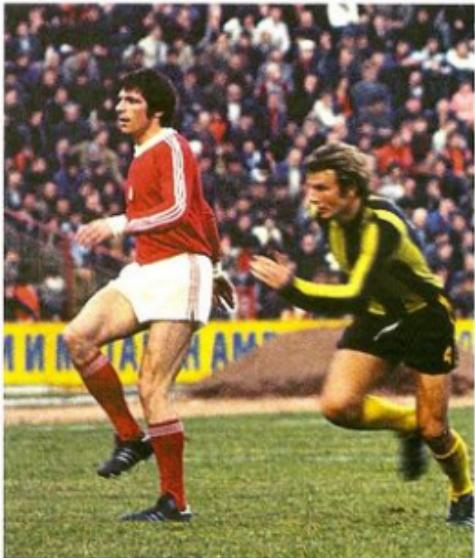
След грешка на отбраната Анастази откри за „черно-белите“. Едва в последните десетина минути ЦСКА стоячи върху авторитетния съперник цялата си мощ и воля за победа. След пасове от десния фланг на Марашиев и Зафиров, Денев и Марашиев с глава обърнаха резултата до победното 2:1.

Треньорът Манол Манолов: „С играта си „Юве“ потвърди, че е голям отбор. Срещу такъв съперник не е трагедия да загубиш, а ини победихме. На реванша ще се преборим здраво.“

В ответната среща след като резултатът бе вече 2:0 в полза на „Ювентус“ след голове на Фурино (39 мин.) и Анастази (51), армейците погледнаха към вратата на съперника, но той много добре пазеше своето предимство и не допусна гол. Подвиги не стават всеки ден и този път бариерата в Торино се оказа твърде висока.

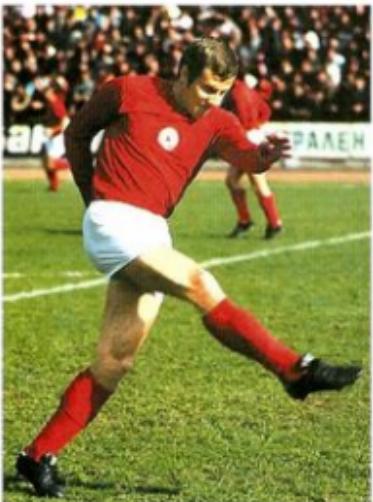

Стоян Йорданов и Йордан Филипов: двамата дългогодишни прекрасни братари на армейците.

Обичайна сцена: нападател гони защитника Иван Зафиров.

AVELIS®
fine wines of Bulgaria

ния си характер. Но, както казва народът, мъжко момче!

Близо десет години с уважение и гордост обличаше червения екип, защото това беше екипът на световноизвестен футболен клуб и за всеки футболист беше въпрос на признание да играе в него.

От общо 255 мача в А група 227 са с ЦСКА, а головете му са 74. В националния отбор има

49 мача и 10 гола. Пет пъти е носител на златни шампионски медали и носител на държавната купа три пъти. Беше футболист в Гърция, а по-късно и треньор. Завършил е ВИФ, специалност футбол. И сега често пъти ще го видите да играе футбол на малки братички или с тима на ветераните на ЦСКА. Любовта му към футбола никога няма да отишуми.

НЕУДЪРЖИМИЯТ

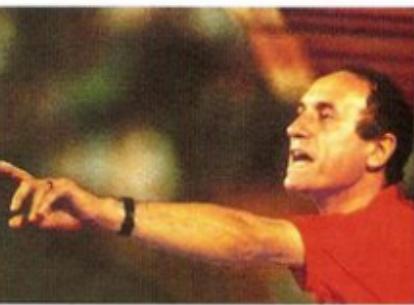
Време е да си припомним и за един виртуоз, типичен играч с модерен стил, с невероятна амбиция и желание да бъде лидер и да обира овациите на публиката. След неговото напускане тимът на ЦСКА обедин откъм таланти като Гошо Денев. Не обича да го застъпват. Борец срещу неправдите. Не винаги се харесваше на някои свои съиграчи и треньори с пря-

КАПИТАНЪТ ОТ МОРЕТО

През седемдесетте години единодушно бе мнението, че Божил Колев е един от най-добрите български полузащитници. В националния тим има 60 мача и 8 гола. Шест пъти е бил и капитан на този отбор. Той е роден на 28 януари 1949 г. Има висше спортно образование – специалност футбол.

Цяло десетилетие Божил Колев бе опора и водач на армейците.

В ЦСКА идва от Варна през 1970 г. и се завръща отново в „Черно море“ през 1979 г. В родния си футболен клуб „Черно море“ и в ЦСКА е изиграл 373 мача, украсени с 74 гола. Шампион на България е през 1971, 1972, 1973, 1975 и 1976 година, носител на купата на Съветската армия три пъти – 1972, 1973 и 1974 година, и то само с отбора на ЦСКА.

Заслужил майстор на спорта. Подполковник от запаса, първи помощник-тренер на националния тим от 1996 до 1998 г., с който участва на световното първенство през 1998 г. През 1994 г. бе и старши треньор на ЦСКА. Има 18 мача и 3 гола в КЕШ. Бил е капитан на армейския футболен отбор.

Сега е технически директор на „Черно море“ – любимият отбор. И той се върна към футболистите си корени.

1976

XIX ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Ninetieth Title

Титла с треньор, известен със своята строгост и големи теоретични знания. Клекнали (от ляво на дясно): Цветан Атанасов, Кирил Станков, Борислав Средков, Димитър Димитров, Иван Притърков, Димитър Пенев (капитан), Божил Колев, Милен Горанов; прави: Йордан Филипов, Ангел Рангелов, Цоню Василев, Георги Денев, Серги Йоцов (старши треньор), Пламен Марков, Иван Зафиров, Пламен Янков, Димитър Марашиев, Стоян Йорданов. В шампионата играха още Цветан Йончев, Иван Методиев, Стефко Величков, Иван Камарадев.

Талантът на Пламен Марков блесна съвсем млад.

19. А РФГ, 1975-76/ A RFG, 1975-76

	W	D	L	GD	Pts
1. CSKA Sept. zname	17	9	4	61:30	43
2. Levski-Spartak (Sofia)	16	9	5	58:33	41
3. Akademik (Sofia)	14	9	7	35:25	37
4. Lokomotiv (Plovdiv)	12	9	9	43:33	33
5. Slavia (Sofia)	11	10	9	43:41	32
6. Trakia (Plovdiv)	10	12	8	24:26	32
7. Sliven (Sliven)	13	5	12	29:30	31
8. Lokomotiv (Sofia)	9	11	10	35:33	29
9. Dunav (Ruse)	11	7	12	32:38	29
10. Beroe (Stara Zagora)	8	12	10	35:39	28
11. ZhSK-Spartak (Varna)	10	7	13	32:33	27
12. Pirin (Blagoevgrad)	7	13	10	24:28	27
13. Botev (Vratsa)	11	5	14	30:36	27
14. Minyor (Pernik)	8	10	12	30:46	26
15. Cherno more (Varna)	7	10	13	35:44	24
16. Spartak (Pleven)	4	6	20	32:63	14

Kогато започна първенството, старши треньорът Серги Йоцов се изправи пред няколко неизвестни. Дали този млад състав, в който получиха доверие седем-осем юноши на ЦСКА ще продължи традицията на шампиони, дали не се избърза с освобождаването на Петър Жеков и напускането на Стефан Михайлов? От тима липсваха поради преминаване в други отбори Тодор Симов, Кирил Любомиров, Ангел Славков и Кеворк Тахмисян...

За всеобща радост негативните помисли на някои „приятели“ на ЦСКА не се осъществиха. Армейската дисциплина и армейският дух не бяха изчезнали. А те са едно от най-силните оръжия на отбора. Тук имаше такива опитни възци като Димитър Пенев, Божил Колев, Ангел Рангелов, Иван Зафиров, Димитър Марашлиев, в които туптене смело сърце и чист, здрав разум. Отново осем-девет души играеха в почти всички двубоя. Вярваха си един на друг, единството и колективизът стояха над всичко.

Продължи се традицията оста старши треньор-капитан да бъде основната единица за разрешаването на всички възникнали макар и дребни нещата. От тези 30 срещи 17 бяха спечелени, девет равенства и четири загуби. Една от прекия съперник „Левски“, който никъм не победи във втория сезон с 3:1. „Берое“ отнесе 5 гола (5:0), „Спартак“ (Пл) също пет, „Сливен“ четири. Ангел Рангелов, Цветан Йончев, Цоньо Василев имаха по 28 мача, Георги Денев, Божил Колев, Иван Зафиров, Димитър Пенев по 25,

Стойн Йорданов 20 и т. н. Чувстване се отъствието на снайпериста Петър Жеков, но другите футболисти също се стопаеха и реализираха гол след гол.

Притъргов отбеляза 10 гола, Денев – 8, Божил Колев също 8, Димитър Димитров, макар с 15 мача, реализира 9 гола и стана причина да бъде викан в националния тим. Той бе истински боец. Сега е на работа в клуба като видеооператор и съгледач на много футболни срещи с полезни съвети към треньорското ръководство. С отличната голова разлика от 61-30 бяха завоювани двете отличия – най-добро нападение и най-сигурна отбрана. Точките бяха 43 за ЦСКА, срещу 41 за „Левски“. Бронзовите медалисти „Академик“ (София) останаха на шест точки от шампиона.

Цоньо Василев пристигна от Шумен през 1973 г. и само за два сезона стана несменяем титуляр в армейския тим, където с всеки изминал мач блестеше все повече и повече. Титуляр и в националния тим. Има 46 мача през периода 1973-80. Несменяем модерен ляв бранител. Участва във финалите на световното първенство през 1974 г. Шампион през 1975, 76, 80 и 81 г. и то само с тима на ЦСКА и носител на купата през 1974. Има 236 мача в А група.

Друг футболист, за който искам да кажа няколко думи е Цветан Йончев – нападател, известен с високата си техника, с умението да свързва играта с няколко души. Отлични партньори бяха той и Спас Джевзов. Цено дойде в армейския тим от Ботев (Вр) през 1975 г. и игра достойно с голяма амбиция десет

На изпитан боец като Ангел Рангелов ви-
наги можеше да се разчита.

години, по-късно стана треньор и за известно време ръководител в системата на ЦСКА. Сега се намира в САЩ, където неговата продукция като треньор е много ценена. В ЦСКА има 234 мача с 54 гола и с изключително много асистенции. Роден е на 15 февруари 1956 г. Общо в А група има 361 мача, в националния тим 23 мача и 5 гола. Има 24 мача и 10 гола за КЕШ (рекорд по голове на български футболист).

БЪРЗОНОГИТЕ

Баща и син – Димитър и Христо Марашиеви. И двамата още от млади бързо се налагат като нападатели и това им проправя пътищата към ЦСКА.

Димитър, след като е прелинал през пазарджишкия „Хеброс“ (1964-66) и за няколко месеца през пловдивския „Спартак“, облича червена-тата фланелка и в продължение на десет години (1966-76) е неизменен титулар. Много силни са годините, когато в три последователни шампионата (1971, 72 и 73 г.) се окичва със златните медали. Общо е

стечелил шест шампионски титли и четири пъти е носител на държавната купа.

С отбора на ЦСКА е полуфиналист в турнира за КЕШ през 1969 г. Има 20 мача в тази престижна надпревара и е реализирал 8 гола. В А група има 250 мача и 74 гола. С националната фланелка се е състезавал 8 пъти. Участва на световното първенство през 1970 г. След завършване на футболната си кариера е треньор и директор на детско-юношеската спортна школа на ЦСКА. Едно от най-бързите и технични крила. Почти няма футболна среща в двубоите с тима на „Левски“, когато да не е реализирал гол.

Не по-назад остава и Христо Марашиев. Истински бащичко. Силен, напорист, с чувство затворчество на терена. В ЦСКА има 85 срещи и 28 гола. На няколко пъти е викан и в националния тим. Сега е един от

Христо Марашиев

треньорите в детско-юношеската школа на ЦСКА. Два пъти е шампион с отбора на ЦСКА. Завършил е Националната спортна академия, специалност футбол.

Димитър
Марашиев

ФУТБОЛНА ФАМИЛИЯ

Бащата Иван и синовете Адалберт и Мартин са чисто злато възпитаници на любимия им клуб. А сега Иван има и внук, син на Адалберт, който тръгва по стъпките на своите предци. Няма друга фамилия в Европа с такива изявени футболисти като семейство Зафирови.

Иван носи червена-та фланелка 16 години, дълго е бил и капитан на тима. С екипа на ЦСКА в А група има 341 мача. Девет пъти е шампион и шест пъти носител на купата.

Иван Зафиров като капитан в славните двубои с „Нотингам“.

вения екип през 1993 г. и като нападател свърши много добра работа. И той бе наследил бързината на баща си, а така също и силните му и точни удари.

Общо семейство Зафирови имат 28 години като футболисти в ЦСКА. Сега Адалберт и Мартин са уважавани и можещи треньори в детскo-юношеската школа на ЦСКА.

Има 50 мача в националния тим и сребърен медал от олимпийските игри в Мексико. Участва на финалите на световно-

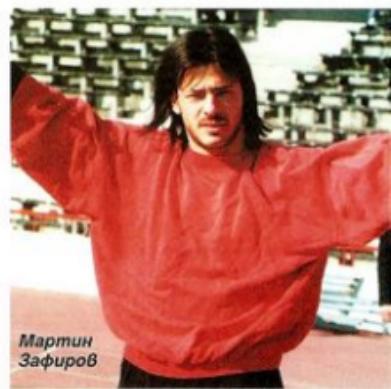
то първенство през 1974 г. в Мюнхен.

Отначало играе като дясно крило, но по-късно се налага като десен защитник. Той бе и най-бързият бек в А група и често пъти с внезапните си атаки към вратата на съперника огорчаваше вратаря им. С големо чувство за хумор. Завършил висше образование във ВИФ (сега НСА). Бил е треньор и директор на детскo-юношеската спортна школа. Заслужил

майстор на спорта.

Големият му син Адалберт Зафиров играе в ЦСКА през 1988-89 и 1995-97 г. с общо 72 мача. Чудесен защитник. Шампион през 1997 г. Отличник с 29 мача и три гола в този футболен сезон. Носител на Купа България през същата година. Адалберт бе и капитан на тима като баща си. Играе продолжително време и в „Локомотив“ (София).

Мартин (по-малкият син) облече чер-

Мартин
Зафиров

Адалберт Зафиров

1980 XX ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Twentieth Title

Двадесета юбилейна и първа шампионска титла с Никодимов. Клиеками: Ангел Рангелов, Цоньо Василев, Иван Зафиров (капитан), Спас Джевизов, Васил Симов, Иван Методиев, Цветан Йончев, Ангел Калбурров; Прави: Георги Велинов, Аспарух Никодимов (старши треньор), Динко Димитров, Красимир Горанов, Марио Вълков, Васил Тинчев, Никола Христов, Пламен Марков, Георги Димитров, Димитър Пенев (треньор), Йордан Филипов.

Спас Джевизов мощно пробива „синята“ защита.

20. А РФГ, 1979-80 / А RFG, 1979-80

	W	D	L	GD	Pts
1. CSKA Sept. zname	18	10	2	60:30	46
2. Slavia (Sofia)	21	3	6	66:27	45
3. Levski-Spartak (Sofia)	15	7	8	45:38	37
4. Beroe (Stara Zagora)	13	8	9	49:37	34
5. Trakia (Plovdiv)	14	5	11	39:38	33
6. Marek (Dupnitsa)	11	9	10	51:42	31
7. Chernomorets (Varna)	9	13	8	36:33	31
8. Minyor (Pernik)	11	6	13	31:46	28
9. Chernomorets (Burgas)	12	3	15	39:42	27
10. Botev (Vratsa)	10	6	14	35:43	26
11. Lokomotiv (Sofia)	7	12	11	32:43	26
12. Pirin (Blagoevgrad)	9	7	14	27:34	25
13. Sliven (Sliven)	8	9	13	32:43	25
14. Spartak (Pleven)	7	10	13	26:39	24
15. Lokomotiv (Plovdiv)	6	10	14	33:52	22
16. Etar (Veliko Tarnovo)	7	6	17	31:45	20

Kога беше първата радост, първата шампионска титла? На 9 септември 1948 г., след два мача с елитния тогава футболен отбор на „Левски“ (София). Кога дойде и този момент в ръцете на младите армейци да блести и двадесетата, юбилейна, награда в тази надпревара, която не всякога бе стройна по отношение на администрирането.

Много или малко са тези двадесет шампионски отличия? Това бе всеобщо удовлетворение за футболисти и за всички, които обичаха този тим. За този период бяха поставени и подобрени множество рекорди (ако съществуват такива във футбола), независимо от това, че за футболната игра постиженията за един тим винаги са от своя рода рекорд.

Новият треньорски екип намали разширения състав. Бяха привлечени братът на Георги Димитров – Динко, който играше в „Берое“, от Пловдив пристигна Георги Славков. Използвани бяха Васил Симов и Методи Томанов. В шестте столични двубоя ЦСКА направи две победи, три равенства и само една загуба от „Славия“. Отборът отново имаше висока резултатност; като рекордна в това първенство бе победата в София над „Етър“ с 6:0. Равносметката у дома също бе благоприятна: 12 победи, пет равенства и само една загуба, а като гости армейците имаха шест победи, пет равенства и една загуба. Лидер на нашите голоджии бе Спас Джевизов с 21 попадения.

Традицията и тази година не бе нарушена. Шампиони и то юбилейни за двадесети път. С много силен състав

ЦСКА загуби само два мача. Спечели 18 победи и направи 10 равенства. Голова разлика 60:30. През цялата година сериозната конкуренция беше между армейците и футболистите на „Славия“. Те останаха с една точка след първенца, а отборът на „Левски“ грабна бронзовите отличия с шест точки по-малко.

Съставът за сезона: Пламен Марков – 30 (5), Ангел Раигелов – 30, Спас Джевизов – 28 (21), Цветан Йончев – 27 (4), Никола Христов – 26 (13), Иван Зафиров – 26, Иван Методиев – 24 (5), Красимир Горанов – 24, Георги Димитров – 23 (1), Марио Вълков – 22 (6), Георги Велинов – 21, Цоню Василев – 21, Ангел Калбурен – 18, Христо Топалов – 12, Георги Славков – 9 (5), Йордан Филипов – 9, Васил Тинчев – 9, Васил Симов – 9, Методи Томанов – 5, Димитър Димитров – 4, Димитър Алексиев – 3, Динко Димитров – 3, Цветан Данов – 2.

Но тази футболна година остана паметна с друго в историята на ЦСКА. На 17 септември 1980 г. в 1/16-финал на стадион „Васил Левски“ пред 60 000 зрители един срещу друг се изправиха нашите армейци и действащи европейски шампион „Нотингам Форест“ от Англия. След три участия в турнира за Купата на УЕФА, където нищо не се запомни, сега в надпреварата за Купата на европейските шампиони всичко бе заложено на умелата тактика на старши треньора Аспарух Никодимов и неговия помощник Димитър Пенев.

Веднага трябва да кажем, че футболистите на ЦСКА изнесоха блестящ мач срещу „Нотингам“. За цели деветдесет

сет минути гостите отправиха само два удара към вратата на Джони Велинов. Спас Джевизов и Цонко Василев бяха съборени в наказателното поле на гостите, но съдийски сигнал нямаше. Корнерите бяха 7:2 в наша полза. Спас Джевизов блестеше със своята игра. Той имаше сериозен принос за великолепния гол на Цено Йончев в 70-тата минута.

На пресконференцията, която ръководех, мениджърът Кълф не се яви. Според неговия помощник Питър Тейлър той получил силно главоболие и Тейлър бил упълномощен да говори от негово име. Англичанинът сподели: „Много добър мач, в който българският отбор се представи превъзходно. Впечатли ме и отличната публика.“

На следващия ден БТА публикува похвални за нас отзиви от вестниците на Острова, а италианският „Газета dello sport“ още на първата си страница пише: „Срещата премина изцяло под териториалното надмошце и превъзходство на българските футболисти.“

Тринадесет дни по-късно пристигнахме в Нотингам, където на 1 октомври се състоя реваншът, който се превърна в една от най-светлините страници на футболната история на ЦСКА и страната ни. Детронирахме, слизминахме английския „Нотингам“, основан още през 1865 г. Той става носител на Купата на европейските шампиони през 1979 и 1980 г. и на Супер купата на Стария континент през 1979 г. Тези техни футболисти, които завоюваха най-високите европейски футболни отлики, тези футболисти на Нотингам се изправиха срещу техните съперници от ЦСКА, които ги победиха и в София, и в Нотингам.

Както в София, така и в красивия Нотингам на стадион „Сити Грауд“ пред препълнен стадион (35 000 зрители) армейците сътвориха истински подвиг на английска земя като за втори път победиха именития „Нотингам“ отново с 1:0. В 32-та минута Керимов бе изведен от Йончев сам срещу национала Шилтън и не пропусна да го преодолее.

Този път, от кумова срама, самонадеянният Кълф след мача поздрави нашите треньори: „Конгратюлейшънс! Мачът бе пълна катастрофа за нас. Ние не направихме нищо, не нанесохме нито един удар“.

А вестниците бяха категорични: „Нокаут в първия рунд“, „Форест съкрушен от умението на българите“, „Гордото царство на Форест свърши с фиаско“, „Таймс“: „Еврошампион в продължение на две години, сега Нотингам вкуси от горчивата участ да бъде елиминиран на свой терен още в първия кръг.

Пловдивският майстор Георги Славков събра много овации и от „червената“ публика.

AVELIS
fine wines of Bulgaria

Цветан Йончев имаше неоценен принос за червения клуб.

ШИЛОТО

Цветан Йончев бе титуляр в периода 1976-83 г., един от най-романтичните години на ЦСКА. Той е роден във Враца на 15 февруари 1956 г. Навърши петдесет години. Изпратихме му поздравителна телеграма в САЩ, където сега живее и работи. Отначало беше треньор по футбол с помощника на Христо Стоичков, а сега вече има собствена детско-юношеска футболна школа, в която се чака, за да запишат детето си. Почекът му на високодисциплиниран и трудолюбив футболист е и основното изискване към неговите възпитаници.

Играе в „Ботев“ и на двадесет години облича червената фланелка. Четири последни години (1980, 81, 82 и 83) е шампион, два пъти с Купа България. Полуфиналист за КЕШ през 1982 г. Има 24 мача и 10 гола. Рекордно голово изражение на

български играч в турнира на УЕФА. Той е в клуба на футболистите с над 300 участия (361) и 76 гола в АРФГ.

В националния тим участва в 23 мача с 5 гола. Помладото поколение помни прекрасната футболна двойка Йончев - Джевизов. Цепо бе едно превъзходно ясно крило, което е огорчавало всички български вратари, играли срещу него, и не малко чуждестранни.

Помощник-тренер в ЦСКА през 1990-92, с шампионска титла през 1992 г. Старши треньор на армейците през 1992-93 г и носител на купата през 1993 г. Бил е технически директор на клуба.

Няма право да се оплаква, защото бе победен, както от собствената си липса на воображение, така и от по-добрата игра на реномирания български тим". БиБиСи: "Господството на Нотингам в турнира на шампионите вече е легенда. Той беше детрониран от българският ЦСКА, който упражни силен натиск още от първата минута и доказа, че има много сили и козове в играта. Българите показаха хубав, техничен, интелигентен и красив футбол. Те ще отидат по-напред в турнира, отколкото през 1967 г, когато бяха на полуфинал. Бай, бай Нотингам..." „Ивенинг пост": Не виждам, защо ЦСКА да не бъде новият европейски шампион. Не казвам това, защото той победи Нотингам, а защото показа изключителна игра, с която може да надделес над всеки един отбор."

Такива футболисти като Спас Джевизов, Цепо Йончев, Георги Илиев (Майкъла), Иван Зафиров, Ангел Калбурров, Цонъо Василев, Пламен Марков, най-младия Иван Методиев и всички останали в тима без много шум и пукотевици около тях, станаха наистина истински радетели за славата на ЦСКА и българския футбол. Всеки един от тях намери място през различните години в националния ни тим.

БЪЛГАРСКИ
СПОРТЕН
ТОТАЛИЗАТОР

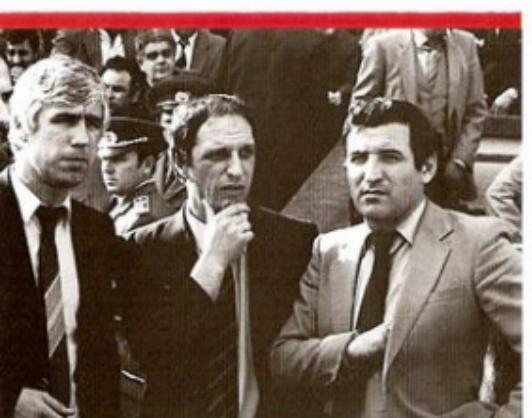
1981

ХХІ ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Twenty-first Title

Клекнали: Георги Илиев, Васил Тинчев, Цветан Йончев, Красимир Горанов, Ангел Рангелов, Иван Зафиров (капитан), Ангел Калбурров; прави: Красимир Досев, Ружин Керимов, Аспарух Никодимов (старши треньор), Димитър Пенев (треньор), Никола Христов, Иван Методиев, Георги Велинов; трети ред: Васил Симов, Цоньо Василев, Спас Джевизов, Йордан Филипов, Георги Димитров, Динко Димитров, Пламен Марков. Мачове имаха и Никола Велков, Радослав Здравков, Стойчо Младенов, Марио Вълков, Методи Томанов, Тошо Арсов.

Младият треньорски щаб: Аспарух Никодимов, Борис Станков, Димитър Пенев.

21. А РФГ, 1980-81/ A RFG, 1980-81

	W	D	L	GD	Pts
1. CSKA Sept. zname	14	12	4	70:32	40
2. Levski-Spartak	13	10	7	44:25	36
3. Trakia (Plovdiv)	15	5	10	64:40	35
4. Akademik (Sofia)	13	8	9	42:40	34
5. Spartak (Pleven)	12	7	11	38:41	31
6. Cherno more (Varna)	8	13	9	36:37	29
7. Slavia	10	9	11	35:44	29
8. Marek (Dupnitsa)	12	4	14	39:40	28
9. Lokomotiv (Sofia)	8	12	10	34:35	28
10. Beroe (Stara Zagora)	11	6	13	45:49	28
11. Chernomorets (Burgas)	9	10	11	42:49	28
12. Botev (Vratsa)	8	11	11	32:37	27
13. Belasitsa (Petrich)	11	5	14	38:47	27
14. Sliven (Sliven)	11	5	14	33:43	27
15. Minyor (Pernik)	12	3	15	32:51	27
16. Pirin (Blagoevgrad)	6	14	10	33:47	26

Сериозната селекция, физически и ръстово добре сложени футболисти като Спас Джевизов, Георги Димитров, неговия брат Динко, Георги Илиев, Ангел Рангелов, капитана Иван Зафиров, отлични вратари Даната Филипов и Джони Велинов даваха гаранция за добри постижения и превъзходство на отбора.

Двадесетата титла от миналата година даде стимул това отличие да бъде пак желано от червения тим. И ако през 1980 г. разликата бе само една точка между шампионите и „Славия“, то през новия сезон вниманието бе насочено именно към по-далечна дистанция от другите кандидати за златните медали. И това стана. Още в първите срещи се видя мощта на тима. Неговата голяма амбиция за повече голове във вратата на съперника, за голмайстор на отбора, станаха реалност. И това беше наградата не само за треньорския екип, но и за многообразните зрители, които аплодираха всяка една прекрасна изява, вски един устрем и полет напред.

„Берое“ от Стара Загора преглътна горчивия хап 7:0, с по пет гола се отпъваха „Марек“ и „Миньор“ (Пк), с четири „Черноморец“ и т. н. За да се стигне до крайното класиране: 40 точки от 30 мача – 14 победи, 12 равенства и само 4 загуби при голова разлика 70-32. Вторият класирал се тим – „Левски“ бе с 36 точки, а пловдивският „Тракия“ взе бронзовите отличия с 35 точки. В разширения състав на армейските футболисти се подготвиха 23 играчи. Всеки бе прист в този колектив за убеждението

му, че идва в прекрасния клуб, за да спомогне за още по-голямото утвърждаване и доблизаване до европейския футбол. Това в много от случаите и във вътрешната надпревара, и на международното поле се чувстваше и приемане.

По традиция и в тази година осемдесет футболисти бяха почти винаги титуляри. Пълен сбор от мачове имаше Спас Джевизов, който бе и голмайстор на тима с 16 точки попадения. Никола Велков – 28 мача (4 гола), Георги Илиев – 27 (2), Георги Велинов – 27, Цветан Йончев – 26 (8), Пламен Марков – 26 (7), Ружин Керимов – 26 (3), Георги Димитров – 25 (4), Динко Димитров – 22 (1), Ангел Рангелов – 22 (1), Радослав Здравков – 21 (9), Цонко Василев – 19 (2), Ангел Калбуров – 19, Марио Вълков – 17 (1), Стойчо Младенов – 16 (9), Иван Зафиров – 15, Васил Тинчев – 4, Методи Томанов – 4, Тошко Арсов – 3.

И в двета исторически мача с „Нотингам Forrest“ поради известни формални изисквания новите футболисти на ЦСКА Ради Здравков и Стойчо Младенов не взеха участие, а бяха картотекирани в УЕФА за следващите битки. Първото им участие в турнирите на УЕФА с червената фланелка бе на 22 октомври 1980 г., когато на осминафинал за купата на европейските шампиони се срещнахме като домакини с „Шомберки“ от полския миньорски град Битом. Имахме вече име след елиминирането на английския „Нотингам Forrest“. Потвърдихме, че ЦСКА е голям тим, който не случайно е детрониран тукъв отбор като „Нотингам“.

Втората половина на октомври се оказа студена, валеще и неприятен дъжд. Затова на трибуните на националния стадион имаше само около 30 000 зрители, но те останаха напълно доволстворени от показаното и разбира се от респектиращия резултат 4:0, който подчертава по-нататъшното ни участие. В Хожув класата на ЦСКА бе потвърдена с гола на Спас Джевизов в 53-тата минута.

Очаквахме жребия, а той ни изпрати пред изключително сериозно изпитание. Ето ви сега още един английски състав с гостуване този път в Ливърпул на 4 март 1981 г. срещу едноименния тим, в чийто състав личат имената на националите вратаря Клемънс, Нийл, Хансен, Далглиш, Лий, Сунес...

И сега, когато пиша тези редове, винаги си спомням с огромно уважение за Аспарух Никодимов и Димитър Пенев. Двамата бяха един от именитите футболисти на България и на ЦСКА. Двамата дойдоха в отбора по едно и също време. През есента в Боровец започнаха заедно тренировките с останалите футболисти на ЦСКА. Пената имаше малко преднина пред Паро в това, че със състава на „Локомотив“ (Сф), същата тази 1964 година бе вече шампион.

В тези единадесет години и двамата бяха истински приятели, и двамата бяха постоянни титуляри в националния тим и в ЦСКА. И двамата като футболисти, а по-късно и като треньори, заедно или поотделно, са с изключителен принос за всички успехи на ЦСКА. Не си отидаха от отбора с фанфари. Обиждаха ги и чужди, и свои. Но те имаха

ОБРАЗЦОВИЯТ

В един хубав есенен ден на 1973 г. на стадион „Народна армия“ се появи дълго очакваният Пламен Марков. Този голобрад севлиевски футболист щеше да остави следа в историята на ЦСКА.

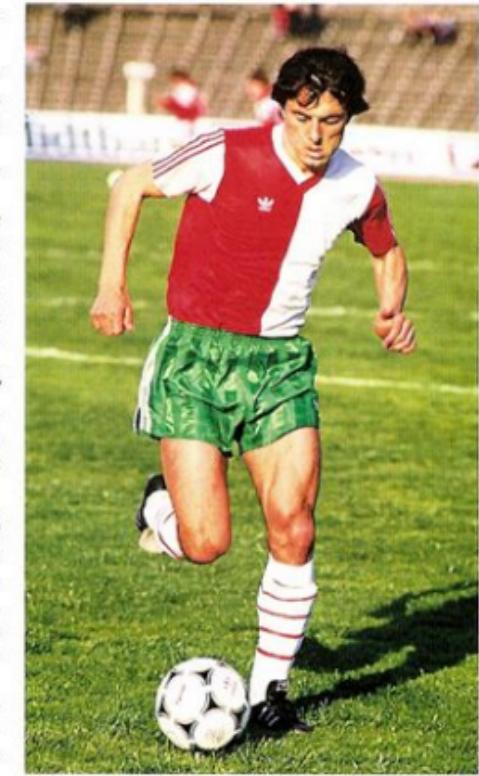
Забележете, той игра с червената фланелка само в ЦСКА и само в А група. Има участия в 236 мача, където е реализирал 44 гола. В тези десет години (1975-85) бе любимец на публиката не само с отличните си спортсменски игри, но и с непрекъснатото израстване, за да бъде включен 38 пъти в национал-

ния ни тим с 6 гола, където дебютира на 29 март 1978 година срещу Аржентина 1:3 в Буенос Айрес.

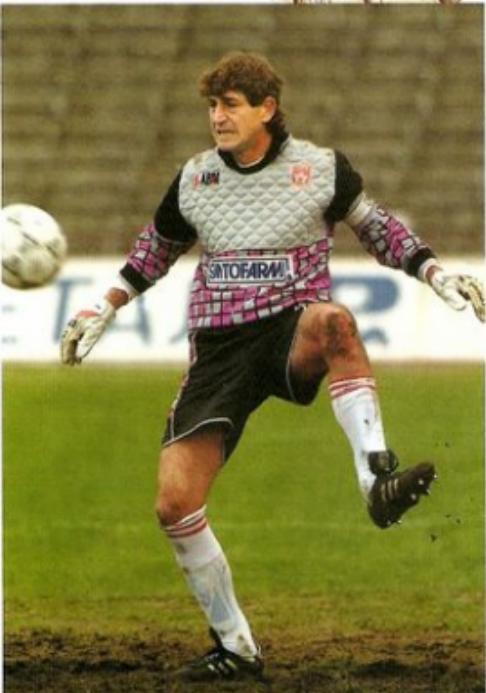
Той е роден на 11 септември 1957 г. Шампион на България пет пъти, три пъти е носител на Държавната купа. Полуфиналист в КЕШ през 1982 г.

Спомням си, че бе наблюдаван почти цяла година (1985) от треньор на френския елитен тим Метц. Тук също става любимец на публиката от 1985 до 1987 г. В „Гренобъл“ се подвизава от 1987 до 1990 г., където е и треньор.

От 3 декември 2001 г. до 30 юни 2004 г. е старши-треньор на националния тим, с който участва на европейското турне. Завършил е френска филология. Ползва писмено и говоримо френски и английски. Женен е и има чаровна дъщеря. Сега е старши-треньор на ЦСКА, с който завоюва 23-тата Купа България.

Пламен Марков – мощен полузащитник със страхотен удар, после успешен треньор във Франция и България.

През осемдесетте години на миналия век Джони Велинов многократно се изявява като един от най-добриите вратари на Европа.

КЛЮЧАРЯТ

Не съм правил изчисления, кой български вратар има най-много футболни срещи, но съм убеден, че Георги Велинов и на толкова играчи двубои в А РПГ 331 (само в ЦСКА 285), че нико един български голкипер, участвал в А РПГ не може да го надмине.

Георги Велинов (Джони) е роден на 5 октомври 1957 г. в Русе. Състезава се в местния „Дунав“, по-късно във Варна в тима на „Черно море“, и два периода (1978-87 и 1991-93 г.) е верен страж на ЦСКА. Игра е и за португалски отбори.

Шест пъти става шампион с ЦСКА (1980, 1981, 1982, 1983 – четири последователни пъти, 1987 и 1992). Четири пъти носител на Купа България (1981, 1983, 1985, 1987). Футболист №1 на страната за 1981 г. Четири пъти вратар №1 на България, също български рекорд.

един девиз „Над всичко е България и ЦСКА“. Паро Никодимов е по-млад от Пената с 37 дни. И двамата имат дъщери. И двамата имат прекрасни съпруги.

Напълно съм убеден, че в периода, когато двамата именити футболисти на националния тим и на ЦСКА, треньори с много високи амбиции в търсеният на оптималност в подготовката и реализацията на терена оглавих отбора, завоеванията бяха най-много. Никога досега в треньорския щаб не е имало такова единомислие за благото на клуба, както по времето на Аспарух Никодимов и Димитър Пенев. Това се постигна и с изключителната помощ на Борис Станков, който заемаше един от най-отговорните постове в управлението. С веществите медицински познания на лекаря на тима доктор Филип Филипов и не на последно място с големите международни връзки на Емил Данчев, който на всеки международен футболен форум представяше клуба и то с един типичен европейски маниер и умение.

Невероятно приятно и полезно сътрудничество на Министерство на отбраната с всички отбори на ЦСКА по различните видове спорт и, разбира се, на първо място с футболния клуб. Това бе ерата, когато заместник-министр на отбраната бе адмирал Иван Добрев. Прекрасен военен ръководител, с изумително уважение към спорта, с много голям авторитет в армията и сред спортните титани.

СПОРТ ТОТО

1982 XXII ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Twenty-second Title

Шампиони за трети пореден път! Седнали (от ляво на дясно): Альоша Димитров, Красимир Безински, Стоян Младенов, Ангел Калбуров, Радослав Здравков, Пламен Марков, Цветан Йончев, Методи Томанов; прави: Спас Джевизов, Георги Илиев, Георги Велинов, Георги Димитров (калитан), Александър Александров, Красимир Досев, Динко Димитров, Марио Вълков; трети ред: д-р Павел Филипов, Ружин Керимов, Стоян Йорданов (тренер), Аспарух Никодимов (старши тренер), Димитър Пенев (тренер), Никола Велков, Арам Левонян (рехабилитатор).

Георги Илиев подкрепяше мощно атаката.

22. А РФГ, 1981-82 / А RFG, 1981-82

	W	D	L	GD	Pls
1. CSKA Sept. zname	22	3	5	73:27	47
2. Levski-Spartak (Sofia)	20	6	4	71:32	46
3. Slavia (Sofia)	15	5	10	35:33	35
4. Chernomorets (Varna)	14	5	11	41:37	33
5. Lokomotiv (Sofia)	13	6	11	41:37	32
6. Chernomorets (Burgas)	14	4	12	48:44	32
7. Trakia (Plovdiv)	13	4	13	46:42	30
8. Haskovo (Haskovo)	12	6	12	34:37	30
9. Spartak (Pleven)	13	3	14	40:40	29
10. Etar (Veliko Tarnovo)	9	10	11	46:48	28
11. Sliven (Sliven)	10	7	13	38:40	27
12. Belasitsa (Petrich)	11	5	14	32:43	27
13. Marek (Dupnitsa)	9	8	13	23:40	26
14. Botev (Vratsa)	7	8	15	23:41	22
15. Beroe (Stara Zagora)	7	5	18	33:51	19
16. Akademik (Sofia)	6	5	19	23:55	17

Ha всезнайковците-скептици им увиснаха носовете, защото техните прогнози, че двамата известни футболисти на ЦСКА, като треньорско ръководство, Аспарух Никодимов и Димитър Пенев, а така също и известният великолепен вратар Стоян Йорданов, няма да сколаскат да изградят силен и мощен състав, не се събраха. Разочарование за черногледите, радост и вяра за тези, които истински уважават ЦСКА.

Шампионската надпревара и този път се водеше между лидера ЦСКА и неговия подгласник „Левски“. В този спор равенство – 2:2, и победа за шампионите с 2:1. Срещу софийски отбори армейците от 8 срещи имаха 5 победи, 1 равенство и 2 загуби, 19-11 голова разлика и 11 точки. Срещу „Славия“ загуба 0:1 и победа с 4:2; срещу „Локомотив“ – 1:2 и 4:2; срещу „Академик“ – 3:0 и 3:1. Историята показва, че който от софийските отбори има най-много точки, той става и първенец на страната.

Тежък жребий имахме още на 1/16-финала в турнира на шампионите. Първият мач с испанския първенец „Реал Сосиедад“ бе в София. Домакините срещаха бетонен вал, в който атаките им се разбиваха като във вълнолом. Много бяха усилията за пробив, а когато ударите попадаха във вратата на съперника, там националът на Испания Арконада или ловеше, или избиваше топката далеч напред. Едва в последната минута след едно дълго, но точно подаване от страна на полузащитника Георги Илиев, Цецо Йончев щурмува бързо и реализи-

ра – 1:0. Йончев още в 7-та минута бе спънат много грубо в наказателното поле на гостите, но швейцарският съдия Галер не посмя толкова рано да накаже национала Алонсо за нарушението.

На реванша героична отбрана на армейците в Сан Себастян и един вратар обявен за най-добрия играч на мача – Георги Велинов. Изумителен! Вдигна кръвното на испанците и на нас със свояте невероятни изпитвания без да допусне грешка. И Арконада бе на върха. В 35-та минута той спаси много силен шут на Спас Джевизов, който в 68-та отново демонстрира висока техника, преодоля двама защитници и Арконада, и когато стадионът се умъръща (чуваще се дори бърмченето на морските комари), очаквайки с ужас топката да влезе във вратата, чудото не стана. В последния миг левият защитник Торис с невероятен шлаг изби топката, която бе на самата голлинния, в корнер. Равният резултат 0:0 ни изпрати на осминафинал.

На сутринта преди да отпътуваме за София един приятел на ЦСКА, който работи в този град, успя да ми прочете какво пишат испанските вестници. „As“: „С играта си българските шампиони доказаха, че защитата им – известна със своята ефикасност в турнирите – не е плод на случайност.“ „Marca“: „Реал Сосиедад опита всичко, но се натъкна на твърдата и организирана защита на ЦСКА. Невероятно подвижният и сърцат Безински, двамата братя Георги и Димитър Димитрови с умения да играят и с глава, левият защитник Калбуров, футболистът гумена топка. Средната ли-

С техничната си и прозорлива игра Ружин Керимов бе много полезен за армейската команда.

ния с един мощен и стабилен Георги Илиев, техничният Керимов, неуморимият Здравков. Стойчо Младенов и Джевизов са футболисти-мечта за всеки треньор, а Велков допълваше с непрекъснати изригвания стабилността на този отбор.” „Ел Паис“: „Реал се сражава на живот и смърт до последната минута. Елиминирането му бе достойно, тъй като отстъпи на един много сериозен отбор. Отлични изяви на Велинов. Той е вратар от международна величина и със собствен стил. Ако сега се направи допитване за най-добър вратар в Европа, нашият вестник ще гласува за него“.

Следващият съперник бе „Гленторан“ от Северна Ирландия. С него си поделихме победите, но за нас остана по-големият дял от баницата – елиминирахме ги. В София ние успяхме с 2:0, а в Белфаст в редовното време 2:0 за домакините, но в продължението Альоша Димитров изпълни перфектен фал и 2:1.

На четвъртфинал „Ливърпул“ (Англия). Много сериозен съперник!

На 3 март 1982 г. бе първият четвъртфинал едноименния град. С много напъни пред нашата врата „Ливърпул“ стигна до скромното 1:0. И този гол беше една случайност, плод на невниманието на Динко Димитров, който попречи на блестящия Велинов да реагира.

София веднага реагира и търсено на билети за мача на 17 март надмина всички очаквания. Ръководството на националния ни стадион публикува официално съобщение, че предварителните заявки са за 152 000 билета.

Началото за нас не бе приятен

Футболистите на съперника стояха като вкаменени, но бързо се възстановиха. В продължението щеше да проричи кой, кой е. Завърза се лютата битка за всяка педя земя – мъжко противоборство с много мощ и енергия. Развързката на мача дойде в една минута. В стотната левият бек Уильи за малко не си вкара автогол, но в следващата атака Стойчо от воле, макар и наднал, намери целта – 2:0 за ЦСКА!

Нашият състав: Георги Велинов, Красимир Безински, Динко Димитров, Методи Томанов (106 – Ружин Керимов), Георги Димитров (капитан), Георги Илиев, Цветан Йончев, Стойчо Младенов, Спас Джевизов, Пламен Марков, Ради Здравков (68 – Никола Велков).

На следващия ден всички български медии с приподигнат тон похвалиха прекрасната игра на ЦСКА и отбелязаха, че целият тим на армейската команда трябва да получи много отличия. Медиите от чужбина: „Фигаро“: ЦСКА срази Ливърпул; „Монд“: За кого бе изненадата на ЦСКА; „Юлиантите“: 2:0 – английското нападение в отбрана. Главният

БЕЗЗАВЕТНО ПРЕДАН НА ЦСКА

Иска ми се още един път да отбележа, че юношата на ЦСКА Георги Илиев, който много успешно играеше в любими им клуб (1976-78 и 80-84), доказва свое то маисторство и стабилност на терена. Сега той е преуспяващ бизнесмен и уважаван коментатор във в. „7 дни спорт“.

Роден е на 15 септември 1956 в Банска. Шампион е с ЦСКА четири последователни пъти – 1980, 81, 82 и 83 г. Има 245 матча и 14 гола в АРФГ, 5 матча в националния тим. Носител на националната купа през 1981 и 1983 г. Безкомпромисен бранител и полузащитник.

От 1990 до 1993 г. е селекционер на представителния тим на клуба. След 2000 г. бе функционер във ФК ЦСКА. Заенал е и ръководни постове в ПФК ЦСКА. Беззаетно верен на армейската тим. Не обича неправдите. Винаги е ратувал за единство в „червения“ клуб. Всичките отли чия печели само с отбора на ЦСКА.

редактор на „Кикер“, който бе специален пратеник за този мач писа: Слабо е да се каже, че новината за победата на ЦСКА над Ливърпул прозвучала сензационно. Тя избухна като бомба! „Мюнхен ер Меркур“: ЦСКА изхвърли през борда Ливърпул. „Таймс“: „Огорчението е голямо. Българите са способни на всичко!

Полуфинал – „Байерн“ от Мюнхен! Дали не сме пред футболна революция за българския футбол? Дали няма да бъдем ние, ЦСКА, новите финалисти за европейската титла? Знам само едно, че след този паметен мач с английския шампион, само ден и половина футболистите имаха почивка и отново подготвока за вътрешното ни първенство, и на 7 април 1982 г. – първият полуфинал.

Някакви съществени промени в състава старши треньорът Аспарух Никодимов не направи. Още в първите минути футболистите на ЦСКА просто налятаха към вратата на Мюлер, за да стреснат баварския колос, както никой друг досега. В седмата минута стадионът ликуваше – 1:0. Автор на гола – капитанът на тима Георги Димитров. Йончев увеличи в 12-тата минута на 2:0. Настъпи такова объркане в тима на гостите, че те нито един път не направиха нападение, косто да застраши вратата на Велинов. В 18-тата минута в наказателното поле бе съннат Стойчо Младенов – дузпа, превърната в гол от Р. Здравков. За 18 минути на международен мач само футболистите на ЦСКА и досега са успели да реализират 3:0 срещу немския колос. Докато нашите футболисти се прегръщаха и ликуваха, зрителите на

стадиона бяха изпаднали в транс. Брайтнер тръгна към резервната скамейка, свалийки си фланелката и искаше да напусне терена. Неговите съграчи го дърпаха да се върне отново. Незабавно бе сменен Сигурвинос, който бе несигурен в играта си и влезе опитният Дирих Хъонес, хитрата лисица на тима и националния отбор. Промени се сътношението на силите. Нашата отбрана допусна наивни грешки и полувремето завърши 3:2. В 50-тата минута Йончев повиши на 4:2 и върна аванса ни от два гола. Разиграха се като бесни нападателите на гостите. В края на мача при едно двойно подаване между Румениге и Брайтнер, той не се поколеба 4:3.

По това време наставник на тима бе Пал Чарнай, който след мача сподели: Доволен съм от резултата, но знам, че българите са опасни и навън. Бившият треньор на баварците Крамер, който бе специален пратеник на „Байлд“ сподели: Българите вкараха три гола още във фазата на предварителното проучване. Домакините направиха грешка, че след 3:0 започнаха да пазят резултата и с това подпомогнаха нашия отбор да се окопити. Вие сте много силни и на моменти ми харесахте търде много, но може да бъдете и по-зрели. ДПА: Софийянци бяха прекалено силни, но трите гола на баварците за реванша са отлична изходна позиция. Баварското радио: Българските футболисти показваха висока техника, но над всички се откриха Йончев, Младенов, Илиев и капитанът Георги Димитров.

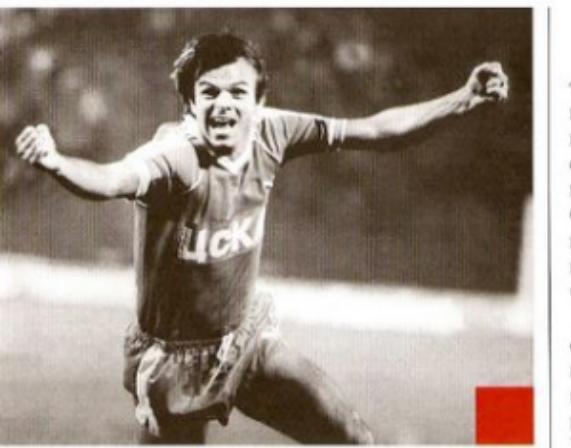
СПОРТ ТОТО

1983

ХХIII ШАМПИОНСКА ТИТЛА Twenty-third Title

Шампиони! Носители на Купа България! Най-добро нападение! Седнали: Радослав Здравков, Цветан Йончев, Пламен Марков, Георги Славков, Ружин Керимов, Стойчо Младенов, Христо Запрянов (рехабилитатор); прави: Борис Станков (старши треньор), Георги Илиев, Янчо Богомилов, Спас Джевизов, Динко Димитров, Неделчо Младенов, Георги Димитров (капитан), Христо Маринчев (треньор); трети ред: Красимир Досев, Красимир Безински, Валери Кулинов, полк. Никола Миланов (председател на футболния клуб), Васил Тинчев, Александър Александров, Георги Велинов.

Стойчо Младенов ликува срещу „Монако“!

23. А РФГ, 1982-83/ A RFG, 1982-83

	W	D	L	GD	Pts
1. CSKA Sept. zname	19	9	3	52:26	45
2. Levski-Spartak	18	6	6	50:21	42
3. Trakia (Plovdiv)	16	6	8	62:40	38
4. Lokomotiv (Sofia)	12	8	10	39:40	32
5. Spartak (Pleven)	13	5	12	46:40	31
6. Sliven (Sliven)	13	4	13	46:45	30
7. ZhSK-Spartak (Varna)	12	5	13	36:38	29
8. Etar (Veliko Tarnovo)	13	3	14	38:41	29
9. Cherno more (Varna)	9	11	10	24:28	29
10. Belasitsa (Petrich)	12	5	13	43:54	29
11. Botev (Vratsa)	13	4	13	38:35	28
12. Slavia (Sofia)	11	6	13	35:37	28
13. Chernomorets (Burgas)	12	4	14	41:47	28
14. Haskovo (Haskovo)	9	4	17	34:41	22
15. Rozova dolina (Kazanlak)	7	5	18	30:53	19
16. Pirin (Blagoevgrad)	7	5	18	26:54	19

Hевероятно, но факт! Спортнотехническото ръководство на ЦСКА подготвяше завоюването на нова поредна шампионска титла. По-късно това се осъществи, но падиаха „главите“ на Аспарух Никодимов, след него и на д-р Стефан Божков, а на горещия и ветровит треньорски стол седна Боби Станков. Но за тези необясними и напудничави смени ще разказвам по-надолу.

Осемнадесет души играха в този футболен сезон, през който станаха рокади, неизвестни тогава за никого. По никое време бе сменен един от най-силните футболисти и треньори Аспарух Никодимов, който във всичките си мачове за ЦСКА (296) показваше, че е изключително можещ, напълно изпитан боец, особено в средната линия. Той бе бог на терена. А какъв вълшебен отскок имаше и какви силни бяха неговите удари по топката с глава, които често носеха и победите на армейския тим!

Той ненавиждаше мързеливците. Пред никого не свеждаше глава и като много други играчи на ЦСКА беше прям, с открито чело, без страх и подлизуршина. Може би това го направи трън в очите на някои ръководители. В последните мачове, преди да бъде освободен, репликите между полковник Никола Миланов и Паро Никодимов не бяха лицеприятни. Това даваше повод на Миланов да се хваша за Устава за вътрешната служба и да се прави на военен началник, не без подкрепата, разбира се, и на други началиници в ЦСКА.

В тази футболна година (1982-83)

Георги Велинов бе несменяем на вратата. От 30 мача 30 пъти с вешчина е бил последната преграда. По 29 мача имаха – Ради Здравков с 14 гола (голмайстор на тима), Цветан Йончев (8 гола) и Васко Тинчев. По 27 мача – Стойчо Младенов (9) и Пламен Марков (2). Георги Славков – 26 мача (7), Красимир Безински – 25 мача, Динко Димитров – 23 (2), Георги Димитров – 17 (2), Георги Илиев – 17 (1), Янcho Богомилов – 16, Александър Александров – 16, Недялко Младенов – 9, Валери Кулинов – 9, Красимир Досев – 2.

В тези години на ръководство и управление голям брой футболисти се стремяха да завършат висше образование. Почти всички титуляри и резерви или имаха вече завършено, или завършваха висшето си образование. И сега някои от тях не съжаляват за тези усилия – да бъдеш отличен футболист и прекрасен студент. Двадесет на сто от футболистите, завършили тогава ВИФ, сега имат треньорски права и ги осъществяват като наставници на отбори от А, Б групите или в чужбина.

Така след смяната на Аспарух Никодимов за известно време бе назначен за старши треньор д-р Стефан Божков, който е и началник на футбола и заместник-началник на цялата спортна организация ЦСКА. По негово време като командир на отбора бе завоювана Купа България, а след това за старши треньор бе назначен Боби Станков и треньор Христо Маричев, които успяха да обединят футболистите и шампионската титла бе отново притежание на отбора.

На международното поле пак се падна тежък жребий за Купата на европейските шампиони. В първи 1/16-финал (15 септември 1983 г.) „Монако“ – ЦСКА 0:0. Мачът се игра в Ница, поради смъртта на жената на принца на Монако принцеса Грейс, която загина в автомобилна катастрофа. Ръководството на ЦСКА изказа своите съబолезнования и се съгласи тази първа среща да се играе на друг терен в друг град.

На стадиона в Ница 35 000 зрители тепло приветстваха гостите. В знак на траур и нашите футболисти играха с черни ленти на фланелките. В този спортивен двубой и двамата вратари – на домакините Етори, който бе и национален вратар на Франция, и Георги Велинов, също национал – заслужават отличия. След мача отново благодарност към българските футболисти за разбирането, което проявиха за провеждането на срещата в Ница.

Всички френски вестници и тези в Мароко отбелзаха добрата игра и на двата тима. „Юманите“ отбеляза, че „Монако“ не се огъна срещу ЦСКА, който е истинско илачило в турнира на шампионите. Популярният спортен вестник „Екип“ пише: Нулевият резултат в никакъв случай не е позор за нас.

Съставът на ЦСКА: Георги Велинов, Недялко Младенов, Динко Димитров, Васил Тичев, Георги Димитров (капитан), Георги Илиев, Цветан Йончев, Георги Славков, Стойчо Младенов, Пламен Марков, Радослав Здравков.

Равният резултат, авторитетът на „Монако“ като шампион на Франция и

някои силни футболни фигури в отбора станаха причина стадион „Васил Левски“ на 29 септември да бъде изпълнен до краен предел. Еlimинирахме гостувавшият тим с 2:0. Редовното време завърши пак 0:0. За това дял имат и двете нападения, които не отправиха много застрашителни удари за голове, но и вратарите Етори и Велинов бяха на висота.

В продължението изразената съпротива от страна на гостите бе сломена. Влизане на Йончев директно към вратата на гостите бе спряно със събарянето му в наказателното поле. Последва дузпа в 103-та минута, реализирана по блестящ начин, така както само Ради Здравков знае да изпълнява 11-метровите удари. Поведохме с 1:0. Осем минути по-късно един прекрасен пас от страна на Георги Илиев към Стойчо Младенов, накара 55 000 публика да стане на крака. Той донесе гола на възторга и при 2:0 гостите изцяло свалиха гарда. До края на мача ние имахме пълно превъзходство, но опитните футболисти на „Монако“ разбраха, че ако не се бранят упорито, ще последва погром, а и играчите на ЦСКА намалиха амбициите си да увеличат достатъчния за тях резултат.

Шампионска обиколка на армейците футболисти, водени от капитана им Георги Димитров (вдясно).

СОВАЛКАТА

Радослав Здравков на мери точно то си място в ЦСКА. Универсален футболист, единакво полезен и ефективен във всички точки на терена.

Роден е в София на 30 юли 1956 г. Отначало играе в „Локомотив“ (София) от 1973 до 1980 г. От септември 1980 е в ЦСКА до 1986 г. Шампион с армейци-

те през 1981, 1982 и 1983 г. Три пъти носител на Купата на България през 1981, 1983 и 1985 г., полуфиналист в турнира за купата на европейските шампиони през 1982 г. Има 302 мача в А група и 81 гола. В срещите за КЕШ с ЦСКА има 20 мача и 4 гола.

В националния тим – 71 мача и 10 гола, където дебютира на 1 юни 1977 г. срещу Европа 2:1 в София. Участник на световно първенство. Футболист №1 за България през 1982 г.

Помощник-тренер на ЦСКА от 2002 г. и шампион през 2003 г. Помощник-тренер на националния отбор през 2001-2002 г. Тренер е на „Локомотив“ (София) 1994-1995 г. и през 2000 г. С този тим печели Купата на България през 1995 г. Бил е тренер в чужбина и други отбори от А група.

Има висше образование. Говори испански език. Има чудесно чувство за хумор.

1985: СНИМКАТА НА ЧЕСТА

В този шампионат се очертаваше армейците да бидат пак шампиони и носители на купата на Съветската армия. Но реалността се оказа съвсем различна. Безумни управници на футбола наказаха жестоко двата елитни тима – ЦСКА и „Левски“, и направиха „Тракия“ (Пловдив) шампион.

Двата отбора бяха разформирани, извадени от класирането в А РГФ и бе отнето званието носители на Купата, което в този мач бе спечелено от тима на ЦСКА. Публикуваме златните медалисти за Купата на Съветската армия за 1985 г. Тя бе отнета, но през 1998 г. отново върната на истинския притежател – отборът на ЦСКА. Финалът завърши при 2:1 за ЦСКА.

На снимката отляво надясно – кълкнали: Цветан Атанасов (тренер), Красимир Досев, Стойчо Младенов, Христо Стоичков, Георги Славков, Илия Войнов, Красимир Безински, Радослав Здравков; прави: Манол Манолов (стар-

ши треньор), Георги Димитров (капитан), Лъчезар Танев, Ангел Червенков, Неделчо Младенов, Костадин Янев, Георги Велинов, Васил Тинчев, Йордан Димитров, Методи Томанов, Емил Бунички, Стоян Йорданов (тренер).

Чест прави на тези, които са на тази историческа снимка. Никой не се отказа от ЦСКА. Те бяха, които облякоха червения екип, но без надпис Средец. Те бяха, които само след година отново застанаха начело на българския футбол. Продължиха голямата традиция да побеждават и да се окичват с отличия, да са основата на националния отбор.

Знаят се подбудителите за разформироването на ЦСКА и Левски. Те бяха ръководители на Българския футболен съюз. Но тъй като те вече не са между живите, спазвам народната поговорка или нищо, или само хубаво. А за тези двама няма хубаво. Те внесоха докладната записка до Секретариата на Политбюро на ЦК на БКП за този позорен акт!

1987

ХХIV ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Twenty-fourth Title

Седнали (от ляво на дясно): Йордан Димитров, Лъчезар Танев, Красимир Досев, Александър Александров, Христо Стоичков, Любослав Пенев (капитан), Костадин Янчев, Георги Велинов, Красимир Безински, Емил Костадинов; прави: Кирил Качаманов, Ангел Червенков, Александър Чавдаров, Ивайло Киров, Димитър Пенев (старши треньор), Йордан Филипов, Румен Стоянов, Валентин Дамянов, Сашо Борисов; трети ред: Стоил Трънков (треньор), Ивайло Котев, Любомир Желев, Красимир Чавдаров, Любомир Любенов, Илия Дяков, Александър Раков, Петър Жеков (треньор).

Отново голова радост: Емил Костадинов, Георги Георгиев, Лъчезар Танев, Любослав Пенев!

24. А РФГ, 1986-87 / А RFG, 1986-87

	W	D	L	GD	Pts
1. CFKA Sredets	21	5	4	73:30	47
2. Vitosha (Sofia)	19	6	5	75:35	44
3. Trakia (Plovdiv)	16	7	7	57:30	39
4. Lokomotiv (Sofia)	14	8	8	67:45	35
5. Slavia (Sofia)	15	5	10	59:46	35
6. Lokomotiv (Plovdiv)	11	9	10	58:44	30
7. Etar (Veliko Tarnovo)	12	6	12	40:42	30
8. Vratsa	11	6	13	42:56	28
9. Siliven	11	5	14	52:52	27
10. Spartak (Varna)	10	5	15	44:62	25
11. Pirin (Blagoevgrad)	8	10	12	35:47	24
12. Chernomorets (Burgas)	10	4	16	48:76	24
13. Beroe (Stara Zagora)	8	5	17	44:54	21
14. Spartak (Pleven)	7	9	14	31:50	21
15. Akademik (Svishtov)	7	8	15	29:51	21
16. Dimitrovgrad	8	6	16	32:66	21

Забележка: Не се присъждат точки за нулеи редом с място.
Note: No points are awarded for no-score draws.

Всяко чудо за три дни! Всички медии след разформироването на двата челни отбора в България, ЦСКА и „Левски“, се надпреварваха да пишат уводни статии и да доказват на читателите си, колко правилно е решението на институцията, която извърши това позорно дело. Някои генериали и офицери се изнокриха като мишки и не смеха да идват на маечове на ЦСКА. Ръководители на Министерство на вътрешните работи последвалиха примера на техните колеги от военно-то министерство и също така забравиха, че са били ревностни левски. Това е човешкото падение.

Безспорно, получи се известно сътресение и сред футболистите, и сред новите ръководители на низвергнатите два футболни отбора. През 1985-86 г. „Средец“ засе четвъртото място, а „Витоша“ петото, но следващата година познатото статукво си дойде на позициите, които традиционно тези два състава заемат. ЦФКА „Средец“ – първи и носител на купата на България, „Витоша“ – втори. И в двата мача помежду им червените победиха с по 1:0.

В изиграните 30 срещи ЦСКА постигна 21 победи, 5 равенства и 4 загуби с 47 точки и голова разлика 75-30. Мъжество показаха Красимир Безински – 30 мача (2), Георги Велинов – 30, Сашо Борисов – 30, Лъчезар Танев – 29 (28), голмайсторът на тима, Любослав Пенев – 27 (19), Ивайло Киров – 26 (6), Христо Стоичков – 25 (6). Това е най-ниската резултатност, която е осъществявал Стоичков, но в замяна на това Ицо бе

организаторът и непрекъснатият подавач на точни насове и асистенции за голове. По-нататък: Александър Александров – 24 (1), Костадин Янчев – 22, Александър Чавдаров – 20, Ангел Червенков – 18, Йордан Димитров – 17 (6), Илия Дяков – 5, Валери Дамянов – 4, Любомир Желев – 4, Ивайло Котов – 1 (1), Йордан Филипов – 1, Кирил Качаманов – 1.

Съставът на „Черноморец“ отнесе десет гола, отборът на Враца загуби с 2:7, с варненския „Спартак“ – 4:0, и така нататък. Имената на Ицо, Любо, Емо вече намираха трайно място в медите от чужбина. Все по-често идвала съглеждавачи за тях. И по-късно, един по един, те отлязха от родното гнездо към един от най-популярните европейски клубове.

Първото отличие за годината, кое то спечелиха бе купата на България. Младите футболисти от „Средец“ доказаха, че не са за подценяване и че няма сила, която да ги накара да се отрекат от ЦСКА. Бързото организационно укрепване на „Средец“ се дължи и на двамата радиетели за възстановяване на неправдата – председателя на клуба проф. Минчо Динев и неговия заместник, бившия национал по спортна гимнастика Никола Проданов, който от дълги години е председател на Българската федерация по спортна гимнастика.

Какви великолепни професионалисти са всички. Всеки един от тях наемри достойно място в живота. Предводителят Димитър Пенев след като се окичи с много слава сега е главен селекционер в любимиия клуб. Петър Жеков и Стоил Трънков са футболни функционе-

ри, Боби Божинов (администратор) с преуспяващ мениджър, Христо Стоичков води националния ни тим, негов помощник е Красимир Безински. Сашо Червенков бе помощник-тренер на представителния отбор на ЦСКА, а сега е старши треньор на тима на „Конселяно“, Лъчезар Танев – преуспяващ мениджър, също и Емо Костадинов. Големият вратар Георги Велинов (Джони) е треньор в детскo-юношеската школа на ЦСКА.

С непрекъснат стаж в ЦСКА от 1986 г. досега е домакинът на тима Добри Димов, или както всички приятелски го наричат бате Добри, или бай Добри. В един разговор с него той ми сподели, че около 250-280 футболисти е обличал с екипите на ЦСКА, които и сега, когато го срещат се отнасят с голямо уважение. Така е и с Мъри Стоилов, сегашният треньор на „Левски“, който бе съживен като футболист именно в ЦСКА през футболната 1993-94 г. и изигра 11 мача с червения екип. Ако влезете в офиса на бате Добри, който е подреден като аптека, ще занемеете от стотиците снимки подарени от футболисти, треньори, лекари. Това също е доказателство за уважение и признателност. Повече от двадесет години с радостите и отчужденията, с възторга и уничието на отбора и клуба живееш той. Винаги е споделял, че има защо да се гордееш с тази великолепна и несравнима история на ЦСКА. Да ни е жив и здрав този грижлив стопанин!

Тази година на международното поле не направихме голямо впечатление с представянето си. В турнира за Купата на УЕФА в 1/32-финал бяхме отстранени

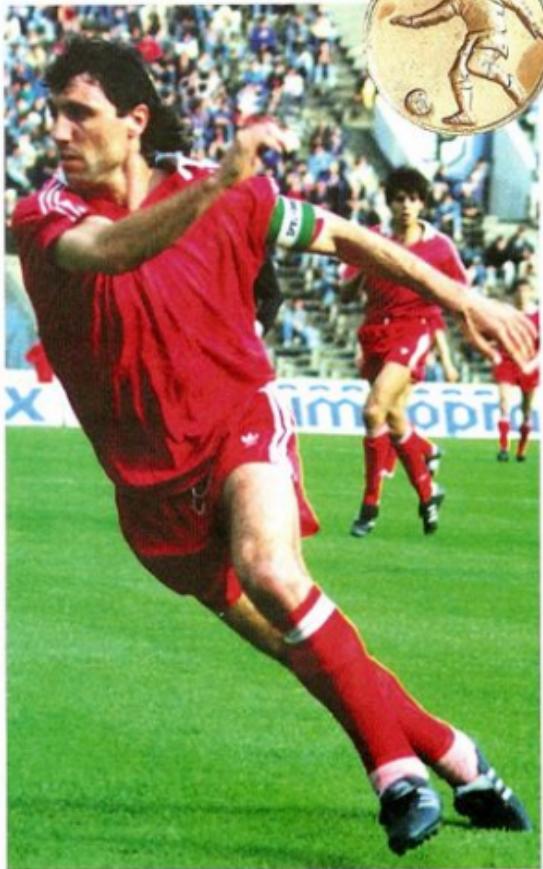
ни от силния и популярен австрийски тим „Свартовски Тирол“. Изиграхме на стадион „Тиволи“ два мача.

Първият на 17 септември бе прекъснат в 34-та минута поради невероятно проливен дъжд. И друг път съм бил в красивите тиролски Алпи, но това, което се случи в тази среща трудно може да се опише. В 14-тата минута след прекрасно промушване през трима бранители на домакините Иво Стоичков ознаменува международния си дебют с гол. И тогава притъмня като в нощ. Имах чувство, че идва някакво силио природно бедствие и след като се навляз близо двадесет минути просветна, но игрището бе вече готово за мачове по водна топка.

След консултация с двамата треньори – на австриските Лаци и на нашия тим Димитър Пенев, делегатът на УЕФА предложи да се прекрати срещата, но не при 0:1, а да започне отново на следващия ден. Домакините поеха всички разноски на нашата делегация за удължения престой.

На следващия ден загубихме с 0:3 при не много качествена игра и от двата тима. Реваншият бе на 1 октомври. Победихме с 2:0, а можехме да реализираме още един-два гола особено след като стана 2:0. Но трябва да се отбележи и слабото ръководство на швейцарския арбитър Гефтер, който подмина едно събаряне в пенала на Любо Пенев.

Така завърши тази футболна година. Двоен успех във вътрешното първенство, неуспех на международното поле. Само след една-две години отново се възстановява името на ЦСКА!

Христо Стоичков се появи на стадион „Народна армия“ в далечната 1984 г. и веднага подсказа, че става дума за едно ново явление.

СКАЛНИТЕ ОРИ

Капитанът Георги Димитров - Джеки дълги години бе възхновител на армейския отбор и армейската публика.

Георги и Динко Димитрови дойдоха без много уговорки в ЦСКА. Разбира се, че имаха своето дълбоко убеждение, че в този реномиран тим с висока популярност в Европа могат да осъществят своите мечти като популярни футболисти. И двамата дойдоха от Стара Загора, град който даде твърде силни футболисти в редиците на ЦСКА.

Георги Г. Димитров е роден на 14 януари 1959 г. Получава първата закалка в „Берое“ от 1975 до 1977 г. В армейския тим пристига през есента на 1977 г. Тук непрекъснато блести с разумната си игра и амбицията по-често да бъде в половината на съперника. Георги Димитров стана бързо любимец на претенциозната публика на ЦСКА. Неговите сътърбочници вийдаха в лице на Джеки един истински приятел и скоро стана капитан на тима, а по-късно и на националния ни отбор.

Георги Димитров се ръкува със Сунес от Ливърпул.

В ЦСКА игра през 1977-1986 г. и 1988-1989 г. Подвизаваше се с успех в един от най-класните френски отбори „Сент Етиен“ (1986-88). Пет пъти е шампион на България, три пъти носител на Държавната купа. Има 283 мача в А група и 32 гола. В националния тим се състезава в 77 мача. Петдесет и шест пъти е бил капитан и е вкарал 7 гола. Участва на световното първенство през 1986 г. и достига до олесинафинал.

Бе един от ръководителите на ФК ЦСКА. Завършил е

ВИФ. Като треньор в редица отбори показва своя почерк на нападателен и коректен футбол. Футболист № 1 на България за 1985 г.

Динко Димитров, неговият брат, пристигна в редиците на ЦСКА година и половина след Джеки. Бързо се утвърди като централен защитник и бе на своя пост до 1984 г. Тежка контузия го извади от футболния строй. Но не се предаде духом.

Завърши ВИФ. Беше треньор в детскo-юношеската школа в ЦСКА, където имаше подчертан ус-

пех със своите възпитаници. Шампион с ЦСКА три пъти (1981, 1982, 1983 г.), два пъти прегръща купата (1981 и 1983 г.). Има осем мача в националния тим. Сега е бизнесмен.

Двамата братя Димитрови оставиха трайна златна диря в успехите на великия клуб. Те доказаха, че когато имаш сърце тупящо за клуба и се бориш да завоюваш титли, винаги си един от любилиците!

Динко Димитров

1989

ХХV ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Twenty-fifth Title

Носители на две купи в един сезон!
Седнали (от ляво на дясно): Стефан Бачев, Недялко Младенов, Христо Стоичков (капитан), Лъчезар Танев, Емил Костадинов, Красимир Безински; прави: Стоил Трънков (тренер), Дончо Донев, Ивайло Киров, Трифон Иванов, Георги Димитров, Кирил Качаманов, Румен Стоянов, Петър Жеков (тренер); трети ред: Илия Вълов, Георги Георгиев, Петър Витанов, Димитър Пенев (старши треньор), Костадин Янчев, Илия Дяков, Румен Апостолов. През сезона играха и Любослав Пенев, и Пламен Гетов.

Години наред Ивайло Киров бе незаменим израч на „Червените“ с умната си и полезна игра.

25. А РФГ, 1988/89 / А RFG, 1988/89

	W	D	L	GD	Pts
1. ЦФКА Sredets	20	9	1	86:24	49
2. Vitosha (Sofia)	17	5	8	63:38	39
3. Etar (Veliko Tarnovo)	13	8	9	48:30	34
4. Trakia (Plovdiv)	12	9	9	49:36	33
5. Beroe (Stara Zagora)	13	7	10	41:46	33
6. Dunav (Ruse)	12	7	11	29:32	31
7. Chernomore (Varna)	10	10	10	33:43	30
8. Lokomotiv (Sofia)	12	4	14	36:34	28
9. Pirin (Blagoevgrad)	12	3	15	34:33	27
10. Sliven (Sliven)	11	5	14	38:39	27
11. Slavia (Sofia)	8	10	12	32:36	26
12. Lokomotiv (G. O.)	11	4	15	26:45	26
13. Vratsa (Vratsa)	9	8	13	32:53	26
14. Lokomotiv (Plovdiv)	10	6	14	31:55	26
15. Spartak (Varna)	7	9	14	37:54	23
16. Minyor (Pernik)	8	6	16	27:44	22

Ш

ампиони! Носители на държавната купа! Най-добро нападение! Най-добра отбрана! Христо Стоичков – голмайстор на България! Димитър Пенев – треньор № 1 на страната в анкетата на в. „Труд“! И още, и още, и още...

Невероятна година! Футболистите, играещи под името ЦФКА „Средец“, сториха чудеса. Пълниха стадион „Народна армия“. Хиляди шалчета се раззвяваха като хоругви на голям църковен празник. Дучето, сегашният предводител на феновете на ЦСКА в София и страната, бе момче и подскочише от радост, когато неговия баща, старшина в армията (домакин на един от обектите на ЦСКА), го водеше на всички мачове.

А те се отпращаха със силни и европейски по стандарт игри. В 30-те футболни двубоя за тази година победите бяха 20, равенствата 9 и само една загуба от „Тракия“ (Пд.). Победата обаче не им даде възможност да заемат третото призово място. Не им достигна една точка, за да изместят „Етър“ от бронзовите отличия. За първи път при участие на 16 отбора в А група постигахме такава висока резултатност – 86 гола (рекорд) и допуснати в собствената врата само 24. Смазваща разлика с „Левски“, който остана на 10 точки зад шампиона (тогава се даваха за победа само две точки и за равенство една, а ако бяха три за победа?...).

В предишната футболна година 1987-88 съставът на армейците зас второто място в шампионата, но бе носител на националната купа и като такъв участ-

ва в турнира за Купата на УЕФА. Там отново показва амбициите си и доказва, че е достоен не само за четвъртфинал, но и за полуфинал, нещо косто все още е мечта за някои „европейски бойци“.

Започнахме с две победи на 1/16-финала над „Интер ЗТС“ (Братислава). Като гости 3:2 с хеттрик на Любослав Пенев (36, 39 – дузпа, 78), в София на реванша – 5:0! Голмайстори: Л. Пенев (1-дузпа), Стоичков (3), Костадинов (12), Пл. Гетов (21), Костадинов (38).

Осминафинал срещу гръцкия „Паниникос“ – 2:0. Голмайстори: Стоичков (45) и Л. Пенев (90-дузпа). Победа и на реванша в Атина с 1:0 като Любо Пенев вкара дузпа. Как бе извършено нарушението? В 85-тата минута Стоичков вихрено се понесе между защитниците на съперника. Нареди ги зад себе си като на ски-слалом и в невъзможността да бъде спрян, вратарят го събори в наказателното поле. Дузпа! Гръцкият тим не реагира. Любо Пенев бе точен и това бе краят за домакините.

На 1 март 1989 г. четвъртфинал ЦСКА – „Рода“ (Холандия). На стадион „Народна армия“ 2:1. Голмайстори бяха Стоичков (12), Ем. Костадинов (64) и Буребах (83). На 15 март 1989 г. се игра срещата-реванш. Загубихме с идентичен резултат. Такъв остана той и след продълженията. При изпълнението на дузпите: 0:0 – Пенев улучи гредата, 1:0 – Ван Льор, 1:1 – Г. Георгиев, 2:1 – Ханцен, 2:2 – Трифон Иванов, 2:2 – Вълов спасява, 2:3 Ст. Младенов, 3:3 – Хаан, 3:4 Стоичков, 3:4 – Илия Вълов отново спасява дузпа! Той бе герой на този мач,

истински страж на вратата.

На връщане от Керкраде в самолета за София такова заливане с шампанско над прекрасния ни вратар не съм виждал и по филмите. Вълкът, както го наричаха неговите съиграчи, който има отлично чувство за хумор, ми каза: – Бате Сашо, то бива, бива, ама защо не помислиха да щи оставят две бутилки и с теб да продължим чукането на дузпи...

За съперник на полуфинала жребият ни определи „Барселона“ (Испания). Заминахме за великолепния град Барселона с надеждата да се изправим като равни с равни. Както винаги, така и сега, старшият Димитър Пенев внасяше спокойствие. Доброто настроение не го напускаше, но дойде и моментът, когато след тренировката започна да привика в неговия апартамент футболистите от стартовата единадесеторка.

Тази среща ще остане знаменателна в кариерата на Стоичков, защото промени изцяло неговата футболнна съдба. В 24-та минута Ицо пос топката малко след центъра, напреди, финтира един-двама играчи на домакините и като забеляза, че вратарят Субисарета е излязъл напред, с прецизен прехвърлящ удар топката описа превъзходна дъга и спря в мрежата. Малката група българи, които придвижавахме отбора, скочихме от радост. Тя бе споделена от испанските журналисти, които ни ръкоплясаха.

Що се отнася до прединната ни, тя бе степена много бързо. Намалихме на 3:2, отново с гол на Стоичков. Прекрасно изпълнена дузпа. Субисарета не мръдна. Търсещ с очи да види този ек-

зекутор, а Ицо бе вече в прегръдките на своите съиграчи. Срещата завърши 4:2.

Тогава бях редактор на спортния отдел на в. „Народна армия“ и пресаташ на клуба. Бях много поласкан, когато десетки испански журналисти, преди да започне официалната пресконференция, ме заобиколиха заедно с културното аташе на нашето посолство в Мадрид Антон Босев, да им разкажа кой е Христо Стоичков. Знаеха, че е бил изключван завинаги да не играе футбол, знаеха че в момента е най-добрият български футболист. Минути преди да каже своето мнение за срещата, тогавашният мениджър на Барса холандецът Йохан Кройф е казал на своя помощник Рексач непременно и то незабавно да започнат преговори за този футболист с № 8 от ЦСКА за преминаването му в Барселона. До стил сага стигна случаят Стоичков, но накрая Кройф постигна своето.

След пресконференцията, на която Кройф спомена само, че силно впечатление му е направил футболистът на ЦСКА с номер 8, главно с неговата бързина и динамичен начален спринт, нищо повече не бе обелязано за тази бъдеща звезда на световния футбол.

На срещата със спортните журналисти от Барселона много испански колеги подчертаха своето възхищение от Ицо и бях сигурен: щом Кройф е казал, че трябва да бъде българинът в Барса, ще бъде. Думата си е дума.

Старши треньорът Димитър Пенев и неговите помощници Петър Жеков и Стоил Трънков успяха да стабилизират тима, да накарат футболистите да върват

ВЪЛКА

Тук не може да не се отдаде заслужено то през тази година на вратаря Илия Вълов (негов син в сегашния представителен отбор на ЦСКА е националният защитник и защитник на ЦСКА Валентин Илиев), а Вълка е треньор на вратари-те на червения тим.

Илийката е роден на 28 декември 1961 г. във Враца. Играе в родния си град в

тима на „Ботев“ от 1981 до 1988 г., ЦСКА от 1988 до 1990, „Локомотив“ (София), „Добруджа“ (Търговище), „Кършиака“ (Измир), Алтай.

Шампион на България само с ЦСКА през 1989 и 1990 г. Носител на купата през 1989. Има 248 мача в А група. С националния тим има 34 мача. Участва на световното първенство през 1990 г. Същата година е обявен и за вратар №1 на България.

ГОЛЯМ СРЕЩУ ГОЛЕМИТЕ

Дълъг път извървя Стойчо Младенов от второредиционните отбори до европейските върхове като доказваше, че е най-силен тъкмо срещу силните.

Един от най-популярните български футболисти, екзекуторът на европейския шампион „Ливърпул“, треньор на българския национален отбор и различни отбори у нас и в чужбина е змс Стойчо Младенов.

Той е роден на 12 април 1957 г. в Стара Загора. Футболната си кариера започва в Димитровград (1974-76), след това продължава в „Берое“ (1976-79). Прелилава в ЦСКА, но е принуден да изтърпи наказание от една година без състезателни права и след това за осем години облича червената фланелка и по един достоен начин помага за много-то отличия, които завоюва любимиия и отбор ЦСКА.

Три пъти е шампион на България (1981, 1982, 1983) и три пъти носител на купата на страната (1981, 1982, 1985). В елитната група има 226 мача (165 от тях в ЦСКА), отбелязъл е 116 гола. В

националния отбор е записал 59 участия с 15 гола. Футболист №1 на България през 1983 г. Участва и на световното първенство през 1986 г., където стига осминафиналиите.

Старши треньор на българския национален отбор в периода 2001-2002 г., наставник на ЦСКА 2002-2003, когато прави армейски клуб республикански шампион. И двамата му сина тръгват по неговия път, макар че са още в началото на неговите успехи. Сега е треньор в Гърция.

в своите възможности, да вървят към сериозни успехи. От 30 шампионатни мача Емил Костадинов (12 гола), Трифон Иванов (3) и Стефан Бачев (1) имаха по 29 срещи. Христо Стоичков изигра с пълна сила, без смени, 26 срещи и стана голмайстор на тима и на България с 23 гола. Толкова мачове имаше и Ивайло Киров, но с 4 гола. Красимир Безински, този пирински орел, играеще отлично във всичките 25 мача. Георги Георгиев - 24 (4), Петър Витанов - 24 (3), Илия Въолов - 23, Любослав Пенев - 22 (21), Георги Димитров (Джеки) - 22 (2). Недялко Младенов - 22, Костадин Янчев - 21, Лъчезар Танев - 14 (3), Дончо Донев - 12 (1), Кирил Качаманов - 12, Пламен Гетов - 11, Румен Апостолов - 10.

Страхотно силно нападение, оглавявано от двама юношески таланти на ЦСКА Любо Пенев и Емо Костадинов. Всеизвестно е, че Любо е племенник на Димитър Пенев, но това не пречеше Стратега да бъде много взискателен към него. Това даваше пример.

СПОРТ ТОТО

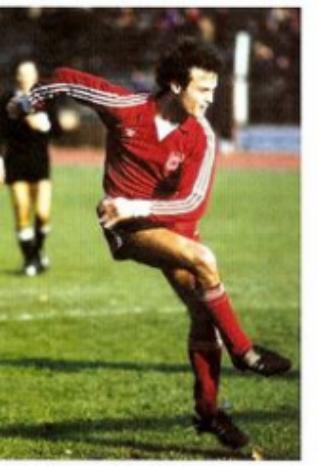
1990

XXVI ШАМПИОНСКА ТИТЛА

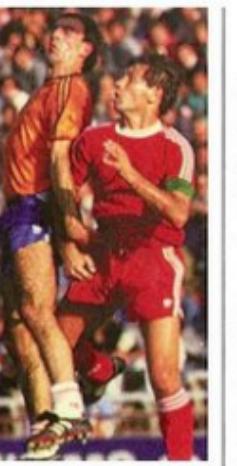
Twenty-sixth Title

Седнали (от ляво на дясно): Марин Бакалов, Костадин Янчев, Димитър Младенов, Петър Витанов, Христо Стоичков, Емил Костадинов, Любослав Пенев (капитан на отбора), Трифон Иванов, Славчо Илиев; прави (първи ред): Мариус Уруков, Емил Димитров, Георги Георгиев, Димитър Пенев (старши треньор), Дончо Донев, Ивайло Киров, Адалберт Зафиров; прави (последен ред): Стойил Трънков (треньор), Бисер Годинички, Румен Апостолов, Стефан Бачев, Илия Вълов, Кирил Качаманов, Петър Жеков (треньор).

Костадин Янчев

Красимир Безински

26. А РФГ, 1989-90 / А RFG, 1989-90

	W	D	L	GD	Pts
1. CSKA	18	9	3	85:30	45
2. Slavia (Sofia)	13	10	7	37:29	36
3. Etar (Veliko Tarnovo)	14	7	9	51:32	35
4. Levski	12	11	7	57:39	35
5. Lokomotiv (Sofia)	15	5	10	53:40	35
6. Pirin (Blagoevgrad)	13	8	9	46:32	34
7. Botev (Plovdiv)	15	3	12	43:39	33
8. Lokomotiv (G. O.)	11	8	11	28:32	30
9. Sliven	12	5	13	41:44	29
10. Beroe (Stara Zagora)	10	9	11	43:48	29
11. Cherno morets (Burgas)	11	7	12	36:41	29
12. Dunav (Ruse)	9	9	12	30:38	27
13. Lokomotiv (Plovdiv)	9	9	12	30:47	27
14. Hebar (Pazardzhik)	10	5	15	29:43	25
15. Cherno more (Varna)	6	4	20	28:63	16
16. Botev (Vratsa)	5	5	20	25:65	15

В началото на 1990 г. станаха сериозни политически промени в България. Дойде демокрацията. Това даде възможност най-популярните имена на редица футболни клубове отново да красят наименованията на тимовете. Така ЦФКА Средец бе пак ЦСКА, „Витоша“ си върна познатото „Левски“, „Тракия“ – „Ботев“ (Пд), „Враца“ – „Ботев“, и пр.

Първенството се запомни с висока резултатност на ЦСКА – само един гол по-малко от миналия сезон (85). Вечният ни съперник бе сразен за втори път с 5:0 (първият път на 23.09.1953 г.) и изпратен на четвърто място в крайното класиране. Победите на ЦСКА респектираха не само с отлична игра, но и с високи резултати. Най-много пострада „Ботев“ от Враца – 6:0 и 5:3, „Левски“ – 5:0 и 2:2, „Черно море“ – 6:1, и т. н.

Христо Стоичков реализира 38 гола. Стана отново голмайстор на страната и завоюва заедно с Уго Санчес „Златната обувка“ на „Франс футбол“. За последен път в тима игра Любослав Пенев – 6 участия и 12 гола. Христо Стоичков и Емил Димитров имаха по пълни 30 мача. Емил Костадинов – 26 и 6 гола, Мариус Уруков – 28 (1), Трифон Иванов – 27 (3), Димитър Младенов – 27 (1), Костадин Янчев – 27, Георги Георгиев – 26 (5), Петър Витанов – 22 (3), Стефан Бачев – 18, Ивайло Киров – 15 (4), Дончо Донев – 16 (4), Румен Apostолов – 9, Славчо Илиев – 7, Викторио Павлов – 3 (1), Румен Стоянов – 3.

За съжаление от тази 1990 г. започнагонението срещу ФК ЦСКА и други-

те спортни клубове с четирите букви ЦСКА. Борбата беше безпощадна. Но не можеш да риташи срещу ръжен, е казал народът. Невиждан терор в една демократична страна. Терор воден от сините управници. Но не успяха. Животът изхвърли най-злостните „борци“ на бунището. ЦСКА си остана и ще си бъде винаги ЦСКА. Народът си го обича. Най-изявлените интелектуалци и творци с гордост величат името на любимия футболен клуб. И те знаят защо...

Цяло щастие за футболния клуб ЦСКА, който преди 58 години стана първият републикански шампион на страната! Оттогава досега 479 футболисти от различни поколения са играли в този именит клуб. Сред тях е и Христо Стоичков. За него каквото и да се напише, каквото и да се каже, все ще бъде малко. Безспорно лице на България, безспорен футболен лидер на всички времена, безспорен любимец не само в България, но и на много места по земното кълбо. В музея на спортивната слава на ЦСКА има голям портрет, нарисуван и подарен от проф. Манчев.

В музея идват много хора, сред тях и чужденци, някои се снимат с това прекрасно творение на изкуството, а други стигат дотам, че го целуват като икона. След допитването, което направи преди година Еврофутбол, бе издаден и пощенски плакат с лауреатите – Христо Стоичков, Георги Аспарухов, Красимир Балъков, Никола Котков.

Няма друг футболен отбор в България, който за този период, от края на Втората световна война до края на XX

Железнитеят защитник Трифон Иванов респектираше и на международния терен.

век, да е завоювал толкова много отличия не само в страната, но и в чужбина. Името на ЦСКА вече е едно от знамената на футболна Европа, не само затова, че пръв в Европа проби и се установи в челните места, но и затова, че негови възпитаници играят в едни от най-популярните отбори на континента.

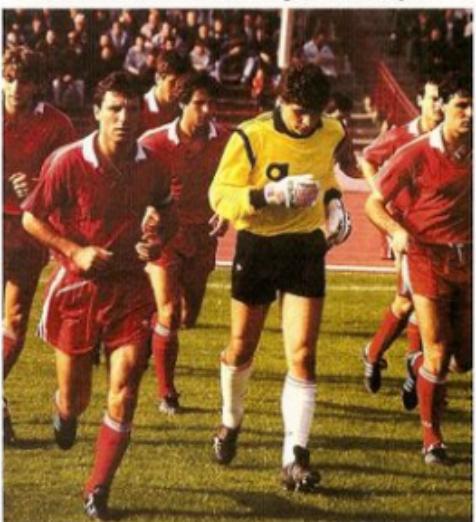
Има нещо символично и традиционно във футболната институция на България ЦСКА. През тези години са играли бащи и синове, и то с висока футболнна марка. Бащата Иван Зафиров има 340 мача, синовете Адалберт – 114, Мартин над 60 срещи. Каквото и да се пише за тях, винаги трябва да са суперлативи. Обличали са и други спортивни фланелки, но червената, с петольчката, винаги е била най-близко до сърцето.

Димитър Марашлиев има над 250 срещи в А РПГ. Той е с толкова завоювани титли и купи, че за него и сега се говори, че е бил страхилицето за вратарите и отбраната на най-силния съперник на ЦСКА уважавания тим на „Левски“. Синът му Христо има 100 срещи с фланелката на ЦСКА. И той не остана по-назад от баща си, и той има не малко отличия с любимия отбор. Христо сега също е треньор в детско-юношеската школа, където неговите възпитаници се обучават на модерен футбол.

В азбучника на футболистите на ЦСКА едно до друго са и имената на Никола Ковачев и Красимир Ковачев. Бащата Никола с право може да се определи като един от строителите на историята на ЦСКА – футболист и то какъв, треньор и то какъв, с много отли-

ЦСКА: колективизъм, победи, титли, купи...

След своя бенефис Лъчезар Танев разговаря с незабравимия генерал Добри Джурев и проф. Георги Христов.

ФУТБОЛИСТ И МЕНИДЖЪР ЗА ПОДРАЖАНИЕ

След тежка контузия капитанът Лъчезар Танев намери сили и с помощта на медицината успя бързо да се възстанови и да покаже отново своите реализаторски качества. Лъчо има също така достоен принос и за националния тим.

Той е роден в Плевен на 1 октомври 1963 г. Играе в „Спартак“ (Плевен) от 1979 до 1982 г., след това преминава в ЦСКА. Има 216 мача в А група, от тях в армейския клуб 196 с 86 гола. В ЦСКА е и капитан на тима. Тук се подвизава и много успешно от 1983 до 1989 г., а след

това и през 1991-1992 г. Играе и в чужбина.

Три пъти шампион през 1987, 1989 и 1992 г. Също три пъти е носител на купата на страната – 1987, 1988 и 1989 г. Полуфиналист за КНК през 1989 г.

В националния отбор на Бъгария е записал 25 мача и 5 гола. Участва на световното първенство през 1986 г. и стига до осминафинал.

На неговия бенефис през 1993 г. дойдоха хиляди, за да го поздравят да покажат на своя любимец успех. Сега е един от най-известните менеджъри в Европа и страната.

ция и голове в международни срещи и в националния тим, и в ЦСКА. Синът Красимир със скромни участия в представителния тим на ЦСКА, но и в други отбори, които са били в А група. А треньорската му професия го поставя на едно от челните места като професионалист в големи отбори в чужбина.

Борис Станков и Александър Станков. И тук баща и син. Бащата – футболист и то изтъкнат не само на терена, но и като отговорен ръководител на клуба. Сашо Станков, треньор на представителния отбор с пословична принципност, с голяма любознателност към новостите във футболната игра. Сега е старши треньор на младежкия национален тим с големи амбиции за добри изявии на международното поле...

Традицията да се предава от баща на син обичта към ЦСКА не трябва да прекъсва, нека цъфти, за да не помръква името на ЦСКА.

AVELIS®
fine wines of Bulgaria

1992

XXVII ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Twenty-seventh Title

На снимката: кълкнани (отляво надясно) Александър Александров (реабилитатор), Анатоли Нанков, Трифон Иванов, Кирил Метков, Ивайло Андонов, Красимир Безински, Стойчо Стоилов, Ивайло Киров, Антон Димитров, Стефан Драганов, Павел Дочев, Виктор Георгиев; праби: Аспарух Никодимов (старши треньор), Цветан Йончев (треньор), Петър Богданов (треньор по физическата подготовка), Божин Божинов (администратор), Ивайло Иларионов, Христо Марашлиев, Радослав Видов, Лъчезар Танев (капитан), Георги Велинов, Румен Ненов, Росен Кирилов, Зарко Мачев, Стефан Колев, Петър Аджов, Милен Радуканов, Йордан Лечков, Георги Илиев (селекционер), Добри Димов (домакин), д-р Павел Филипов (лекар на отбора), Стоян Йорданов (треньор).

CS

Трима велики: Д. Пенев, Хр. Стоичков, И. Крайф

27. А РФГ, 1991-92 / А RFG, 1991-92

	W	B	L	GD	Pts
1. CSKA	20	7	3	74:26	47
2. Levski (Sofia)	19	7	4	54:18	45
3. Lokomotiv (Plovdiv)	14	9	7	42:22	37
4. Botev (Plovdiv)	13	11	6	46:27	37
5. Etar (Veliko Tarnovo)	12	13	5	35:18	37
6. Siliven (Siliven)	12	8	10	37:39	32
7. Berое (Stara Zagora)	10	10	10	32:41	30
8. Lokomotiv (Sofia)	10	9	11	38:40	29
9. Yantra (Gabrovo)	8	11	11	24:33	27
10. Slavia (Sofia)	8	10	12	33:31	26
11. Lokomotiv (G. O.)	9	8	13	23:39	26
12. Chernomorets (Burgas)	8	9	13	28:43	25
13. Pirin (Blagoevgrad)	7	9	14	22:34	23
14. Dobrudzha (Dobrich)	8	7	15	29:48	23
15. Minyor (Permik)	5	9	16	19:51	19
16. Hebar (Pazardzhik)	3	11	16	17:43	17

Шампиони! Независимо, че тогавашното Министерство на отбраната се отрече от ЦСКА, както някои се отричат от майка си и от баща си, това не попречи верните на армейския тим футболисти да се окичат със златните медали и първата нова купа на шампиона.

Отлична селекция! Отлична зимна и пролетна подготовка. Възаждане на нови заучени положения. По-настойчива борба за първа топка. Това бяха всекидневните занимания на старши треньор на отбора Аспарух Никодимов, неговите помощници и футболистите. Висока дисциплина, приятелство в целия колектив, но в рамките на взаимоотношенията и вътрешния правилник на тима.

Активната помоц на капитана на тима Лъчезар Танев и някои други неотменни изисквания даваха монолитността на тима. До минимум бяха сведени грубите нарушения и наказанията за жълти или червени картон. Публиката с радост издаваше на всеки мяч и с много аплодисменти изпращаше своите любимици. В сравнение с миналото първенство сега точките бяха с две повече – 47. По-малко допуснати голове: миналата година – 30, сега – 26. Отново бе завоювана и наградата за най-добро нападение.

Предишната футболна година не бяхме шампиони и трябваше да участвуем в турнира за Купата на УЕФА. Жребият ни противопостави на италианския тим от едноименния град Парма. Наред с другите предизвикателства за мен бе осъществяването на една моя мечта да видя прочутия Пармски манастир. Бях

чел произведението на Стендал с голем интерес, два пъти гледах скрипцизацията. За съжаление, бях разочарован. Манастирът и околностите нямаха нищо общо с произведението и филма. Бившата сграда на манастира сега беше преърната в изправителен дом за юноши...

Нашият сънерник, с когото трябваше да играем първата среща в София на 18 септември 1991 г., се ръководеше от известния Невио Скала. Той се застоя дълго като старши треньор на „Парма“ от 1989 до 1996 г. С „Парма“ постигна най-големите си успехи – носител на купата през 1992 г., носител на КНК и Суперкупата на Европа през 1993 г. и на Купата на УЕФА през 1995 г., финалист на КНК през 1994 г.

От посредствен футболен отбор Скала превърна „Парма“ в първокласен тим, който учуи със своите постижения Европа. Единадесетократата, която бе елиминирана от ЦСКА (първия мяч в София на стадион „Народна армия“ 0:0, в Парма 1:1) беше същата, която от тази година в продължение на пет-шест сезона ѝ донесе успехи в Италия и на стария континент. Великият Христо Стоичков има щастие да играе в този тим през 1995-96 г. в 23 мача и да реализира 5 гола в първиството на Италия.

В София гостите от Италия направиха такова „катеначо“, че нико не бе в състояние да разбие тази невиждана за нас отбрана. Равенството се поправи на Скала и той сподели след срещата: „Въпреки благоприятното равенство за нас, ни предстои сериозен реванш. Не се заблуждавам – ЦСКА не е отбор за под-

циеняване. Много големи тимове са били елиминирани от този футболен клуб."

На 2 октомври на кокетния стадион „Тардини“ в индустриалния град Парма, където е седалището на най-голямата корпорация за мляко и млечни произведения „Пармалат“, която е и спонсор на отбора, стана чудото. Най-напред домакините откриха 1:0 с гол на Агостиани (70), обаче в последните минути се стигна до 1:1 след гол с глава на снажния Велиян Парушев, който след изпълнение на ъглов удар се извиси над всички. Толкова, колкото хем да боли съперника, хем да се радваме ние.

Пет минути преди края на този мач публиката пееше триумфални песни, но след това трибуните потънаха в нечал. Не трябва да се забравя и великолепната игра на вратаря Велинов, който майсторски спаси отсдената дузпа в полза на домакините, няколкото страховити улара на Бролии и Агостиани.

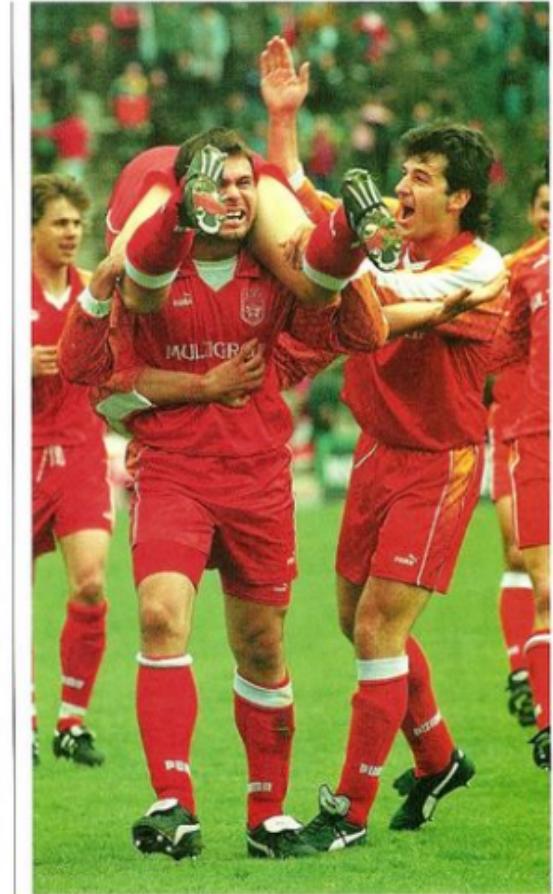
След двубоя Невио Скала пристигна бесен на пресконференцията и започна да обвинява нашите сътезатели, че играли много опростено, че бавели темпото на игра, че даже в последните минути използвали едно недоразумение в тяхната отбрана и бранител реализирал гол. Поведе се полемика между Скала и италианските журналисти, които обвиниха наставника на „Парма“, че е подцепил този великолепен тим на ЦСКА, че не познава неговите традиционно силни игри на чужд терен и че ЦСКА е елиминиран редица именити тимове в Европа.

Не само в този мач в италианския град Парма, но и във вътрешното ни

първенство редица футболисти показаха своите възможности и амбиции. Младите не се застояваха много на резервната скамейка. Както всяка година, така и сега, имаше отличници в първенството.

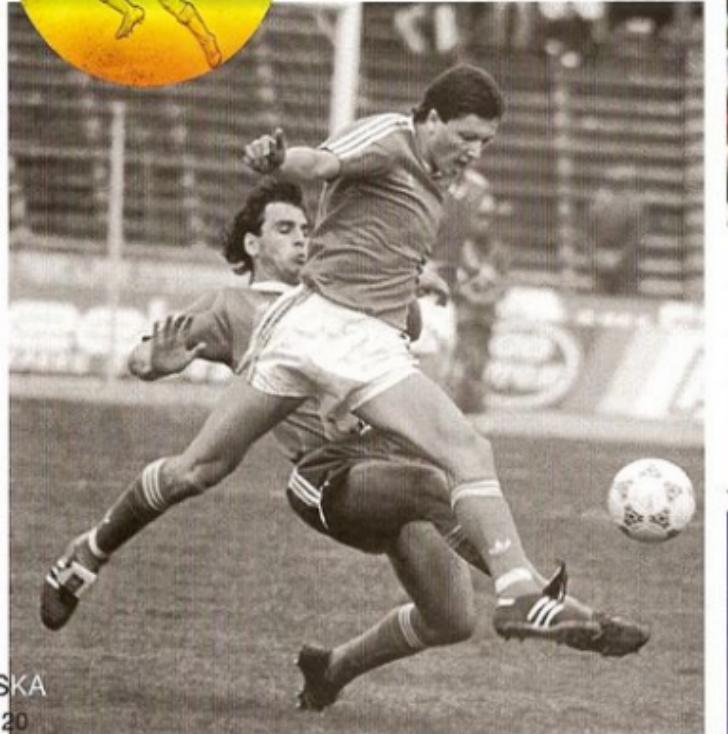
Съревнованието за голмайстор на тима между запаления певец и композитор Ивайло Андонов и вече утвърдения Йордан Лечков бе спечелено от „сливенския войвода“ Данчо. И двамата имаха иънно участие и в 30-те мача. Ивайло реализира 16 гола, а Лечков – 17. Отличник бе и всепризнатият национален вратар Георги Велинов. Павел Дочев игра 29 мача, а Радослав Видов – 28. Анатоли Нанков – 27 мача и 5 гола, Антон Димитров – 19 мача и 6 гола. Тони стана някак спонтанно любимец на публиката. По-малките му фенове галъвно го наричаха Поничката, а той със своето майсторство надминаваше футболисти с десет-дванадесетгодишен стаж. Сега Антон Димитров е треньор в детско-юношеска школа на ЦСКА и то – запомнете – треньор от най-висока класа с многообещаващи резултати. Червеният екип винаги му е прилягал като на манекен.

Останалите: Стефан Колев – 17, Кирил Метков – 15 (12), Красимир Бедински – 15 (1), Велиян Парушев – 15 (1), Ивайло Киров – 14, Стойчо Стоилов – 13 (1), Йордан Маринов – 13, Тодор Праматаров – 11 (6), Христо Марашлиев – 12 (3), Стефан Драганов – 11 (6), Лъчезар Танев – 9 (7), Зарко Мачев – 9 (1), Викторио Павлов – 7, Трифон Иванов – 5 (1), Росен Кирилов – 5, Георги Начов – 4, Емил Димитров – 1 (1).

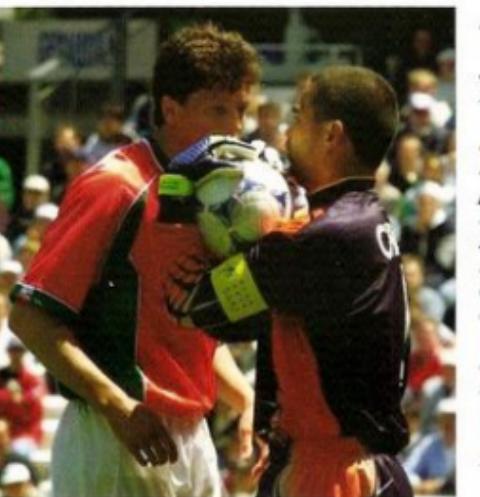

Красимир Чомаков носи на гърба си прекрасния вратар Георги Велинов, а Методи Денев и Емил Костадинов тържествуват.

ПРИНОС ЗА ЦСКА, БЪЛГАРИЯ И ИСПАНИЯ

Любо Пенев е роден на 31 август 1966 г. в София. Винаги е бил нападател и е играл само с № 9. Юноша на ЦСКА, в представителния тим играе от 1984 до 1989 и през 2001-2002 г. До заминаването си в

чужбина се състезава само за ЦСКА.

Във „Валенсия“ е от 1990 до 1995 г. (1993-1995 е капитан), в „Атлетико“ (Мадрид) през 1995-96, „Компостела“ от 1996 до 1998 г., „Сел-

та“ през 1998-99 г. В пребиваването си в Испания има 309 мача и 129 гола.

В България с ЦСКА е четири пъти шампион (1987, 1989, 1990 и 1997 г.), посител на националната

купа – 1985, 1987, 1988, 1989, 1996 г. Полуфиналист за КНК с ЦСКА през 1989 г.

Има 62 мача и 13 гола с националния тим, където дебютира срещу Люксембург 3:0 в София. Последен мач на 24 юни в Ланс на световното първенство през 1988 г. срещу Испания – 1:6. От 1999 до 2001 г. е президент на ФК ЦСКА. В ЦСКА има 114 мача и 47 гола. Футболист №1 на България през 1988 г.

Любослав Пенев е един от емблематичните футболисти на ЦСКА и на националния ни тим. Той никога няма да избледне от златните страници на българския футбол. За него винаги ще се говори и пише с уважение.

1997 XXVIII ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Twenty-eight Title

Това бе и последната шампионска титла за столетието. Седнали: Милен Радуканов, Милен Петков, Божидар Янков, Румен Христов, Анатоли Нанков (капитан), Методи Деянов, Петър Михтарски, Адалберт Зафиров; Втори ред: Стойчо Младенов (тренер), Георги Георгиев, Енгебар Енгебаров, Ристе Милославов, Георги Василев (старши тренер), Христо Марашлиев, Димитър Савов, Петър Жабов, Николай Илиев (тренер); последен ред: Тодор Кючуков, Стефан Лулчев, Георги Донков, Митко Бакърджиев, Димитър Попов, Филип Филипов, Димитър Митов, Галин Иванов, Петко Петков.

Анатоли Нанков поднася шампионското отличие на треньорския щаб – Борис Станков, Георги Василев, Стойчо Младенов, Николай Илиев.

28. А ПФГ, 1996-97 / A PFG, 1996-97

	W	D	L	GD	Pts
1. CSKA	22	5	3	65:19	71
2. Neftohimik (Burgas)	20	7	3	70:20	67
3. Slavia (Sofia)	17	6	7	61:23	57
4. Levski	14	11	5	58:30	53
5. Botev (Plovdiv)	14	3	13	41:41	45
6. Minyor (Pernik)	12	8	10	28:35	44
7. Lokomotiv (Sofia)	13	4	13	59:47	43
8. Levski (Kyustendil)	13	3	14	51:52	42
9. Spartak (Varna)	13	3	14	40:41	42
10. Lokomotiv (Plovdiv)	12	5	13	38:41	41
11. Dobrudza (Dobrich)	11	6	13	44:48	39
12. Spartak (Pleven)	12	3	15	35:46	39
13. Etar (Veliko Tarnovo)	10	5	15	37:53	35
14. Maritsa (Plovdiv)	8	8	14	38:45	32
15. Montana (Montana)	8	4	18	32:54	28
16. Rakovski (Ruse)	0	1	29	8:110	1

Първенци, носители на Купа България, вратар №1, най-добра защита... Това са част от отличията, които възпитаниците на ЦСКА, ръководени от треньорски щаб начело с Георги Василев и спортично-техническият директор Борис Станков, накараха в края на XX век и публика, и футболни специалисти да признаят, че тима на червените е стабилен състав, от който скоро редица играчи тръгнаха в чужбина по искане на именити европейски отбори. Именно през тази година бяха видени достойнствата на Стилян Петров, Мартин Петров, Петър Жабов, Методи Деянов, Александър Томаш, Милен Петков.

Необяснимо защо обаче бе сменен от капитанския пост любимецът на публиката и наш юноша Методи Деянов. Този великолепен футболист, малко базен, но в замяна на това много техничен, имаше неограничени възможности да задържа топката и да отпраща чудесни пасове. Такава е школата на ЦСКА. Методи Деянов игра в А група само с червената фланелка и има 138 мача за близо пет години. По-късно замина в чужбина, където все още играе.

Заехме първото място с четири точки преднина (71) пред силно фаворизирания тим на „Нефтохимик“ (единствен държавен), но с много силно оперативно ръководство, начело с Христо Порточанов. Такива хора заслужават адмiration и доверие. Бронзовите медалисти от „Славия“ имаха 57 точки, а четвъртите, без отличия, съставът на „Левски“ изостана с цели 18 точки.

Съставът за сезона: Петко Петков – 30, Адалберт Зафиров – 28 (3), Анатоли Нанков – 27 (7), Милен Петков – 26 (3), Ивайло Андонов – 25 (18), Ристе Милосавов – 24 (3), Димитър Иванов – 24 (4), Добромуир Митов – 25 (3), Петър Жабов – 22 (9), Филип Филипов – 21 (1), Илия Войнов – 20 (4), Иво Славчев – 20 (2), Галин Иванов – 20, Костадин Видолов – 15 (1), Стефан Лулчев – 14, Методи Деянов – 14 (3), Георги Йорданов – 12 (1), Кънчо Димитров – 11 (2), Жаир – 6 (3), Георги Славчев – 6, Стилян Петров – 5, Николай Николов – 5 (1), Румен Христов – 4 (1), Божидар Янков – 4, Мартин Петров – 3 (1).

В тази година пролича, че не след дълго едно голямо младежко ято ще отлети в чужбина и за тези прекрасни футболисти дълго ще се говори и пише. И докато медите от различни страни, винаги отбелязват, че идват от ЦСКА в съответния тим, то някои български журналисти от жълчност към най-титулувания клуб пишат, че примерно Стилян Петров е роден в Монтана, а не в кой клуб играе... А ако бе останал в Монтана, какъв щеше да бъде Стилян, който винаги отбелязва, че неговото сърце тупи със сърцето на ЦСКА?

Наскоро Мартин Петров бе дошъл на стадиона, за да купи клубни сувенири и с радост посети музея на спортната слава на ЦСКА. С удоволствие написа в почетната книга: „На този стадион израстнах. Оттук тръгнах към големия футбол. Винаги в мен има място за ЦСКА. Обичам и се възхищавам на този футболен клуб.“

Ивайло Андонов бе душата на отбора.

Талантливият конструктор Милен Петков

Друг наш юноша, който стигна до представителния тим в края на миналия век е Филип Филипов. Отличен защитник, играл в Япония и Южна Корея. После бе треньор на една от юношеските групи при ЦСКА. Сега е треньор с друг бележит футболист на ЦСКА Сашо Борисов във ФК „Конелиано“. Тим, който се смята, че е сателит на ЦСКА, и който намери място в А групата. Филип е и треньор на една от гарнитурите на младежите от националния ни тим.

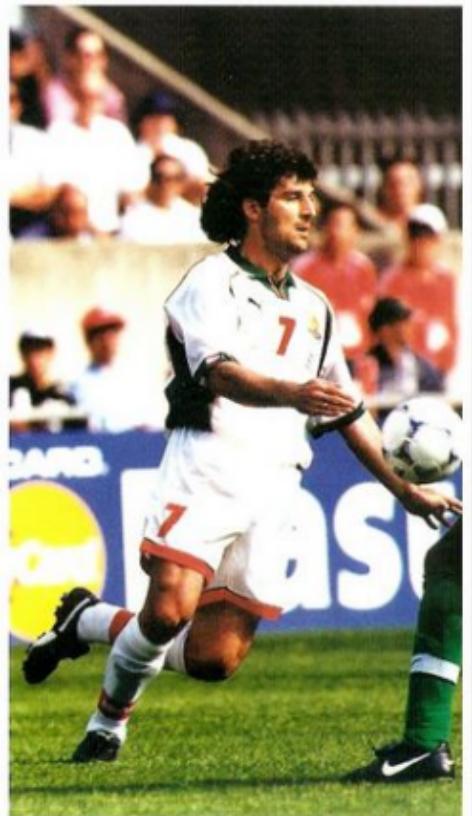
Ивайло Андонов е роден в Благоевград и бе прият радушно в тима на „чеврениците“. Опитът натрупан в „Пирин“ му даде възможност да бъде титуляр в тима на ЦСКА. Игра пет години (1991-1994 и 1996-1998 г.). Шампион е през 1992 и 1997, и носител на купата през 1993 и 1997 г. После се състезава се и в чужбина. Включен бе в разширенния състав на националния ни тим за САЩ през 1994 г. И той като всички други (с изключение на Димитър Пенев, който дойде от „Локомотив“ (София) с шампионска титла, ставаха първенци на страната и носители на купата само от ЦСКА.

Това е едно от големите достойнства на този тим, че може да обучава и възпитава футболисти-шампиони и футболисти, и то висококласни, за чужбина. Не случайно чуждестранни мениджъри най-напред питат: Игра ли ли сте в ЦСКА? За гордост на този футболен клуб неговите съществуващи играчи във високостойностни отбори и то само в най-престижните групи. Така е било още от Любо Пенев, Христо Стоичков, Емо Костадинов, така е и сега...

Две рожби на ЦСКА. Методи Деленов можеше да изкачи европейските върхове, ако контузията не му бяха попречили.

ПАЛАЧЪТ НА ПЕТЛИТЕ

Emile Kostadinov изкачи най-високите етажи на световния футбол.

Емил Костадинов е роден в София на 12 август 1967 г. У нас играе само с екипа на ЦСКА. В представителния тим е от 1984 до 1990 г. и през 1998. Има 119 мача и 36 гола. Четири пъти шампион и четири пъти носител на Купата на България. Полуфиналист през 1989 г. за КНК.

Преминава в португалския „Порто“ (1990-94), където реализира 23 гола в 98 мача. В „Ла Коруня“ е през 1994 г. (6 мача и 2 гола). Играе в германския „Байерн“ 1994-96, за турския „Фенербахче“ 1996-97, УНАМ (Мексико). Носител на Купата на УЕФА през 1996 г., с гол във втория финал. Първият българин с гол на европейски клубен финал.

Има 70 мача и 26 гола в националния отбор. За първи път облича триколорната фланелка на 14 декември 1988 г. срещу тима на Обединениете Арабски Емирства в град Шарджа. Нашите победиха с

единствения гол на Емо Костадинов. За последен път като футболист изслуша националния химн срещу Испания в Ланс на световното първенство, където бележи единствения гол за нас - 1:6. Участва в две последователни световни първенства СП-94 (с изключителен принос за четвъртото място), СП-98, а така също и на европейската надпревара през 1996 г.

Играч с голяма футbolна енергия. Динамичен, нестандарден. С изключително силен удар. Особено действен ве-

ликува. С тези два гола България, от почти изгубени шансове отиде в САЩ и под вешкото ръководство на Димитър Пенев спечели бронзовите отличия и четвъртото място в мундиала.

През 1993 г. бе футболист №1 на България. През 2000 г. бе изпълнителен директор на ФК ЦСКА. Член на Изпълкома на БФС и отговаря за развитието на футбола сред подрастващото поколение.

Собственик на международна фирма, която се ползва с авторитет сред футболната общественост. Емил Костадинов е един от челищите в златната история любимиия ЦСКА.

AVERIS
fine wines of Bulgaria

2003

ХХIX ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Twenty-ninth Title

Първи ред: Макдоналд Мукаси, Йордан Тодоров, Емил Гъргоров, Георги Антонов (капитан), Тончо Токмакчиев (член на Управителния съвет), Стефан Орманджиев (член на УС), Васил Божков (председател на Надзорния съвет), Георги Ананиев (председател на Управителния съвет), Лазар Василев (член на УС), Светослав Петров, Велизар Димитров, Тодор Янчев, Христо Янев. Втори ред: Ренато Валбасори (тренер), Жозе Карпос, Ибрахима Гай, Ангел Йошев, Артим Шакири, Радослав Здравков (тренер), Стоян Младенов (старши треньор), Методи Томанов (тренер), Йордан Върбанов, Иван Павлов, Александър Томаш, Герасим Заков, Стоян Йорданов (тренер), Валентин Янев (масажист). Трети ред: Николай Дончев (администратор), Агнaldo Переира, Фабио Лима, Жозе Пауло Брито, Маркос Чарас, Стойчо Младенов-младши, Борислав Караматев, Петър Николов, д-р Иван Дойчев, Венцислав Михайлов (член на НС), Здравко Зафиров (член на УС), Николай Нанев (администратор). Четвърти ред: Добролюб Димов (домакин), Бисер Авджиев (масажист), Румен Трифонов, Христо Бахтарлиев, Венцислав Велинов, Ивайло Иванов, Стоян Колев, Симеон Атанасов, Панcho Шушков (член на НС), Евгени Горанов (член на УС).

Стилиян Петров е звездата на „Селтик“ (Шот).

29. ВПФЛ, 2002-03/ PPFL, 2002-03

	W	D	L	GD	Pts
1. CSKA (Sofia)	21	3	2	67:16	66
2. Levski (Sofia)	19	3	4	61:19	60
3. Litex (Lovech)	17	4	5	49:22	55
4. Slavia (Sofia)	16	3	7	57:30	51
5. Cherno more (Varna)	14	6	6	42:21	48
6. Lokomotiv (Plovdiv)	16	2	8	56:33	47
7. Spartak (Varna)	10	4	12	25:34	34
8. Naftex (Burgas)	10	3	13	31:36	33
9. Marek (Dobnitsa)	8	6	12	35:42	30
10. Lokomotiv (Sofia)	7	4	15	23:37	25
11. Chernomorets (Burgas)	7	3	16	32:56	24
12. Botev (Plovdiv)	6	3	17	26:61	21
13. Dobrudza (Dobrich)	4	2	20	19:73	14
14. Rilski sportist (Samokov)1	6	19		20:63	9

Още във втората година на XXI век шампионската титла отново се завърна при ФК ЦСКА. Радостите бяха неописуеми още повече, че есенният полусезон завършихме като пълни отличници. Без загубена среща.

Шампиони! Най-висока резултатност, най-добра отбрана, най-добър вратар. Велизар Димитров бе обявен за най-техничен футболист, Емил Гъргоров за най-млад прогресиращ футболист и още някои други отличия окнатаха венеца на славата и успехите. В тези 30 мача шампионите завоюваха 25 победи, 4 равенства и само една загуба. Точките – 79. Публиката все по-ентузиазирано поддържаше тима и неговите ръководители.

Двадесет и седем футболисти имат принос за успехите. Велизар Димитров бе лидерът на шампионите с 25 мача и 12 гола. Бъдещият капитан на тима Емил Гъргоров – 24 мача и 14 гола. По 24 срещи имаха вратарят Стоян Колев, Жоао Карлос с един гол, Светослав Петров с три гола. Тодор Янев – 23 (3), Мухаси Макдоналд – 23 (8), Ибрахима Гай – 22, Артим Шакири – 20 (5), Агналдо Перейра – 18 (5), Георги Антонов – 17, Александър Томаш – 17 (1), Христо Янев – 17, Йордан Тодоров – 10 (1), Фабио Лима – 10, Методи Деянов – 5, Герасим Заков – 4, Йордан Върбанов – 4.

Безспорният лидер в тази надпревара Велизар Димитров е роден на 13 април 1979 г. Започва състезателната си дейност в „Локомотив“ (София) през 1997 г., продължава в „Миньор“ (Плевен),

преминава в „Литекс“, играе и в „Марек“ до средата на 2002 г. През втората половина на същата година е в ЦСКА. Още от първите срещи е титуляр. С играта си подсказва, че е намерен отличен халф и нападател, и че на него могат да разчитат не само съиграчите му, но и треньорското ръководство. На 30 април дебютира в националния тим срещу Албания – победа 2:0. Участва в европейското първенство през 2004 г.

За съжаление, много от бранителите на по-посредствените тимове играят грубо и той, както и много други футболисти, са честа плячка за тях. ЦСКА разчита на неговия талант и неговото мъжество. Разчита и националния ни тим. Искам правилио да бъда разбран. Футболът е мъжествена игра. Игра за радост и на футболисти, и на зрители. Не може рецидивисти във футбола да осакатяват млади таланти и да не бъдат жестоко наказвани. Имаме възможността да наблюдаваме на малкия екран фантастични футболни спектакли, където играта футбол е фиеста и хората си тръгват с мисълта отново да бъдат на мач.

Старши треньорът на тима Стойчо Младенов успя още в началото да напомни, че той е бил в този тим като футболист, и че всяко единство в тима, всяко колегиално уважение и висока дисциплина са били основният стокежер за високата стойност на ЦСКА. Стойчо успя да повдигне самочувствието на футболистите и смело тръгна към завоюването на шампионската титла.

Този състав, който бе ръководен от изпитания в много футболни битки в

България и чужбина треньор Стойчо Младенов и неговите помощници, постави началото на успехите през ХХІ век.

Много от футболистите вече имаха опита и нагласата как да играят в такъв популярен и амбициозен футболен клуб, за който друго отличие освен шампионската титла, Купа България и участие, и то запомнящо се, в международните турнири е неприметно. Сега в тима има няколко футболисти с натрупан актив като участия и реализирани голове. Първеството държи талантливият нападател и виртуозен изпитник на наказателни

Мартин Петров израстна като крило от европейски мащаб.

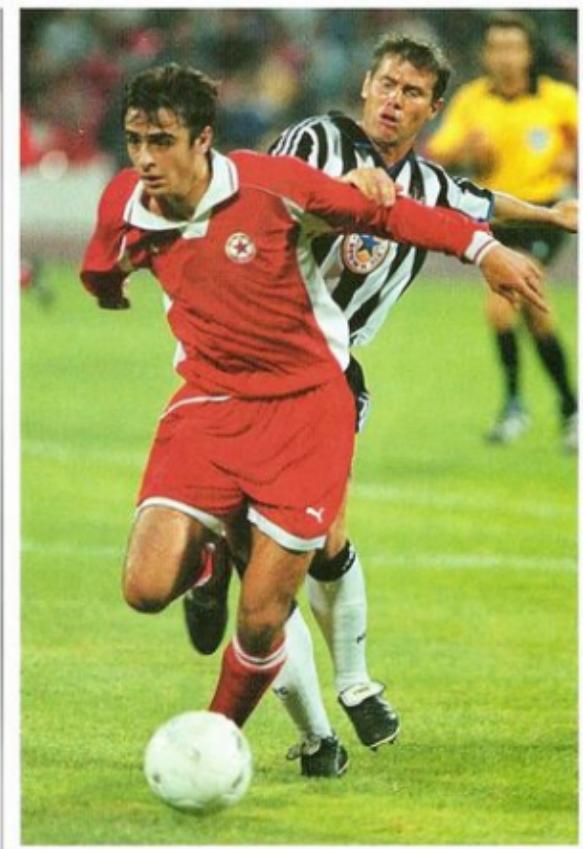
удари Христо Янев. Роден е на 4 май 1975 г. В ЦСКА вече има 138 мача и 54 гола – едини високи постижения.

Капитанът на тима Емил Гъргоров е по-млад от своя съекипник Янев. Емил е роден на 15 февруари 1981 г. В ЦСКА има 86 мача и 48 гола. Също висок процент на реализация.

За един от любимците на публиката на ЦСКА, защитника Ибрахим Гай, може да се каже, че тази футболна година бе старейшината на тима. Именно тук, в ЦСКА, той израства като истински защитник от европейска класа. „Всичко за голямия футбол научих в ЦСКА. Съжалявам, че не можахме да се разберем, за да остана още няколко години в тази прекрасна страна и в отбора.“ Това бяха думите на Гай малко преди да напусне със сълзи на очи София и „червения“ клуб.

Не може да не се отдаде заслуженото на всички, които ги виждате на снимката с най-високото отличие – шампионската титла. И по-точно първата за клуба в новия ХХІ век.

Сериозните грижи за подготовката на футболистите винаги е била и ще бъде неотменна задача на ръководството на ПФК ЦСКА АД. Това проличава и от отличните условия, предоставени в базата Панчарево, където минава по-голяма част от подготовката на футболистите. Не може да се отрече и голямото трудолюбие на целия колектив от базата и на ръководителя й – бившия национален футболист, функционер и международен съдия Тодор Колев.

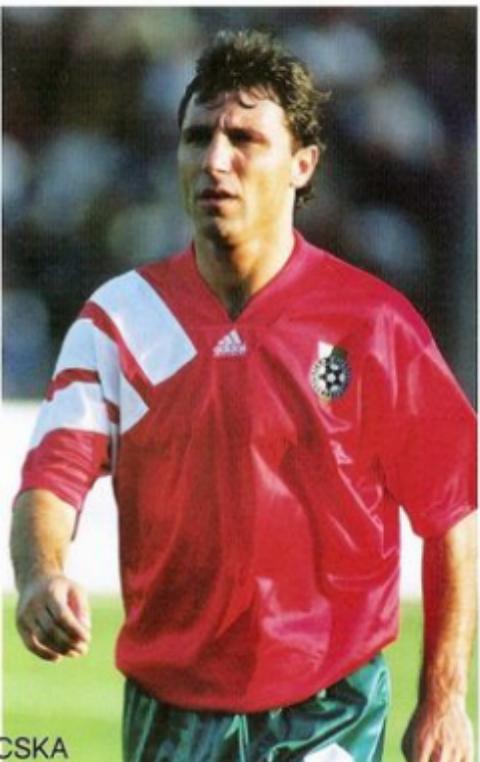

Димитър Бербатов е още достатъчно млад, но с изключителния си талант вече завоюва на три пъти званието „Футболист №1 на България“.

КАМАТА

Христо Стоичков е играл в А РФГ само в ЦСКА. Идва от „Марица“ (Пд) през 1985 г. и веднага става титуляр до 1990 г.

Има 119 мача и 81 гола в групата на майсторите.

Презинава в „Барселона“ по изричното искане на знаменития Кройф. Тук играе 1990-95 и 1996-98 г. Има 174 мача и 83 гола в първенството на Испания. В италианския „Парма“ е 1995-96 г. и в 23 мача реализира 5 гола. Играе в Япония в „Кашива Рейсол“ – 27 мача и 12 гола. Носител на купата на САЩ през 2000 г. През 2000-2002 г. се подвизава в „Чикаго Файр“. Тук има 63 мача и 23 гола. Играе и в друг американски тим „Ди Си Юнейтед“ през 2003 г. с 6 гола в 23 мача. Тук е и помощник-треньор.

По молба на Българския футболен съюз отново се връща в България и е назначен за старши треньор на националния тим през 2004 г.

С ЦСКА е пет пъти шампион на страната и четири пъти носител на купата. С „Барселона“ е носител на КЕШ

през 1992 г. Финалист за КЕШ през 1994 г. и за КНК през 1991 г. Има 70 мача и 34 гола в европтурнирите с ЦСКА, Барселона и Парма.

Футболист № 1 на Европа през 1984, № 2 през 1992. Футболист № 1 на България за 1989, 90, 91, 92 и 94. Спортист № 1 на България и на Балканския полуостров през 1994. Носител е на орден „Стара планина“ I степен. Футболист № 1 на ЦСКА за всички времена.

През 1990 г. като футболист на ЦСКА в нашия шампионат реализира 38 гола (рекорд за България) и

заедно с Уго Санчес стана голмайстор №1 на Европа.

Има 87 мача и 37 гола с националния тим. Дебютира срещу Белгия в София през 1997 г., 2:0. Последният му мач с националното трико този път срещу Англия на 9 юни 1999 г., 1:1. Голмайстор на СП-94, където печели четвърто място и бронзови отличия. Ицо реализира 6 гола. Включен е в идеалния

тим на световното първенство. Участва в СП-98 и ЕП-96. Автор е и на трите гола постигнати от националния тим.

Най-титулувания български футболист за всички времена. Той има изключителни заслуги за успехите на ЦСКА и българския футбол. Смятан е за един от най-добрите нападатели в света. В Испания има прозвището „българската кама“.

**БЪЛГАРСКИ
СПОРТЕН
ТОТАЛИЗАТОР**

2005

XXX ШАМПИОНСКА ТИТЛА

Thirtieth Title

uhlsport

СТАДИОН •БЪЛГАРСКА АРМИЯ•

uhlsport

Първи ред: Адамберт Зафиров, Беное Ков, Йордан Тодоров, Емил Бъргоров, Панчо Шушков (член на Надзорния съвет), Васил Божков (президент), Стефан Орманджиев (председател на Надзорния съвет), Венцислав Михайлов (член на Надзорния съвет), Тиаго Силва, Велизар Димитров, Тодор Янчев, Христо Янев. Втори ред: Здравко Зафиров (член на Управителния съвет), Георги Ананиев (изпълнителен директор на Управителния съвет), д-р Ивailo Якимов (пекар), Марин Йаев (помощник-тренер), Стефан Трифонов (помощник-тренер), Ибрахим Гай, Герасим Заков, Миодраг Йешич (старши треньор), Валентин Илиев, Евгени Йорданов, Ангел Чевренков (помощник-треньор), Зоран Крадевич (помощник-треньор), Димитър Дилев (администратор), Лазар Василев (изпълнителен директор), Стефан Стоянов (директор „Спортивни имоти и съоръжения на ЦСКА“). Трети ред: Петър Панчев (кинезиолипеант), Явор Касабов (кинезиолипеант), Йордан Йорков, Александър Бранеков, Амирлан Муджири, Мирослав Манолов, Йордан Върбансов, Костадия Хазуров, Йоел Линдлере, Добри Димов (домакин), Сеферин Торньов (шофьор). Четвърти ред: Евгени Хмарук, Деян Максич, Иван Площаков, Иван Иванов, Петко Илиев, Радослав Забавник, Николай Годжев, Ивailo Ианев.

CS

1

Тренърът Миодраг Йешич ликува с купата.

30. А ПФГ, 2004-05 / A PFG, 2004-05

	W	D	L	GD	Pts
1. CSKA	25	4	1	81:16	79
2. Levski	24	4	2	76:19	76
3. Lokomotiv (Plovdiv)	18	4	8	65:34	58
4. Litex (Lovech)	16	4	10	45:27	52
5. Slavia (Sofia)	13	9	8	43:33	48
6. Lokomotiv (Sofia)	14	7	9	43:35	46
7. Naftex (Burgas)	10	5	15	24:38	35
8. Cherno more (Varna)	10	5	15	30:38	35
9. Marek (Dunavitsa)	9	8	13	34:44	35
10. Beroe (Stara Zagora)	9	8	13	32:36	35
11. Belasitsa (Petrich)	9	7	14	25:48	34
12. Rodopa (Smolyan)	9	6	15	33:43	33
13. Pirin (Blagoevgrad)	7	12	11	31:40	33
14. Vidima (Sevlievo)	9	5	16	32:51	32
15. Nesebar (Nesebar)	5	5	20	26:63	20
16. Spartak (Varna)	5	3	22	18:73	18

Шампионска титла и то каква?!? ТРИДЕСЕТА! ИСТОРИЧЕСКА! До завоюването на четиридесетата титла футболистите на ЦСКА имат право да носят на фланелките си над емблемата на любимия клуб три звезди (по една за всеки десет титли).

Много сериозно и престижно представяне! Завоювани са отличия за най-добро нападение и най-добра защита. Реализиран бе най-високият резултат в това първенство – 6:0 срещу състава на „Спартак“ от Варна. Огорчени бяха и редица други тимове с повече от три-четири гола. Спечелени бяха 25 победи, четири равенства и само една загуба. Преднината на ЦСКА бе с три точки пред стария съперник „Левски“.

В надпреварата за шампионската титла играха 28 футболисти. Затърси се мнението, че тимът е подгответ за сериозни битки и по спортивните терени в чужбина. Трима футболисти изиграха по 28 мача. Отличникът е Христо Янев, който със своите 20 точки попадения стана и голмайстор на отбора. Радослав Забавник бе № 1 в отбраната и затова много се разчиташе на неговото сърцато и резултатно представяне. Той е защитникът на нашето първенство с най-много голове – шест, като някои от тях бяха решаващи. Йордан Тодоров бе на същата висота, както словашкия футболист, но с един гол по-малко. Амирлан Муджири имаше 27 мача и пет попадения. Тодор Янев игра в 26 срещи и успя да се разпише един път. Евгени Йорданов има 23 мача и респектиращите десет гола.

Ибрахима Гай бе аплодиран в 22 мача, отбеляза един гол. По 21 срещи изиграха Емил Гъргоров (9 гола) и Константин Хазуров (5 гола). Евгени Хамрук като вратар пази 18 мача. В 17 двубоя игра Валентин Илиев и реализира 4 гола. Това сравнително малко участие на Валъо се дължи и на контузите, които го преследваха. С 14 мача са Тиаго Силва и Беноа Кос. Тринадесет са срещите на Стойко Сакалиев (5 гола) и Адалберт Зафиров. В 11 мача на вратата бе Ивайло Иванов. Толкова срещи е играл и Линципере. Десет са участията на Йордан Върбанов, Велизар Димитров (с 4 гола и много отсъствия поради контузии) и Герасим Заков (1 гол). Девет мача има Йордан Юруков. Осем са участията на Роберт Цаха и Мансур Аянда. Шест мача има Маркос Чарас (1 гол).

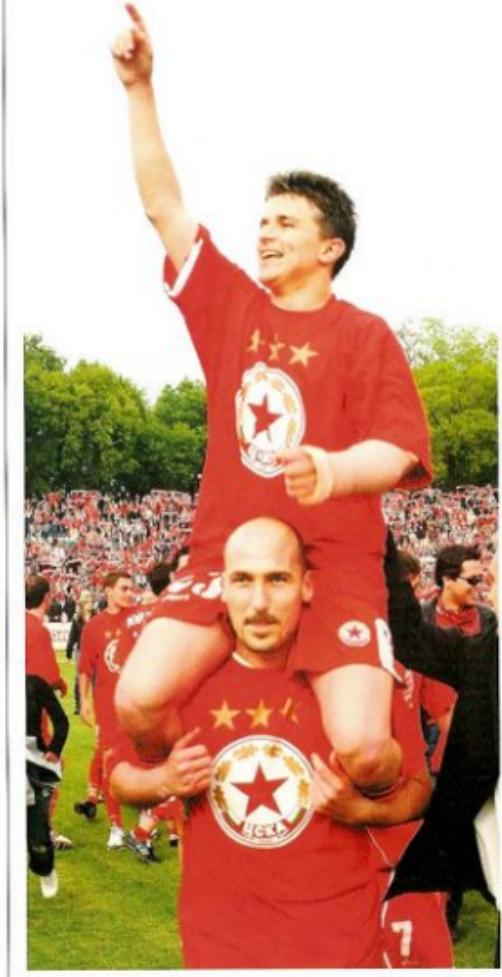
Много бяха хвалебствията и то не без основание за целия отбор и спортино-техническото ръководство, оглавявано от наследника треньор Миодраг Йешич. Възлагаха се големи очаквания в предстоящите срещи от турнирите на УЕФА. В някои от тях футболистите бяха покървявени силни и единни, а в други просто не приличаха на себе си. Искаше ми се да ви представя такива прекрасни футболисти като сегашния капитан на тима Емил Гъргоров, силиния играч Велизар Димитров, бързоногия голмайстор Христо Янев, стабилния бранител Валентин Илиев, по си запазвам правата в други предстоящи издания на ЦСКА да отделя повече място за тези футболисти, които намират място и в националния ни тим и дават облик на червения отбор.

Миналата 2005 г. е една от историческите години за ЦСКА. Дни на опияние, дни на радост и много писания по повод завоюването на 30-тата шампионска титла. ЦСКА е първият български и европейски тим след Втората световна война, който в златната си летопис записва това уникално постижение. Дълго ли очакваха тази титла милионите привърженици, футболните легенди на клуба, футболните и нашата общественост? Трудно може да се измери времето на очакване, защото то е като миг и не е лесно да се окичиши с шампионско звание и златен медал. Но нека не спорим за времето. Важно е, че тази мечта за 30-тата купа е вече действителност. Тя е реален факт. Тя е още в съзнанието на всички. Дълго ще се говори за тази славна златна година, за която всички имат непоклатим дял. Но сега е по-важно да продължи тази радост, да продължи печеленето на титли и купи за прослава на любимия тим.

Не спечелихме спечеленото. Препънахме се. Изпуснахме изкованото, питомното. Историята ще покаже кой бе виновен за изпълзналата ни се 31-ва титла, която щеше добре да краси Музея на спортната слава на ЦСКА. Е, все пак имаме утеша. Сменихме цифрата 22 с 23, толкова колкото пъти сме печелили Държавната купа. Затова, за да покажем фрагменти от финала, се забави издаването на „Златният албум“. Бях уверен, че възпитаниците на Пламен Марков отново ще видят високо това отличие, за да докажат, че не хленчат, че са достойни за златните медали на 23-тата Купа България, която бе спечелена на 24 май 2006 г. на един от най-светлите и български празници. Празник на културата и науката, празник за всички нас, а за ЦСКА – двоен празник.

След излизането от печат на този албум ще започне тотална подготовка за редица издания и медийни прояви във връзка с предстоящото честване на 60-годишнината от създаването на ФК ЦСКА през май 2008 г., в които издания ще намерят място много досега непубликувани прояви на знаменитите армейски футболисти, на отборите, които тръгнаха от първата до 30-тата и повече шампионски титли, Купа България, международни официални и приятелски срещи. Място ще намерят и юношите на ЦСКА, и футболната школа на тима, и още редица други новости.

Само да сме живи и здрави и да трупаме все повече и повече успехи за прослава на скъпата ни татковина Република България!

Капитанът Емил Гъргоров триумфира...

AVELLIS®
fine wines of Bulgaria

ЗА 2005 г. ФК ЦСКА (СОФИЯ) Е ТОП 13

За футболната 2004-2005 г. ЦСКА (София) заема 13-то място сред всички световни клубове в класирането, направено от специална комисия във ФИФА. Денните се отнасят към 1 юли 2005 г., когато вече бяха завършили всички първенства по футбол в света. ЦСКА (София) държи първенството в Европа по спечелените 30 шампионски титли и то за 58 години от своето съществуване. Даваме ви една таблица, за да имате по-добра представа за тези лауреати.

Глазгоу Рейндърс	Шотландия	основан 15.07.1885 г.	- 51 титли
Пенярол	Уругвай	основан 28.11.1889 г.	- 47
Лайнфилд	Сев. Ирландия	основан 05.06.1886 г.	- 45
Национал	Уругвай	основан 14.05.1889 г.	- 39
Селтик	Шотландия	основан 17.07.1888 г.	- 39
Олимпия	Парагвай	основан 25.07.1888 г.	- 39
Олимпиакос	Гърция	основан 25.08.1925 г.	- 32
Ривер Плейт	Аржентина	основан 25.05.1901 г.	- 32
Рапид (Виена)	Австрия	основан 08.01.1899 г.	- 31
ЦСКА	БЪЛГАРИЯ	основан 05.05.1948 г.	- 30 титли
Бенфика	Португалия	основан 28.02.1904 г.	- 30
Ал Ахли	Египет	основан 05.11.1906 г.	- 30
Ал Файсал	Йордания	основан 11.07.1903 г.	- 30

При завоюването на 28-та шампионска титла през 1997 г. в свое издание ГИНЕС е отбелязало постиженето на ЦСКА след Втората световна война като успех, който е за книгата на Гинес. Ръководството на ЦСКА направи своето предложение за ново отбеляване в книгата на Гинес след завоюването на тридесетата шампионска титла.

Вторият отбор на България по завоювани футболни шампионати е "Левски" (София), който е основан на 24.05.1914 г. В своята история (до 2005 г.) има спечелени 23 шампионски титли. От тях след Втората световна война до 2005 г. са двадесет.

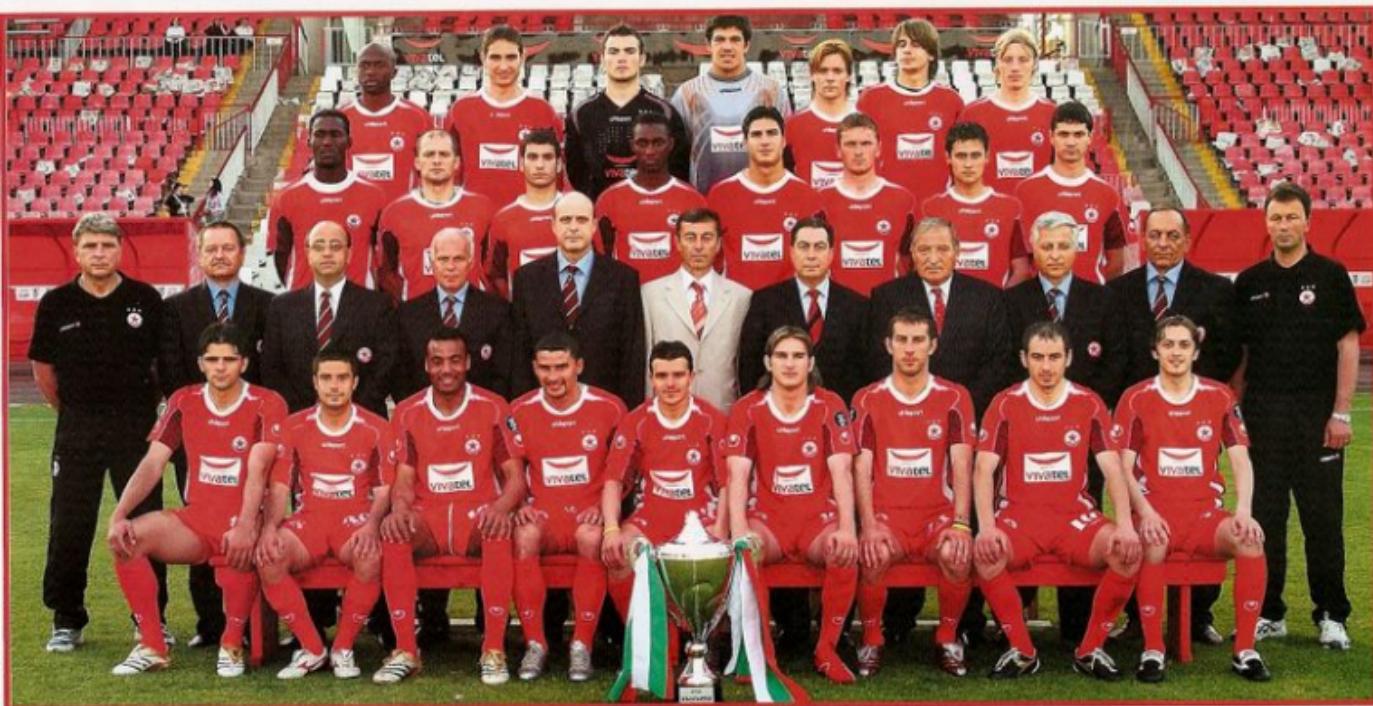
ФК "Славия" (София) е основан на 10.04.1913 г. Седем пъти шампион на България. След Втората световна война само един път се окичва с голямото отличие.

"Локомотив" (София) е основан през 1929 г. Четири пъти първенец на страната. След Втората световна война има завоювани три шампионски титли.

2006

ФУТБОЛНА КУПА БЪЛГАРИЯ

Football cup of Bulgaria

Носители на Купа България за 2006 г. Седнали (отляво надясно): Валентин Илиев, Йордан Тороров, Мурад Хидиулед, Евгена Трика, Емил Гъргоров (капитан), Велизар Димитров, Стойко Сакалиев, Георги Илиев, Христо Янев; първи ред: Илия Вълов (тренер), Любен Пандев (член на УС), Лазар Василев (изпълнителен директор), Георги Ананиев (председател на УС), Венцислав Михайлов (член на Надзорния съвет), Пламен Марков (старши треньор), Стефан Орманџиев (председател на Надзорния съвет), Димитър Пенев (главен селекционер и член на УС), Стефан Стоянов (директор), Панчо Шушков (зам.-председател на Надзорния съвет), Ангел Червенков (тренер); Втори ред: Гийом да Задзи, Славко Матич, Стоян Абрашев, Жозе Фургаго, Кирил Котов, Йордан Юруков, Ивайло Василев, Александър Мутавджиев; трети ред: Тиаго Силва, Александър Тунчев, Илия Пиргов, Иван Караджов, Даниел Георгиев, Александър Бранеков, Иван Иванов.

По подобие на редица футболни страни в Европа и в България се поставя началото освен за шампионската титла да се играят футболни срещи и за Държавната купа. Това състезание се отличава (в повечето случаи) със системата на пряко елимизиране на участниците. Първият носител на Държавната купа през 1938 г. е софийският футболен тим ФК 13.

След края на Втората световна война (1945 г.) у нас продължава традицията да се играят мачове за Държавната купа, която е преименувана като Купа на Съветската армия.

През 1981 г. продължават мачовете за това отличие в две насоки – за Купата на Съветската армия и за Купа България. Но представителството в турнирите на УЕФА се определя само от Купа България. Пръв носител на Купа България през 1981 г. е съставът на ЦСКА, който във финалната четворка зас първото място и бе обявен за носител на това отличие, косто се учреди в чест на 1300-годишнината от основаването на българската държава.

В тази финална четворка участваха (по реда на подреждането от играните мачове): ЦСКА с три победи (без загубена точка) и голова разлика 5:1 с шест точки. На второ място бе отборът на „Славия“ с една загуба, едно равенство и една победа. Голова разлика 5:4 и три точки. „Тракия“ зас третата позиция с една победа, без равенство и две загуби. Голова разлика 7:10 и две точки. На четвъртото място остана отборът на „Лев-

ски-Спартак“ без победа, едно равенство и две загуби. Голова разлика 4:6 и една точка. Срещата ЦСКА – „Левски-Спартак“ завърши с победа на първите носители на купата – армейците – с 1:0.

От учредяването на Държавната купа от 1938 до 2006 г. на два пъти съставът на ЦСКА печели този трофей в три последователни години:

- 1972: ЦСКА – „Славия“ 3:0
- 1973: ЦСКА – „Берое“ 2:1
- 1974: ЦСКА – „Левски“ 2:1

Втори път с три последователни отличия и победи на финала:

- 1987: ЦСКА – „Левски“ 2:1
- 1988: ЦСКА – „Левски“ 4:1
- 1989: ЦСКА – „Черноморец“ (Бе) 3:0

Същата 1989 година ЦСКА взе и нова победа над „Черноморец“ в Бургас с 1:0, с която стана първи носител на Суперкупата на България.

Никой не може да подценява завоюването на Купа България през тази 2006 г. След шест години това отличие, което дава право на тима да участва в турнира за Купата на УЕФА с отново в Музея на спортивната слава на ЦСКА.

Тук му е мястото да припомним, че първата Държавна купа (Купата на Съветската армия) съставът на ЦСКА завоюва на финала през 1951 г. срещу тима на „Академик“ (Сф) с 1:0. В този турнир участваха вратарите Георги Кеке-

Христо Янев е от новите звезди на ХХІ век.

манов и Стефан Геренски, полевите играчи Георги Насев, Манол Манолов, Георги Цветков, Георги Енишайнов, Стефан Т. Стефанов, Ангел Миланов, Атанас Цанов, Ганчо Василев, Стефан Божков (капитан), Панайот Панайотов, Гаврил Стоянов, Гочо Русев, Михаил Янков, Петър Михайлов, Гаврил Стоянов.

Двадесет и третият трофей бе завоюван на 24 май 2006 г. във финалния двубой с един от най-престижните отбори в А група, този на „Черно море“, на националния стадион „Васил Левски“ при резултат 3:1. В състава на ЦСКА играха: Пиргов, Тодоров, В. Илиев, Тунчев, Якирович (80 – Г. Илиев), Котев (63 – И. Иванов), В. Димитров (75 – Янев), Хициуед, Гъргоров (капитан), Да Заади. Голмайстори: 1:0 Гъргоров (12 мин.), 2:0 Гъргоров (28), 3:0 Да Заади (35), 3:1 Моке (90 от дузпа).

При голмайсторите в турнирите въобще № 1 е нападателят на ЦСКА Димитър Миланов, един от най-великите футболисти и голмайстор на ЦСКА. Той държи рекорда при голмайсторите с реализирани 7 гола на финалите.

Всяко участие на ЦСКА в този престижен турнир е принос към завоеванията на нови и нови отличия и гордост, както за участниците така и за тези, които обичат великия клуб ЦСКА!

Сообщението на ЦСКА Васил Божков поздравява фенове и футболисти.

**БЪЛГАРСКИ
СПОРТЕН
ТОТАЛИЗАТОР**

CSKA
135

ФУТБОЛИСТИ НА ЦСКА – ГОЛМАЙСТОРИ НА ЕВРОПА И БЪЛГАРИЯ

Ненадминат голмайстор в България с 253 гола си остава Петър Жеков, който е носител на златна и две бронзови обувки от анкетата на френския седмичник „Франс футбол“. Връчването на това отличие продължава от 1968 до 1991 г. и се дава на футболист от европейска държава, отбелязал най-много голове в шампионата на страната, независимо от броя на срещите. Класиралите се на второ място получават „сръбърна обувка“, а на трето място „бронзова“.

Първият носител на тази престижна футболна награда е Еузебио да Силва Ферейра (42 гола). Вторият носител е българинът Петър Жеков (ЦСКА – 36 гола, 1969), третият притежател е Герд Мюлер (Байерн Минхен – 38 гола, 1970). През 1990 г. носител на този висок приз е Христо Стоичков (ЦСКА) заедно с Уго Санчес (Реал Мадрид) – 38 гола. Друг българин с това забележително отличие е Георги Славков (Ботев Пд – 31 гола, 1981). След награждаването му започва да играе в ЦСКА до 1986 г.

През 1991 г. избухна скандал относно принципите на това съревнование и „Франс футбол“ спря класациите за този безспорен приз. По искане на съюза на европейските спортни издания и концерна „Адидас“ те се възобновиха отново. По предложение и на УЕФА се

утвърди класацията чрез кофициенти: играни мачове-реализирани голове.

Първият голмайстор на България след Втората световна война за 1948 г. е Димитър Миланов – 14 гола; 1949 г. също Д. Миланов – 11; 1951 – пак Д. Миланов – 13; 1956 – Павел Владимиров – 16; 1964 – Никола Цанев – 26; 1969 Петър Жеков – 36; 1970 – Петър Жеков – 31; 1971 Димитър Якимов – 26; 1972 – Петър Жеков – 27; 1973 – Петър Жеков – 29; 1980 – Спас Джевизов – 21; 1989 – Христо Стоичков – 23; 1990 – Христо Стоичков – 38; 1995 – Петър Михтарски – 24; 1998 – Бончо Генчев – 17; 2002 – Владимир Манчев – 21.

Най-много голове в А група: Петър Жеков (ЦСКА) – 253; Наско Сираков (Левски) – 195; Димитър Дерменджиев (Ботев Пд) – 194; Христо Бонев (Локомотив Пд) – 185; Пламен Гетов (Спартак Пл) – 164; Никола Котков (Локомотив Сф и Левски) – 163; Стефан Богомилов (Черноморе) – 162; Петър Михтарски (Пирин Бл) – 158; Петко Петков (Берое Ст3) – 152; Димитър Якимов (ЦСКА) – 151; Георги Аспарухов (Левски) и Георги Каменов (Ботев Вр) по 150.

Жеков притежава абсолютния рекорд на страната 332 мача и 253 гола. Наско Сираков има второ постижение – 279 мача и 195 гола. Та кой, къде е?

Ненадминатият голмайстор на България Петър Жеков с три европейски обувки.